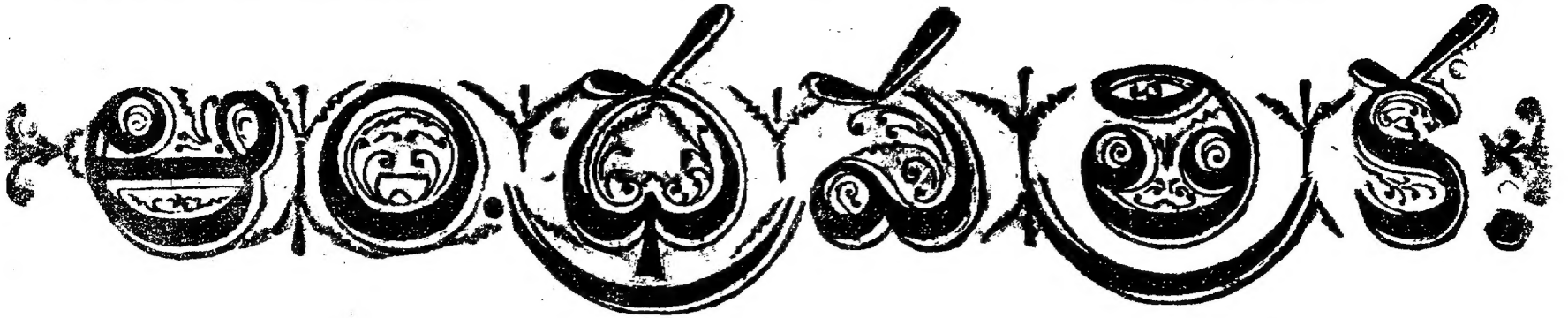

Register No. M. III8.

Post Box No. 212.

విడి వచ్చిక 1-కి 0-1-6

Telephone No. 544.

ప్రతి దినము ప్రకటింపఁబడును.

311002

Vol. 11
సంపుటము ౧౧

చెన్న పట్టణము 1924 వ సం॥ జూన్ నెల 30-వ తేది సోమవారము
శ్రీ రక్తాక్షినామ సంవత్సరము, శ్వేతమాస బహుళ చతుర్థి ౧౪.

No. 77
సంచిక 22

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

కొన్ని గొప్పవారిచే వేలకు వేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది. వంశభాష చీటి చూచి కొనిన మోసముగలుగదు.

అమృతాంజనము న క ల వి ధ

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల కాపును,
చర్మపు నొప్పుల శారదోలును, పొట్లగొట్టును.
బెణుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాఘను.
తగ్గును తగ్గించును దురదనుతొలగించును.

నొప్పులకు సంజీవివంటిది

ఈమందును రుద్దగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి దేహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తీసివేసును.
విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు.

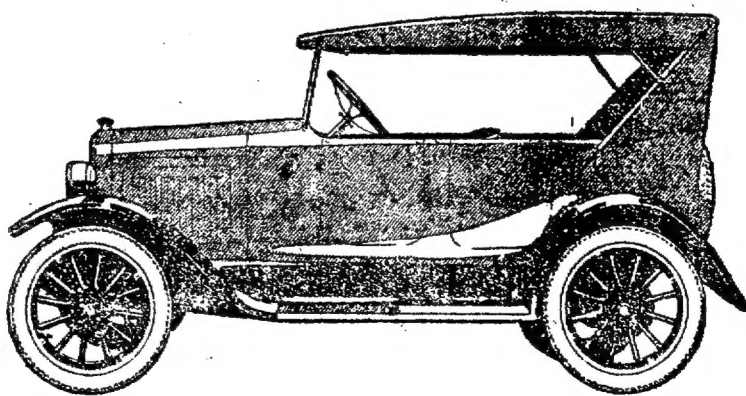

చక్కని డబ్బీతో సహా సీసా-1-కి 0-10-0; డజను 1-కి 6-4-0

అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుకెట్టిపిడి మద్రాసు లేక, బొంబాయి.

క్రొత్త మాడలు 91 ఓవర్లాండు కారు

Overland

ప పంచమునందలి కారులలో తక్కువ కరీదు గలదిగ నుండుటను కొరణ మేమి?

1. ఈ తరగతికి చేరిన కారులలో "ఓవర్లాండునకు" వెనుక యిరుసు మిగుల గట్టిగా నుండును.
2. ముందు యిరుసులకు వాలుగు పాయింటులయందు "టిన్ కెస్" మార్కులు. మూడు పాయింటుల యందు "న్యూ డిపార్చర్" మార్కు లుండును.
3. ఈ తరగతికి చేరిన అమెరికా తేలిక కారులలో "ఓవర్లాండునకు" ప్రశస్తమైన ప్రేకు గలదు.
4. "ఓవర్లాండు" బాడి సెంపూర్ణముగ ఉక్కుతో చేయబడి యుండుట ప్రత్యేకవిషయము. ఇతరులవలన ఎట్టి లాభములు గలుగునో భారతదేశమున అనుభవము గలిగిన మోటారిస్టులకు తెలియును.
5. ఇంత వెలగలిగిన ఇతర్ల కారులన్న "ఓవర్లాండు" ఎనామెల్ ఫినిషింగు శ్రేష్ఠముగ నుండును. ఎనామెలు, ఉక్కుసంఘర్షణమువల్ల ఏర్పడు ఉష్ణ మును సెంపూర్ణముగ ఉక్కుతో చేయబడిన బాడి మూత్రమే భరింపగలదు.

ప్రత్యేకవిషయములు సత్యములా అను విషయమును హాశీలంపుడు. ఇదేధరకు విక్రయించబడు ఇతరకారుల స్పెసిఫికేషనులను "ఓవర్లాండు" స్పెసిఫికేషనులతో తనిఖీచేసి చూడుడు. "పంచి" గుర్తుగలిగి చాలాకాలము ఉపయోగించుటకు వీలైన కారులను కొనుడు.

విడిభాములు చౌకగను, భారతదేశమునందు అంతటను ఒకేధర చొప్పున మావద్ద దొరకును.

2

అడిసన్ అండు కో., లిమిటెడ్.,
మదరాసు.

ADDISON & Co., Ltd., MADRAS.
Bangalore & Trichinopoly (Carter & Co.,)

విదేశపత్రికాభిప్రాయములు

భారతదేశపు పరిస్థితులు

(నేనును ప్రతిక)

ఒక స్వల్పమున విషయముగలించి పెద్దకలకలముజరుగుట భారతదేశము నందలి గందరగోళపుస్థితిని సూచించుచున్నది. దేశపుపరిస్థితులను వివరించుచు చెన్నపురి కాసనసభయందలి ఒక స్వరాజ్యపక్షపు సభ్యుడు ఒకవియర ప్రభువుగారి కొక లేఖ వ్రాసియుండిరి. ఈ లేఖకు ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచు అల్ప సంఖ్యాపక్షముల సంరక్షించుటకై ఏర్పరుపబడిన సాంఘిక ప్రాతినిధ్యవిధానము తన కంతగ రుచించుటలేదని ప్రభువుగారు తెలిపిరి. భారతదేశమున ప్రజాయత్త పరిపాలనా ప్రతిష్ఠాపనలు వృద్ధిచెందుట కి నిధానము అటంకముగ నుండునని ప్రభువుగారు అభిప్రాయపడిరి. ఈ లేఖను సత్యమూర్తిగారు ప్రకటించిరి. ఇందుకు సంబంధించి ఇవ్వమని ఇంటికిముందు ఇండియామంత్రిగ నున్న కాన్ఫరెన్సుప్రభువు ఒలివియరు ప్రభువుగారిని కొలిచి కర్షణప్రభువుగారికి సందుదొరకెను. విలువగల తన అనుభవజ్ఞానముల సహకారము నుపేక్షింపక సామ్రాజ్యనిర్వహింప సాహసించుచున్న ప్రభుత్వమువారిపై కర్షణప్రభువుగారు తమకోపావేశములను వెలిబుచ్చిరి. విషయ మెంతమాత్రము ప్రాముఖ్యమైనదికాదు. సాంఘిక ప్రాతినిధ్యము స్వపరిపాలన ప్రతిష్ఠాపనల అభివృద్ధికి అటంకముగ నుండుననుట నిర్వివాదాంశము. సాంఘిక ప్రాతినిధ్యవిధాన మున్నంతకాలము జాతీయప్రభుత్వ విధానము భారతదేశమున ఏర్పడుట అసాధ్యమని మాంటాగు చెల్ముట్టుగారు తమ నివేదికమునందే వ్రాసియుండిరిని ఒలివియరు ప్రభువుగారు చెప్పిరి. కాని కొంతకాలమునకు సాంఘిక ప్రాతినిధ్య ముండవలయునని 15 సంవత్సరములకు పూర్వము మార్చి ప్రభువుగారి హయామునందు అంగీకరింపబడినది. 1919 సంవత్సరమున ఆమోదింపబడిన చెట్టుముందు ఈ విధానమునకు ప్రాముఖ్య మివ్వఁడను. ఈ సాంఘిక ప్రాతినిధ్య విధానమున లేకున్న ప్రభుత్వముగాని మరి ఏ ప్రభుత్వముగాని రద్దుచేయునని భారతదేశపు రాజకీయ సాంఘిక విషయములందు అనుభవముగల వారు తలచుట అసాధ్యము. కావున ఒలివియరు ప్రభువుగారు తెలిపిన స్వాభిప్రాయములగురించి అల్పచేయుట కేవలము అప్రమత్తము.

అప్రాముఖ్యమును ఈవిషయమై అనవసరముగ ధీర్ఘచర్చ జరుపుటలన్ని భారతదేశమునందలి ఇతర ముఖ్యవిషయములను దృష్ట్య గమనింపలేదు. పట్టునకర్షణ కమిషనువారి నివేదికమును భారతీయుల తేలికమున ఆదరించికొ గ్రహించుట ముఖ్యము. భారతదేశమున వృద్ధిగాంచుచున్న స్వపరిపాలనోద్యమము ఉద్యోగములందు భారతీయులసంఖ్య అధికము గావలయునను అందోళనము, వీటికి ఫలితముగ ఉన్నతోద్యోగుల స్థితిగతుల యంద తీర్పును మార్చుటకు పరిశీలించి, ఈ విషయస్థితిని అంతరించుటకై సలహా లిచ్చుటకు లీకమిషను నియమించబడినది. 1917 వ సంవత్సరమున భారతదేశపు స్వపరిపాలనార్హత విషయమై గావించబడిన ప్రకటనను, మాంటాగు సంస్కరణచట్టము, ఇవి రెండు ఇండియను సివిల్ సర్వీసువారి చరిత్రాత్మకముగ పారిపాలనమునకును ప్రత్యేక సౌకర్యములకును హక్కులకును అంతయు సూచించుచున్నదని గుర్తించవలసియున్నది. ఇంతకుముందే ఉద్యోగులకున్న గౌరవాధికారములను వారికి మరల కలుగజేయుట కంతమాత్రము వీలులేదు. ఉన్నతోద్యోగములందు భారతీయులసంఖ్య అధికముగట అంగ్లేయోద్యోగులకు రుచింపదు. యద్వయ ముగిసినది మొదలు సర్వీసుఉద్యోగుల అశాంతి నానాటికి తీవ్రమగుచుండెను. అందుపై బాల్ఫోర్డు ప్రభుత్వమువారు లీకమిషనును ఏర్పరచిరి. కమిషను సభ్యులందరు ఒకటే నివేదికమును ప్రకటించియున్నారు. కమిషను నందలి భారతీయ సభ్యులకును అంగ్లేయసభ్యులకును మదిరిన రాజీ ఈనివేదికరూపముగ ప్రకటించబడినదని గ్రహించవలసియున్నది. ఈసలహాలను సంపూర్ణముగ అమలునందుచిన భారతీయులు కొంతవరకు ఆహ్లాదించెదరనితలవచ్చును. పరిపాలన సూక్ష్మమును కాపాడుటకు సర్వీసులలో సగమువంతుమంది అంగ్లేయ యుండవలయుననియు, భారతదేశమునకు అంగ్లేయ యువకులు ఉద్యోగులుగ వచ్చుటకు ఆకర్షక వంతముగ పరిస్థితుల సేర్పరుపవలయు ననునూత్రములను కమిషను నందలి భారతీయసభ్యులు అంగీకరించియున్నారు. వారు నివేదికము నందు చేర్చాలి చేయుటయే వారి అంగీకారమును సూచించుచున్నది.

రాయలూకమిషనువారి నివేదికము ఏకగ్రీవముగ నుండుట మిగుల ముఖ్యముగ విషయము. కాని పూర్వము సర్వీసుఉద్యోగులకున్న ఆకర్షకవంతముగ పరిస్థితులు మరల సేర్పరుచుటకు వీలులేదు. ఇంక ఈనివేదికమును ఏవిధమున అమలునందుచ వలసినదియో ఆలోచించుట ముఖ్యముగ విషయము. తక్షణమే సలహాల నన్నిటిని అమలునందుచుచున్నందునని ప్రభువుగారు కోరుచున్నారు. ఇది అసాధ్యము. జాతీయపక్షమువారు ప్రతిఘటించెదరని భారతదేశపునాపాత్రకలపల్ల విశదమగుచున్నది. ఈనివేదికముపై సంపూర్ణముగ చర్చజరుగువరకు సలహాలను అమలునందుచుకూడదని భారతకాసనసభనాకు పట్టుపట్టియున్నారు. సెప్టెంబరు సమావేశమువరకు ఈ నివేదికముపై చర్చ ఆపుదలచేయవలయునని స్వరాజ్యపక్షమువారు ప్రయత్నించుచున్నారు. వీరిప్రయత్నములు సఫలమైనను కాకున్నను ప్రజాభిప్రాయమునుమాత్రము ప్రకటించుచున్నవి. ఈకారణములవల్ల సలహాలను త్వరలో అమలునందుచువలయునను ఉద్యోగుల యాందోళనము మరింత యధికమగును. ప్రతిదినము ప్రభుత్వనిర్వాహణబాధ్యతను భరించుచున్న జిల్లాఉద్యోగుల విషయమై సిద్ధాధినియందలి అంగ్లేయ ఉన్నతోద్యోగులు ఎట్టికర్షణ పుచ్చుకొనుటలేదను అభిప్రాయము ప్రబలుచున్నది.

లీకమిషనువారి నివేదికము విషయమై ఆందోళనపడుచున్న స్వరాజ్యపక్షమువారు, తమపక్షమునందేర్పడిన విభేదములవిషయమై క్రోధపుచ్చుకొనుట ప్రధమకర్తవ్యము. బొంబాయిలో ఇటీవల జరిగిన నాయకుల ఆలోచనసభయందు అసహాయాధ్యక్షుడుపక్షమునకును స్వరాజ్యపక్షమునకును ఎన్నియో భేదము లున్నవని స్పష్టమైనది. కాంగ్రెసు మహాసభయందలి అన్ని పక్షములవారు ముఖ్యవిషయములందు వికమత్యముగలవారై యున్నారని స్వరాజ్యపక్షమువారింకను చెప్పుకొనుచున్నారు. కావి ఇట్టి అసత్యవార్త తెప్పరిని మోపుచున్నది. గాంధీగారి విధానమునకును ఎంతమాత్రము గిట్టుటలేదు. గాంధీగారు తనకార్యక్రమము అంగీకరించువట్లు చేయుటకై దాసుగారు బొంబాయికి వెళ్లిరి. గాంధీగారి కార్యక్రమము నంగీకరింపకుండుట సహజమే. తానే కాసనసభల ప్రవేశించిన ప్రతిసారి నోపాయ మెన్నటికిని అవలంబించినవని గాంధీగారు తెలిపిరి. సంపూర్ణముగ స్వదేశకార్యక్రమము, విదేశవస్త్రములపై అధికమగు దిగుమతిసంకమ, మద్యపానములపై విచ్చు ఆదాయమును సంపూర్ణముగ రద్దుచేయుట, నైతికవ్యయమున తగ్గించుట ఈనాలుగు కార్యములకై స్వరాజ్యపక్షమువారు కాసనసభల యందు పనిచేయవలయునని గాంధీగారు చెప్పిరి. ఈ ఉద్దేశములు సెరవేరుటకై స్వరాజ్యపక్షమువారు తీర్మానముల నుపపాదించవలెను. తీర్మానములు సభయందు దామోదరింపబడి ప్రభుత్వమువారు ఎట్టిచర్చ పుచ్చుకొనకుండిన కాసనసభను రద్దుచేసి కొత్తఎన్నికల జరుపవలయునని స్వరాజ్యపక్షమువారు కోరవలెను. అప్పటికిని ప్రభుత్వమువారు యూరకున్న వీరు తమ పదవులకు రాజీనామా యిచ్చి దేశమును కాసనోల్లంఘనమునకు సిద్ధ మొనర్చవలెను. ఇట్టిఅపథ సంభవించినపుడు తాను స్వరాజ్య పక్షమువారితోనే పనిచేయుటకు సంసిద్ధుడై యుండునని గాంధీగారు తెలిపిరి.

ఈ వివాదములన్ని విపరీతపరిస్థితు లేర్పడినవి. తన పక్షముననైనను లేక స్వరాజ్యపక్షమునైనను కాంగ్రెసుమహాసభ చేరియుండవలయునని గాంధీగారు కోరుచున్నారు.

కాంగ్రెసుకార్యసంఘములందు తనపక్షమువారే యుండవలయునని గాంధీగారు పట్టుదల వహించియున్నారు. ఈ బొంబాయి గందరగోళములు గాంధీగారు రాజకీయరంగమునండి వెదలిపోవుటను సూచించుచున్న దని తలవలసియున్నది. రాజకీయ నాయకుల పలుకబడి అధికమైనది, వంగరాష్ట్రపు ప్రాముఖ్యత అధికమైనది. కాసనసభలయందు స్వరాజ్యపక్షమువారి చర్యలు ప్రజాదృష్టిని ఆకర్షించినవి. ఈ కారణముల వల్ల విద్యావంతులయందు గాంధీగారి పలుకుబడి క్షీణించుచున్నది. పార్లమెంటురి ఇబ్బందులవల్ల స్వరాజ్యపక్షమువారికి ఇక్కటా లేర్పడుచున్నది. రక్షణవిధానము స్వరాజ్యపక్షమువారి కార్యక్రమ మనఒక ప్రధానాంశము. కాని ప్రస్తుతము భారత కాసనసభలో ప్రవేశపెట్టబడిన ఉక్తు సంగతులన్నియు స్వరాజ్యపక్షమువారు కొందరు ఆక్షేపించుచున్నారు. ఇంతేకాక ప్రతిఘటన విధాన పరిమితి విషయమై ఈ పక్షపు సభ్యులలో భేదాభిప్రాయము లున్నవి. కాసనసభల ఉపసంఘములందు సభ్యులుగ నుండుట సులభమిదికొందరు తప్పని కొందరు తలచుచున్నారు. భారతదేశమునందలి పరిస్థితులు ప్రభుత్వమువారి కంతగ ఇబ్బందికలుగజేయుటలేదు కాని రాజకీయాందోళనము జరుపుచున్న కొన్ని బాధ్యతలనుకూడ అంగీకరింపవలయు నను నూత్రమును భారతదేశపు నాయకుల క్రమముగ అనుభవము పల్ల గ్రహించుచున్నారు.

తారకేశ్వరము ఆరెస్టులు

తారకేశ్వరము, జూన్ 28 ఈ దినమున తారకేశ్వరమున 16 మంది చుట్టేర్లు ఆరెస్టుజేయబడిరి. (ఆ. ప్రె.)

విశ్వానందస్వామి

నిర్దోషిగ విడువబడెను

చిన్నూరు, 28 జూన్:—పండ్లదొంగలబలలో నెర్రాంపూరుడివిజయను వదలిపెట్టిపోవలెనని జిల్లామేజిస్ట్రేటు యొ నర్చినయుత్తరువును నల్లంపింపెనని, విశ్వానందస్వామియైన నాగోపింపబడిన కేసును హుగ్లీడిప్యూటీమేజిస్ట్రేటు ఈ దినమున విచారించెను. మేజిస్ట్రేటు ముద్దాయిని నిర్దోషియని ప్రకటించి వదలివేసెను. (ఆ. ప్రె.)

ప్రత్యేక రాష్ట్రముకొంకు

సత్యాగ్రహము

ఉత్కళరాష్ట్రీయ సభ

కటకు, జూన్ 28:—ప్రథమఉత్కళరాష్ట్రీయసమావేశము ఈదినమున నిచ్చుటజరిగెను. ప్రతిపక్ష చంద్ర రాయగారధ్యక్షతనహించిరి. ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షుడు తనయుపన్యాసమునందు ఉత్కళ భావను మాటలాడు ప్రవేశము లన్నిటిని ఏకముగ నొనర్చవలెననియు, అపసరమగుచో నందుకొరకు సత్యాగ్రహమొనర్చుటకు గూడ సిద్ధముగ నుండవలెననియు నుడివెను. (ఆ. ప్రె.)

'కాంగ్రెస్' పత్రికా ద్వితీయసంపాదకులు

మాపత్రికకు ద్వితీయసంపాదకులు గా నుండి 15 మాసముల కఠినశ్రమకు పాత్రులై ప్రస్తుతము కోయంబత్తూరు జైలులోనున్న శ్రీయుత కాంగ్రెసు రామచంద్రరావు పంతులుగారికి జైలుఅధికారులు వ్రాతపరికరముల నిచ్చుట నింకరించిరిని వినుచున్నాము. వ్రాతపరికరములు లేకుండుట యొకకష్టమాయని జైలు అనుభవములేని కొంద రనుమానింపవచ్చును. కాని విద్యాధికునికి, అందు ముఖ్యముగా వ్రాతయందే చాలకాలము గడుపువారికి జైలులో నంతకంటె యెక్కుడు కష్టము వేరొకటిలేదని మాస్వామిభవముచే చెప్పుచున్నాము. వేలూరు జైలులో నున్న యైదుమాసములు మాకు వ్రాతపరికరముల నొసంగలేదు. సుప్రసిద్ధ కవీశ్వరులగు శ్రీయుత గిరిమేశ్వ సత్యనారాయణగారికి కడలూరుజైలులో వ్రాతపరికరముల నొసంగనిసందర్భములో వారు నిరశనవ్రతమును బూనుటయు, కొంతకాలమున కధికారులు బుద్ధితెచ్చుకొని వారికోరిక సెరవేర్చుటయు మాపాతకులకు విదితమే. అంతటినుండి కఠిన శిక్ష విడిచిపెట్టెదలను వివక్షతలేక యెల్లరకును కడలూరుజైలులో వ్రాతపరికరముల నిచ్చుచున్నారు. కోయంబత్తూరు జైలు అధికార్లు రామచంద్రరావుగారికి వ్రాతపరికరముల నొసంగకుండుటలో వారిని ప్రత్యేకముగ బాధింపవలెనను నుద్దేశము తప్పవేరొండు లేదని యూహింపవలసియున్నది. ఎన్నికష్టములకు లోనైనను రామచంద్రరావుగారు చలించుటమాత్రము కలలోనివార. (కాంగ్రెసు)

కర్నూలు జిల్లాకోర్టు

AS 107/28

అప్పిలెంటు:—ఎన్. రంగస్వామి అయ్యంగారు.

అందు

రెస్టాండెంటు:—1. శి రంగారావు 2. అ యిన్నయ్య

రెడ్డి 3. లక్ష్మీదేవమ్మ 4. తాయారమ్మ.

పై అప్పిలులోకి 8 వ రెస్టాండెంటు అయిన లక్ష్మీదేవమ్మకు తెలియచేయడం ఏమంటే.

AS 107/28 రు యా 12-7-24 తేది కి చూరగా

వాయిదావేసినారు గనుక ఆక్షేపణలు తెలుపుకోవలసినది.

కర్నూలు } వ. చోడేశ్వరరావు

27.6.24 } వాదితరపు ప్లీడర్

ముప్పనసామరాజు అండు వీరాజు.

వైద్యపురము పోస్టు.

విజ్ఞాపన
స్వదేశము

1918 సంవత్సరం
నందిమేము మనదేశము
నపండితులను పట్టు
కో మాఫ్టాబ్రిలోనే
చదువుట, నేయట, రం
గులునేయట మున్నగు
కలకలన వివిధరకముల

TRADE MARK.

REGISTERED

వస్త్రములపనులరంగులతో చిత్రపటితమైన జరిసాదా అండు
లు కమ్మలతోను తయారుచేయించి వర్తకులకు తదితరులకు విక్ర
యించుచుంటిమి. కాకినాడలో జరిగిన రితి వ అభిలభారతకాం
గ్రెసువస్త్రప్రదర్శనమున మాబట్టలను ప్రదర్శించినటులను అవిచే
శములోని పట్టువస్త్రములు అన్నిటిలోను ఎక్కువశాతము
నవిగా అందరకు తెలిసేయున్నది. ప్రదర్శనమునగురించి వ్రా
యుచు మాబట్టలగురించి పీయూ.కాంతిహాసుగారు అమృత
బహు పత్రికయందు ఇట్లు వ్రాసిరి:

“... ఇతర కాంగ్రెసుసభలు వారున్న మరెవరిక
ప్రజలుకూడ అన్నిరకములభద్రదన్నా ప్రదర్శించిరి. ఇంకను ఎంద
రూ కలరు, అందరిని ఇచ్చట ఏకరువుపెట్టుటకు వీలులేదు. పట్టు
వస్త్రములు అనేకరకములు ప్రదర్శింపబడినవి. వైద్యపురం వర్తకు
లు ముప్పనసామరాజు వీరాజుగారు పట్టుకొత్తీయములను భో
వతులను వర్తకులను కొంటుగడ్డలను తలగుడ్డలను చీరలును
మున్నగురకములు ప్రదర్శించిరి. బెంగళూరు అస్సామవారు
కూడ ప్రదర్శించిరి”

పట్టువస్త్రములగురించి వ్రాయుటలో మాకంపెనేయొ
క్క అడ్రెస్సున రకములను విభలముగా వ్రాయుటలన దేశము
స్వదేశవస్తు పరిశ్రమలలో మాప్రాముఖ్యమును గ్రహించి స్వదేశీ
వర్జివర్తి పరచెదరుగాక. చెన్నపురిరాజధానిలో ప్రతిపట్టణము
నందును మాబట్టలు దొరకును.

కొందరువర్తకులు తయారుచేయుచున్న రకములలోనే
నాణ్యము తక్కువఅయిన బట్టలనువిక్రయించి మారకములని మో
దపుచ్చుచున్నారగాన అందరియొక్క జాగ్రత్తకొరకు మాప్రతి
బట్టయందు వుండేమాట్రేడ్ మార్కును ఇందువ ప్రమరించితిమి.

వాయువు నొప్పులకు మందు

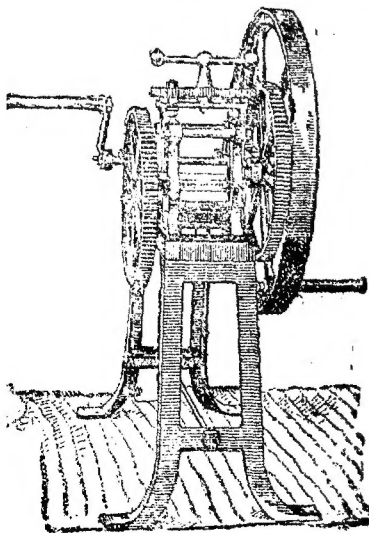
సీసా 1-కి రు. 1-0-0 వి.సి. 1-5-0

అకస్మాత్తుగా గాలిలో గాని, నీరుపదార్థములలో గాని
మార్పులన, 1. జ్వరమునచ్చుట, 2. కీళ్లసంయలులో నొప్పులు,
3. కీళ్ల దిగిదీయుట, 4. సందులయందు ఉబ్బుట, 5. లేచుటకు
కదలుటకు వీలులేనటుల సర్వాంగములు దిగిదీయుట మొదలగు
నవి. ఈ మందును కొన్ని పూటలు త్రాగినతోడనే సంచి
యందు పోటు నొప్పులు పోయి కఠినము యధాస్థితికి వచ్చును.
బాధగల స్థలముల వేడినీటితో గాని, ఇటుకపొడుముతో గాని
గాలి అమృతాంజనము రాయవలెను.

కొరకు సవామేహములకు ఈమాత్రలు బాగుగా పని
జేయును. వీటిని తినుచు పుండుపడినవోట తలెమును రాయ
వలయును. ఇవిరక్తకృద్ధికి మేహకారకబాధ్యములకు గూడ ఉప
యోగించును

అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు - బాంబాయి.

రేకుల మిషనులు

సి. ఎచ్. శోభనాచలం అండునన్స్
చిలకల్పాడి పోస్టు, మచిలీపట్నం.

అన్నివిధములయిన
వెండిబంగారు నగకీ
పనులు చేయువారికి
రేకులమిషనులకు ప
యోగపడు పలురక
ముల మిషనులుమేము
యూరప్రతిమెరికాల
నుండి దిగుమతి చేసి
యితరులకుంట్లె చౌక
ధరలకు అమ్ముచు
న్నాము. కావలసిన
వారు క్యాటలాగుకు
వ్రాయవలయును.

అకాలీ సంకంభము

భారతాఖిల నైతికబలమావశ్యకము

గాంధీమహాత్ముడివారపు ఎంగు ఇండియాలో నిట్లు
వ్రాయుచున్నాడు:—

అకాలీనాయకులకును పంజాబు ప్రభుత్వమునకును జ
రుగుచుండిన ఉత్తరప్రత్యుత్తరములు సఫలము గాంచుననియు
గురుద్వారసమస్య తృప్తికరముగ పరిష్కార మగుననియు, ఇం
తటితో అకాలీల కష్టములు తుదిముట్టుననియు అందరును భలం
చుచుండిరి. కాని శిరోమణి గురుద్వార ప్రబంధక సంఘము
చెప్పుదానిని విశ్వసించునెడల ప్రభుత్వేచ్ఛ వేరువిధముగ
గాన్పించుచున్నది. అకాలీనాయకులు ఉండవలసిన విధమున
నున్నారని చెప్పబడినది. కాని ప్రభుత్వమువారు మాత్రము ఇ
ప్పుడు కైదు ననుభవింపుచున్న కైడీలను విడుదలజేయు వాగ్దా
నమేమియును జేయరు. ఈఫైడిలు జేసినట్టిగాని తలపెట్టినట్టి
దాగ్దానమేమియును లేదు. వీరు గురుద్వార ఆందోళనలో పా
ల్గొనుటయే జేసినతప్ప.

కావున అకాలీసంకంభము యింకను యెక్కువ ఉద్వే
గముతో నడుపబడవచ్చును. ప్రభుత్వమువారు గూడ యెక్కు
వ నిర్బంధ విధానమునకు గడంగవచ్చును. అవ్యవకాత్తు మన
శివుడు నిర్బంధములన్న మొద్దుబారిపోతిమి. ఇప్పుడదియన్న భ
యముపోయినది. అకాలీలు తమలోనున్న సభకును వైద్యజేసిరి.

వారితవరకు మతివిషయమునకై యెంతకష్టపడినో చూ
చెదము. నాథానా హత్యలను గురించిగాని, కేసువ్యవహారమును
గుర్చిగాని, గురుకాబాగు ఘోరముల గుర్చిగాని నేజీమి
యును జెప్పను. శిరోమణి గురుద్వార ప్రబంధక
సంఘము న్యాయవిరుద్ధమైన దని ప్రకటించుటను గూర్చి గూడ
నేజీమియును జెప్పను. ప్రభుత్వమునకు ప్రతిపూలముగనున్న
ప్రజాసంస్థలన్నిటినిదను యియ్యది ఒక సవాలని కాంగ్రెసు
భావించెను. జెయిత్ కాల్పులైనప్పటినుండియును అకాలీ
లు తాము అరెస్టుగుటకు జూపు సత్కారమును దొర్లవచ్చు
ని అపోహ యొక్కడబడెదరోయని తలంచి పక్షమునకొకసారి
రి వందలమంది గల హిందీజతలకు కాంతముగపోయి అరెస్టు
గుట పంపుచుండిరి. వీరు నెట్టి ప్రతిఘటనమును జేయుచుండనే
అరెస్టుజేయనిచ్చెదరు. వారిని అరెస్టు జేసి నైపు మలు
త్రెయినులో ఒకటివిడిచిం పి అచట విచారణ
గాని నేరాలోపణగాని యేమియును లేకుండనే యుంచెదరు.
వంటపదార్థము లిస్తేవారు వండుకొనవలయును. ఆ ఆడివియం
తయును గడ్డి దట్టముగ పెరిగి మనస్వదేశముగ నుండి ఖయిదుకు
మించియుండును. ఆ మన్యప్రదేశముగుటవలన కొంతమంది చ
లిజ్వరములు వచ్చి చనిపోయినటుల నాకు తెలియుచున్నది. ఈ
విధముగ మూడువేలమంది ఖయిదీలు బాధపడుచున్నార. ఈ
హిందీజతలకే గాక ప్రతిరోజును 25 మంది చొప్పున యిప్ప
టికి తొమ్మిదిమాసముల నుండియు జెయిత్కు బోవుచునే
యుండిరి. వారిని బావలు స్నేహము దీసికొనిపోయి వారిక
ర్మము వారిదని నడచివేసెదరు. ఈఅకాలీలు వారిగమ్మస్తానము
ను ఛేరులోపల చాలకష్టములను బడుచుండెదరు. ఈ నిత్యకర్మ
యంతయును నమస్తదప్రభుత్వం జరుగుచు అధికారులకు చినుకుట్టి
నంతమాత్రమైన లేకుండయుండును.

ఈజుత లిట్లేలకష్టబడవలయును? నాథా అధికారులు
క్రూరముగ అంతరాయము చేచ్చిన అఖండపాతకర్మను జరుపు
టకేగదా. ఇప్పటికిగూడ అధికారు లాటించుపరుచుచునే యు
న్నార. నాథా మహారాజు విషయమై బహిరంగముగ నిష్ప
క్షపాతముగ విచారించవలెనని గోరి అట్లుజరుగునటుల జేసు
చున్నాను ఈఅఖండపాతమును ఆయనపక్షమున ఆందోళన
ముజేయు నుద్దేశ్యముతో ప్రారంభింప దలపెట్టుటలేదని అకా
లీలు యెన్నిసార్లులో చెప్పియుండిరి. అఖండపాతమును యేల
నిషేధించిగో యెనిచు జెప్పజాలరు. కాని సంస్కరణోచ్చు
మును యేర్పాటుచేసి జరుపుచుండిన అకాలీల అపారలము
నగుములు కుద్దేంపడెనని జెప్పెదరు.

అకాలీలు కోరినవాంఛితములు గూడ బహుస్వల్పములై
నవే. నాకు తెలిసినంతవరకు అవి యియ్యవియే:—

- (1) చారిత్రికముగ గురుద్వారములనుసిక్కులచేనెన్ను
కొనవడిన శేంద్రసంఘము పరముజేయవలెను.
- 2. ప్రతిసిక్కుమతమును యేమాత్రముదైనను కృపా
ణమును ధరించునట్లు గల్గియుండవలెను.
- 3. జెయిత్లో అఖండపాతమును జూపునట్లు గల్గి
యుండవలెను.

ఈవాంఛితముల జూచినంతమాత్రముననే ఇందాజేసిరి
పనలిన దేమియు లేదనియు అనుగగానే అన్నియును యిచ్చి
వేయవచ్చుననియు జెప్పవచ్చును.

అకాలీలవలె విజాతగాని తవయదేశ్యమును నడుపు
కొనుటలో యింతదైర్ఘ్యమును త్యాగమును చాచకమును జూ
పియుండలేదు. వారివలె కాంతభావము నేజాతిగాని పోషిం
చియుండలేదు భారతప్రభుత్వముగాక మరి ఏ ప్రభుత్వమైన
ను యావాంఛితములను అకాలీల త్యాగమును పెచ్చుకొని వా
రిని ప్రత్యక్షముగ నుంచుకొనక తమకు బలముగ నుండవారిని
గ జేసికొని యుండెడివారే. భారతప్రభుత్వమే ప్రజాభిప్రాయ
మును లక్ష్యముచేసి గౌరవము గల్గియుండునెడల యంతటి
విశ్వప్రాతికూల్యమును గల్గియుండక పోయెడిదే.

హిందూమహమ్మదీయ జాతులను యితర జాతులను
చేయవలసిన ధర్మము తెలియదేయన్నది. వారు యాసంస్కర్త
లకు నైతికబలము నిచ్చి ప్రోత్సహము జేయవలయును. వైద్య
ల్పినవిషయములలో అకాలీలకు భారతదేశసంకేతము నైతిక
ముగ బలమునిచ్చుచున్నారని ప్రభుత్వమువారికి నిస్సందేహము
గ తెలియునటుల చేయవలెను. ఇప్పుడు భారతదేశమంతట ఆ
వరించిన అవిశ్వాసమును అంటురోగము అకాలీయెడ మాత్ర
ము అంటకపోలేదు. హిందువులను మహమ్మదీయులను గూడ
వారియొద్దేశ్యములను విశ్వసించుటలేదు. వారు జేయుపనుల నను
మానించెదరు. సిక్కురాజ్యమును స్థాపింపవలెనని వారికి ప్రత్యే
కముగ నొకఆశయన్నటుల ఆశీరించెదరు. అకాలీలు అట్టియు
ద్దేశ్యమేమియును లేదని నెల్లడింపవలసిన అవసరములేదు. ఇక
ముందు అట్టిప్రయత్నము జరుగకుండ నెవ్వగును ఆపజాలరు. ఇ
ప్పుడున్న సిక్కులు ఎన్నిప్రకటనలు గావించినను వారితరు
వారితవచ్చువాటికి యిట్టిముష్టితో యుద్ధవిల్లునెడల ఈప్రకట
నమును మూలతోనేజేయవలసినదే. మనమందరమును అందర
స్వాతంత్ర్యమునకును బనిజేయ నిశ్చయము కల్గియుండిన నేడు
రక్షితముగ నుండును. ఈ సంస్కరణోద్వేగమునకు నైతికబల
మొసంగుట వలన సిక్కుల మానసములందు యిట్టిదురాశ బాధ
ముటకుగూడ ననకాశము తగ్గిపోవునని చెప్పవచ్చును. ఇట్లు పర
స్పరము సందేహములే యున్నయెడల స్వరాజ్యోద్వేగమునకు
అటంకముగ నుండును. ఇందువలన వివిధజాతులమధ్య హృద
యానురాగ ముండనేరదు. ఈ మనచక్కనిదేశములో ఒకరికిం
దగోతులు మరియొకరు దీయుటతలపించును. ఇప్పుడు సాధ్యము
గాదనకొనుచున్న దురాశ సామ్యముగావచ్చును. కావున మన
ము యేజాతివారు బయలుదేర దీసిన యుద్ధము మైనను గాని
సునిజములుట్టి విచారించి ఆయ్యది దృఢముగనుండి ప్రత్యాగిం
చు సాధనములు కృత్రిమములుగాకుండ శాంతములై సన్మార్గ
ములనునెడల యేమాత్రమును వెనుదీయకుండ సహాయము చేయ
వలయును.

వేపచెట్టుయొక్క పంచి
గుణములు గలిగిన టాయిలెట్
అండు ఔషధసంబంధమైన
వస్తువులు

మల్లోనబ్బు:— శాస్త్రాధిక ఇతరఔషధసంబంధమైన
నబ్బులన్నిటికంటెను శ్రేష్ఠమైనది. చర్మరూప తిరివేయదు. మి
క్కిలి సున్నితముగా వాడుచున్నది. రి బిల్లుగల పెట్టె
1 కి ధర రు. 0-12-0.

మల్లోనబ్బును దు:శిమార్పణ:— తలపుల్లలలో దం
శితాదనము చేయుట ఆ దరిని తెలిసిదినమున. బ్రహ్మతో మ
ల్లోనబ్బును దింతమాన్యును చేర్చి పంకిధాని నామ జేసి
శి నాకు చాలముచిది. వేపచెట్టుయొక్క ము విశిష్టము అన్ని
యు దిం లో 1-2-0.

బుడ్డి 1 0-5-0; ప్లాస్టా 1 కి 0-2-0.

మల్లో నాటాయి లెట్ నెండి ముగ్గుడునకు, చర్మమునకు,
జీవామలను తగినవి.

డెబ్బా 1 కి రు. 0-10-0; ప్లాస్టెట్టు 1 కి 0-2-0.

హిందూ ఔషధములను హిందూదేశీయ పరిశ్రమము, ధనము
చే తయారు చేసినది.

SRI KISHNA BROTHERS, 10, Thimma
Chetty Street, MADRAS.

M. V. S. KISHNA IYER
Palghat

ఎంగు ఇంపియా సంపాదకీయ వ్యాఖ్యలు

సిక్కుల ఆత్మనిగ్రహము

ఎంతటి ఉద్రేకమును గలుగజేసినను కలకత్తాలోని సిక్కుల ఆత్మనిగ్రహమును చూపినందుల కందరసు మన మున్నె యింట్లో అభినందింపవలసిందే. నిష్కారముగ అనుమానము నుగ్ధ కలకత్తాలో అనవసరగ్రహము నొకగుంపు వారిని కొందరకు ప్రాచీనముగ పాత్రుగూడజేసెను. సిక్కుల తాత్పర్యమును తమజాగ్రత్తచూపినవలయును. ఇట్లు మొదలు మరల ప్రతి హతముగూడదయగలరు. కాని యీసమయమున మాత్రము వారు శాంతినిహించియుండిరి. ధైర్యవంతులగుటచేత ఆల్లరికిని మతమునకును సంబంధములేదని వారు కనుగొనిరి. ఆగుంపును అంతటి అవిశ్వాసముతో అనుమానముతో మరి యేజాతివారైనను సరే అనుమానమేయున్నయెడల యేమాత్రమును లక్ష్యముజేయకుండు చంపియుండెడివారే. ఇట్టి ఉద్యోగము పరీక్షవచ్చినప్పుడు యములలో యెట్లు ప్రవర్తించవలయునో సరియైనదానిని మనకు కలకత్తాసిక్కులు జూపిరి.

ప్రభుత్వము శత్రుత్వరమియ దేని?

నాభాసంస్థాన పరిపాలకుడు నాకువ్రాసిన ప్రత్యుత్తరమునై, తననున్న తనతోజేరియున్న ఆచార్యగిద్వానీగారిని నిన్ని కొన్నివరకులపై విడుదలజేసిరిని ధైర్యవంతులను ప్రతిఘటించుచు పండితజనహితాలనెఘానా పరిపాలకులకు వ్రాసెను. ఆక్రమణకు మరల ప్రత్యుత్తరమేమియును రాకపోగా పండితుడు మరల జూను 19 వ తేదీని యాక్రందికేళి నొకదాని బంపెను. (మొదటిలేఖ మే 24 వ తేదీని పంపబడెను.)

“నేను మీకు మే 24 వ తేదీ రిజిస్టరుకరణలో నొకలేఖను బంపుచు ఆచార్యగిద్వానీ, కే. సంతానంగార్లయొక్కయు, నాయొక్కయు శిక్షలనుకొట్టివేయుచు జేసినయుత్తరపులనున్న అప్పుడు మాకిచ్చిన మరియేయుత్తరపులైనయున్న వానికిన్ని కాపీలను పంపుమని కోరితిని. అందులకు నాకు ప్రత్యుత్తరముగాని ఆకాపీలుగాని వచ్చియుండలేదు.

“మీరు ఎంగు ఇండియాసంపాదకులకు వ్రాసినలేఖలో క్రిన్సిపాలు గిద్వానీ, సంతానంగార్లను నేనును కొన్నివరకుల మీద విడుదల జేయబడితిమని తెల్పిన విషయము అసత్యము. అందు గూర్చి యీ ఉత్తరపులు కాకితముల జూచినయెడల మీకు యిదంతయు తెలిసియేయుండును. ఈ సంగతి తెలిసినపిదప మీరు యిదవరలో వ్రాసినదాని సవరించుచు నేనుగిద్వానీగారును సంతానంగార్లను యెట్టి వరకులతోనుండనే విడుదలజేయబడితిమని విశదపరచెదనని నమ్మెదను. కావున యెట్టి వరకులతోనుండే ఆయన యెడో వరకునకు విడుదలముగ నడుచుటచేత విచారణగాని శిక్షగాని లేకుండనే క్రిన్సిపాలు గిద్వానీగారిని జైలుకు బంపితిమని చెప్పబాలరు.”

“ఆ ఉత్తరపు కాపీ నాకుకావలెనని, మరియొకపాటి కోరుచున్నాను. మరియొకవిషయమేమనగా నాభా సంస్థానపు సహజులలోనికి నేను రాగూడదా, అందుకు ఉత్తరు వేదియోగూడ నేను తెలుసుకొనగోరెదను. నాకప్పుడు నాభాకు పాఠలెనని కోరిక యేమియును లేదు. కాని ఒకవేళ ఆసంస్థానమును సందర్శించి గోరికగలుగెడల అచట నాకెట్టి గౌరవముగల్గినోయని మాత్రము తెలిసికొనగోరుచున్నాను.”

పండిత జనమార్గాలు నెఘానా అడిగిన నూటియైన ప్రశ్నకు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుటలో యింకను ఆలస్యముజరుగదని మనము నమ్మవచ్చును. ప్రజల తేమైన దేశీకొనగోరి అవిచారణపలన ముఖ్యముగ నేమైన భయమున్నపుడు అధికారులు అనవసరముగ ఆలస్యము జేయుచుండును. ప్రత్యుత్తరమేమియు రాకున్నను, లేదా వచ్చినది తృప్తికరముగ లేకున్నను, పండిత నెఘానా, సంతానంగార్ల ఆకెట్టుగట సహజులతోనుండవలయునని కమిటీ అనుజ్ఞను గోరవలసియుండును. సన్నిహితమిత్రుడైన వానియెడల విధినినిర్వర్తించుటకైనను ఆల్లరిజేయుట అనవసరముగను. పండితుని లేఖలోచిరర పౌరాయందు ఆయన అట్టి సహజులతోనుండలే గానించుచున్నది. జెయింట్ కాల్పులపుడు నాభా ప్రదేశమును జూచినను ఆయనకాసనోల్లంఘనము జేయునాడలేనపుడు ఆచార్యగిద్వానీని టైదులలోనుంచుట చాల అన్యాయము. నిష్పాక్షికముగ జనుండుగారుచెల్లినవృత్తాంతమును బట్టికూడ ఆయన మానవకారుణ్యబుద్ధితో నట్లు జేసినని మనకు తెలియుచున్నది.

మ్యునిసిపాలిటీ

ఒక కాంగ్రెసుసంఘ కార్యదర్శి యిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:—

“ప్రభుత్వప్రతిష్ఠాపనలో సంబంధము లేకుండ యీ వలనుండుమని కోరినవారిలో జిల్లాబోర్డులు మ్యునిసిపాలిటీలలో సభ్యత్వమును బొందినవారిని గూర్చి మీరేమియును చెప్పలేదు. జిల్లాబోర్డులలోను మ్యునిసిపాలిటీలలోను ప్రవేశించుటవలన అసహాయాద్యము మాత్రమున కెట్టిభంగమును గలుగదని ఇంకను వాదించు అసహాయ వాదులను నేనెరుగుదును. కాని యీసంఘములు సగము ప్రభుత్వమువేయని నాయభిప్రాయము. అవి ప్రభుత్వాధికారముక్రింద పనిజేయుటలేదా? విద్యా, పురపాలకపద్ధతులలో నవి యేమైన యెక్కువమార్పులను జేయగలవా?”

కాంగ్రెసు తీర్మానములకు సంబంధించినంతవరకు కాంగ్రెసు సభ్యులు యీసంఘములలో ప్రవేశింపవచ్చును. ఉద్యోగముల స్వీకరింపవచ్చును. నిజముగా ఒకతీర్మానము కాంగ్రెసువారు తీసినట్ల నాక్రమింపవలెనని కోరుచున్నది. సిద్ధాంతము ప్రకారము యీసంఘము ప్రభుత్వాధికారముక్రింద నుండుటవలన ప్రభుత్వప్రతిష్ఠాపనలమధ్యలోనే జేరును. కాని మనము ముఖ్యముగ సహకారము జేయవలసిగాని నది, ప్రభుత్వప్రతిష్ఠ వేని కెక్కువయందునో వేనివలన మన కెక్కువయభిజాత్య మేర్పడునో వానినిమాత్రమే. కావున కాంగ్రెసునిషేధింపని ప్రభుత్వసంస్థలవిషయములో నిర్మాణకార్యక్రమమునకు అయ్యది యెంతవరకునుకూలింపనో మాత్రము జూడవచ్చును. అయ్యది అందుకాటంకముగనుండునెడల కాంగ్రెసువారులువానిని వానినికేవలదేయవలయును. కాంగ్రెసువారులు మ్యునిసిపాలిటీలలోను జిల్లాబోర్డులలోను ప్రవేశించుటచేత, నిన్ని చోట్ల కాంగ్రెసువారులు తమంతటామే పోటీకి అభ్యర్థులుగ నుండుటచేతను నిర్మాణకార్యక్రమ మంతయును ఆగిపోయెనని నాకు చాల చోట్లనుంచి ఉత్తరములువచ్చెను. అట్టివిషయములో కాంగ్రెసు పక్షమువారు వానిలో జేరకుండు నుండవలసిందే. కాంగ్రెసు పక్షమువారు పోటీకిబోవుటయేమిటో నాకు తెలియుటలేదు. కాంగ్రెసుసభ్యులు కొంత శిక్షణమునకు లోబడియుండువలెను. వారేకాంగ్రెసుకుమిటీలో జేరియున్నారోవారు అందులకు ప్రత్యేకముగ నిర్ణయించిన యెన్నికలలో పాల్గొనవచ్చును. ప్రాథమికవిద్య పురపాలకపు విషయములలో మ్యునిసిపాలిటీలకు వానిపై చాలవర కధికారము గలదని చెప్పవచ్చును. మ్యునిసిపాలిటీలు ప్రజలచే యెన్నుకొనబడునవిగాన తగిన అవసరము వచ్చినపుడెల్ల కాసనోల్లంఘనము జేయుటకు చాల అవకాశముగలదు.

ఉపద్రవక రాచారము

జూను 12 వ తేదీ ‘హిందూ’లో యిప్పుడే నాతోసంభాషణమని ప్రకటించినదానిని జదివెతిని. ఒక పెద్దమనిషి నాతో చాలసేపు మాటాడినమాటాత్రముజ్ఞాపకము వచ్చినది. ఆయననాతో ఇంటర్వ్యూకోసము వచ్చెనని యనుమానించలేదు. ఏవో నిజముగా సంభాషణలుండి తీర్పుకొన వచ్చెననుకొంటిని. అందుకనియే ఆయన అడిగిన ప్రశ్నలన్నిటిని ఓషికతోవని ప్రత్యుత్తరమిచ్చెతిని. అప్పుడు నేను కాలపారణము జేయు స్థితిలో లేకపోవుటవలన అప్పుడంతసేపుమాటాడుట కంగీకరింపని వాడనే. నాకేమియును రహస్యములేవు. నన్నుగూర్చి నానందముండిగానియేమైన గనుగొనిన వారు యిష్టమువచ్చినయెడల స్వతంత్రముగ ప్రకటింపవచ్చును. కాని ఒకటి చెప్పిన మరియొకటి నివేదించుటకు మాత్రము సహించబాలను. వారుని వేదింప బూనినది నాకు జూపునెడల యెట్టి ఆక్షేపణయుండదు. ఈప్రతికాప్రతినిధి సంభాషణముననది నేనుజెప్పినదాని ఆకృతిమాత్రమే. ప్రతిమామృద్ధియునును భటాచార్య అనిజెప్పినటుల నివేదింపబడినది. అట్టి విషయము నేను కలలో నైన తలంపలేదు. హాకింసాహులు భటాచార్యుని నేను తలంపను. ఆయనగాదు మామృద్ధియెమిట లెందరో యున్నారు. వారట్లని నేనుతలంపను. మహామృద్ధియులు దుండగిండ్లు చాలమంది యున్నది నేనెరుగుదును. కాని భటాచార్యుల దర్శనము నాకప్పుడును గలుగలేదు. ప్రతిమామృద్ధియుడును గూడ దుండగిండ్లుగ నుండునని నేను తలంపబాలను. ప్రభుత్వమువారు నావిషయమై ఉపేక్షభావముతో నున్నారనియు నేను దేశమంతయును ఆరునెలలు సంచారముజేయునెడల వారికి భయమెత్తుననియు గూడ జెప్పినట్లు అరోపింపబడినది. నేనెమి చెప్పినను చేసినను ప్రభుత్వము వారు నిర్లక్ష్యముగ నుండరని మాత్రము తలచుకొనటకు గర్వమగుచున్నది. నేను పర్యటనము ప్రారంభించునెడల వారి కేమాత్రమును భయమెత్తునని తలంపబాలనని సవినయముగ జెప్పవచ్చును. ఎవరైనను సరే సాంద్రమహామృద్ధియ మైతిని జేకూర్చిన యెడల మాత్రము వారికి భయముగలదు. ఈసంభాషణకు ఖద్దరు ప్రచారకుడు జేయుమోసమును గూర్చి యనుచున్నాడు. నేను లోటి ప్రచారకులతో మాటాడుచుండగా యాయన

ను విననిచ్చినందులకు గగ్గినదోష మియ్యది. మోసము జరుగుచున్నటుల నారోపింపబడుచున్నదని మాటాడుచుంటిమి. నిజముగ నేమైన జరుగుచున్నదో నాకు తెలియదు. మైకబాగా గానించుచున్న తప్పులనుమాత్రము నేను కనుగొంటిని. ఈసంభాషణకును దురుద్దేశ్యమేమియును లేదు. కాని సదుద్దేశ్యముగల మిత్రులు బాధ్యతను గురింపకుండ పనిజేయునెడల దురుద్దేశ్యముగల ప్రత్యేకలకన్న అపాయకరముగ నుండును. నన్నుజూడవచ్చువారు నేనొక బాధ్యతగల స్థానమును నిమించియున్నపుడు యిట్టి సంభాషణలతో బాధపెట్టవద్దని కోరెదను. నేనెట్టి బాధ్యతగాని లేనివాడనైనపుడు వారు నేను చెప్పినదానిగాని చేసినదానిగాని యిష్టము వచ్చినటుల స్వతంత్రముగ మార్చవచ్చును. నాతో సంభాషించినటుల ప్రకటింపగోరవారు అయ్యది నేనంగీకరించినటుల యుండిననెగాని లేకున్న తిరస్కరింపవలెనని కోరుచున్నాను.

మరనూలు: రాటపునూలు

ఒక మిత్రుడు మున్ను రాటమునందు నమ్మకముగలవాడిపు డిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:

“మీరుజేయు పనియంతయు నిష్ప్రమోజనము. ఎంగు ఇండియా, నవజీవను పత్రికలలో యిదివరకు వ్రాసినదానినే త్రవ్వించివృథాధానము మనస్సునకును శరీరమునకును యే? వానిని జదివినందువలన నాకేమియు లాభము గానింపలేదు. అనుభవము మీద రాటము పనికూలినదని కనుగొంటిని. మొదట వేడిలోకొన్న రాటములన్నియు మూలబడి ములుగుచున్నవని తెలియునా? వానివల్లవచ్చిన దేమియును లేదు.

నేనొక మంచి నూచనచేసెదను. చేతితో వడుకుటకు బదులు మరతో వడుకుటను బెట్టుడు. ప్రతి తాలూకాలోను ఒకవడుకుమిట్లు స్థాపించువు. వచ్చిన లాభములను దేశమునకు పంపయోగించువు. దేశభక్తులు మాత్రమే లాభము కొరకుగాక దేశముపై ప్రేమచే మిట్లును నడుపవలెను. ఆనూలును అచటి నేత గాండ్లకే యిమ్ము. అచట నేసిననట్ల ఆ తాలూకాలోనే ఖర్చు చేయవలెను. ఇందువలన కాలపారణమును ఖర్చులును తగ్గును. మొదలు యీపద్ధతిని ఒక తాలూకాలో ప్రారంభించి చూడుడు. మీరు అద్భుతచేవజేసినవారగుదురు.”

ఈ వాదము బహుచక్క నున్నది. అందులో ఆయన చేతనైనవిధముగ రాటము నుపయోగించినవానియై యున్నది. కావున ఈ మిత్రుని భావములు గలవారు మరికొందరు యుద్ధరని భావించివారికొర కీవిషయమై చర్చింపగోరుచున్నాను. ఈ విధానము ఖద్దరు ఉద్యమమునాటిదే యని పాఠకులకు జెప్పవలసివచ్చును. ఇయ్యది మరల మరల వచ్చుచుండును.

రాటమువలన వృత్తిగల్గినవియు, లక్షలకొలది మంది అన్నము లేక మాడకుండనుండుటకు సంపాదించుకొనునది చాలాని వారికియింకొంచెము ఆదానిచ్చుననియు ప్రత్యమునుముఖ్యమైనదానిని యీమిత్రుడు మరచెను. ప్రతియింటను చేపగమును బెట్టుట సాధ్యముగాదు. ప్రతిగ్రామములోను మగ్గము ప్రతియింటను రాటముండవలెననియే సిద్ధాంతము. ప్రతితాలూకాలోను ఒక వడుకుమిట్లును బెట్టుటయనగా దేశీయముగ కొలదిమందిని కొల్లగొట్టుటయగును. తాలూకాలోనుండు ఒక్కమిట్లులో అందరకును పనియుండదు. అంతేగాక 2 వేల తాలూకాలకుపైగా అవసరమైన యంత్రసామగ్రిని దిగుమతి చేయవలెను. ఈమిట్లులను నడుపుటకు సమర్థులగువారికి పనినేర్పవలెను. రాటములనె మిట్లు కక్కగొడులవలె యట్లే పెరుగజాలవు. రాటము పని జేయకపోయినను అనుకొనవలెననుండదు. తాలూకాలో మిట్లుపనిజేయ లేదంటే తాలూకాలోని ప్రజలలో అలజడి గల్గును. కావున యీ మిత్రుడు చెప్పిన విధాన మేమాత్రమును పటుత్వముగ లేదనియే నాయభిప్రాయము. కాని ఆయన కీవిధానమునందు నమ్మకమున్నయెడల పరీక్షించి జూడుమని చెల్లెతిని. నాకీక నేదియు నాకర్హముగ నుండకపోవుటవలన సాపాట నేను పాడుకొనవలెను. నాకు ఆరాటమే మోహనముగ నుండును.

అయ్యది పనికిరా లేదని కనుగొనునంతటి జ్ఞానము నాకు లేకపోవచ్చును. నాతప్పేమో తెలియజెప్పిన ఒప్పుకొనుటకు నేనేమాత్రమును వెనుదియును. నాకట్లు జేయుట యిష్టమే.

ఈ మిత్రునిలేఖ వచ్చిననాడే మరల యొక మిత్రుడింకొక లేఖ వ్రాయుచు తనకు మిట్లు పరిశ్రమలో 10 యేండ్ల అనుభవమున్నదని తెల్పెను. యంత్రకాళనము చేసేమిట్లునున్న చేనేతయు పరిశీలించెను. ఇప్పుడు చేనూలువనుటచే చేనేతలో పనిజేయుచున్నాడు. ఇయ్యదియే అధికదూరదర్శన పోగొట్టుగల్గినని ఆయన పండితుడేమియుచున్నాడు. దీనివిషయమై ఇద మిథమని అభిప్రాయమును చెల్లుటకు అంతయును గోడమీదిపై నామముగ నున్నది. కాని యిదిమాత్రము నిశ్చయము. ఈకోజన బీదలయిండ్ల నేకములందు రాటమే యంత్రమును పెట్టుచున్న మాటమాత్రము నిజము. దానికి ప్రత్యామ్నాయ మేమియును దొరకదు. ఇతర మరియొకవస్తువునుగూర్చి జెప్పబాలని విషయము రాటమును గూర్చి యిట్లు జెప్పవచ్చును.

“అంతపనిజేసి మే వృగయ్యె నెనే

మాటయేలేదు; ఆరేలు భగ్గుమయ్యె

ననుటకును తావులేదు; తృణంబు మాత్ర

మైన వచ్చిన కష్టముతో మొనసిపోవు||

మూ॥ కా॥ గాంధీ

ఆఖిల భారత కాంగ్రెసు సాయినంపునభ

28, 29 తేదీలలో జరిగిన చర్చ

28-వ తేదీని స్వరాజ్య పక్షము వారు వెడలిపోయిరి
మహాత్మాని మొదటి తీర్మాన మామోదింపబడెను

28-వ తేదీ రాత్రి సమాధానము కుదిరెను

29 వ తేదీని రెండు, మూడు తీర్మానములుగూడ నామోదింపబడెను.

దేశబంధుదాసుగాని భారత కాంగ్రెసు కార్యసంఘసభ్యునిగా ఎన్నుకొనిరి. మొదటి తీర్మానమున శిక్షార్థక వాక్యము మాత్రము పడలబడెను. రెండు మూడు తీర్మానములలో చాల సవరణలు చేయబడెను.

మహాత్మా గాంధీ దేశ బంధు దాసు గాన్లు

భారత కాంగ్రెసు కార్య సంఘ సభ్యులు గా ఎన్నుకొనబడిరి

28 వ తేదీ సమావేశము

మహాత్మాని ఉపన్యాసము

28 వ తేదీ ఉదయము 9.20 గంటలవేళ స్థాయి సంఘసభ మరల ప్రారంభమైనది గాని సభాచర్య సారంభించుటకు ముందు వేదికపైని మహాత్మాను, దేశబంధు దాసు, పండిత నెహ్రూగార్లు ప్రత్యేకముగా చర్చించిరి. ఎటులైన సమాధానమును కుదుర్చుటకే యీ మహానాయకుల సమావేశము ముగిసినాయుటలు సమమాత్పరి.

“మహాత్మాకు మరల సంపూర్ణ నిరంకుశాధికారమును (డిక్టేటరు) వహించుటకు మేముంగీకరించెదము. తనవిధానమును వివిధ రాష్ట్రములలో కొనసాగించుటకు మహాత్మాకు తన యిచ్చనచ్చినవారిని నియమింపవచ్చును. మహాత్మాని ఉత్తరువులు మాకు నమ్మకముగానున్నను లేకుండిననుగూడ మహాత్మాని ఉత్తరువుల నన్నిటిని మేము పూర్తిగా నెవేర్చెదము.”

అను పరతులకు తాము బద్ధుల మయ్యెదమని దేశబంధు దాసు, పండిత నెహ్రూగార్లు మహాత్మాన కరిగించిరి తెలిసినది. దీనినిగూర్చి ఆలోచనలు జరుగుచున్నది గాని సమాధానము తృప్తికరముగా కుదురదనియే మాకు తెలిసినది. ఇంకను ఆలోచనలే జరుగుచున్నవి; గాని సభాకార్యక్రమము ప్రారంభము కాలేదు.

సంగ్రహవార్త

కార్యక్రమము

28 వ తేదీ ఉదయమున కార్యక్రమము మహాత్మాని ఉపన్యాసముతో ప్రారంభమైనది. మహాత్మాకు మొదటి తీర్మానమును (28 వ తేదీ శనివారమునాడు ఆంధ్రప్రదేశ్ లో ప్రకటించబడెను) ఉపపాదించి దీర్ఘము గంభీర ఉపన్యాసము నొసగెను.

“హిందూ మహమ్మదీయ ప్రతినిగూర్చి ఆలోచించుట తృప్తికరముగాన యీ తీర్మానమునుగూర్చిన చర్చను నిలుపవలె”నను తీర్మానమును లాలా గోవర్ధనరావుగా రుపపాదించిరి గాని ఆ తీర్మాన మామోదింపబడలేదు.

స్వరాజ్యపక్షమువారు వెడలిపోవుట

పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారు మహాత్మాని తీర్మానము సాక్షేపించుచు తీవ్రముగ నుపన్యసించి సభలోనుండి వెడలిపోయిరి స్వరాజ్యపక్షమువారందరునుగూడ నెహ్రూగారితోనే వెడలిపోయిరి.

మహాత్మాని తీర్మాన

మామోదింపబడెను

అనుకూలురు 67 మంది ప్రతికూలురు 37 మంది

స్వరాజ్యపక్షమువారు సభను విడిచి పోయినవిన్నట్లు తొలి తీర్మానమునుగూర్చి చాలచర్చ జరిగినది. “నూలుపడు వారు సభ్యత్వమును వదిలినట్లు భావించబడుదురు” అనువాక్యమును తీసివేయవలెననుపరణ నొకరుపపాదించిరి. చాలతీవ్రముగ చర్చ జరిగినది. మహాత్మాకు దీర్ఘ ఉపన్యాసము నొంగెను. ఓటుకుపెట్టగానవరణ వీగిపోయినది. మహాత్మాని తీర్మాన మామోదింపబడెను. అనుకూలురు 67 మంది ప్రతికూలురు 37 మంది.

మహాత్మానికోరికపైని కడపటివాక్యము

మరల వదలబడెను

“తీర్మానము నెగ్గినను ప్రకూలరసంఖ్య కంటె అనుకూలరసంఖ్య మిక్కిలి హెచ్చుగా లేనందున నది సంఖ్య పక్షము కాదు గాన నిదివర కొకరుపపాదించిన సవరణలో కొరబడినది తిని “నూలుపడుకునివారు సభ్యత్వమును వదిలినట్లు భావించబడుదురు” అనుశిక్షార్థకమున వాక్యమును వదలవలెనని మహాత్మాకు ఉపపాదించెను. ఆ తీర్మాన మామోదింపబడెను.

సమగ్రవార్త

28 వ తేదీ ఉదయము 9.15 గంటలకు కార్యక్రమ ప్రారంభము

మొదట వేదికపైని మహాత్మాను, దేశబంధు దాసు, పండిత నెహ్రూగార్లు ప్రత్యేకముగా చర్చించినవిన్నట్లు మోలానా మహమ్మదాలిగారు సభాకార్యక్రమమును 28 వ తేదీని ఉదయము 9.15 గంటలకు ప్రారంభించిరి. పిమ్మట మహాత్మాకు తీర్మానము నుపపాదించెను. తీర్మానము 28 తేదీ శనివారమునాడు ఆంధ్రప్రదేశ్ లో ప్రకటించబడెను ఈ తీర్మానమునుపపాదించుచు మహాత్మాకు ప్రారంభమున స్వల్పకాలము హిందీభాషలోను పిమ్మట ఆంగ్లభాషలోను నుపన్యసించెను. మహాత్మాని వాక్యములు సభలో నాలుగుమూలలలోనున్నవారి కందరికిని మారముగానున్నవారికిగూడ బాగుగా స్పష్టముగ వివరించెను.

మహాత్మాని ఉపన్యాసము

“మిత్రులారా నాభాధ్యతను నేను గుర్తించియే యీ తీర్మానములను వ్రాసి స్వయముగా వానిని సభలో నుపపాదించుటకు పూనుకొంటిని. కార్య సంఘసభలో హెచ్చుమంది నా తీర్మానముల నామోదించునట్లు వారిని ప్రేరేపింపగలుగుట నా అదృష్టమువలననో దురదృష్టమువలననో జరిగినది. వీనిని గూర్చి నేను చెప్పదలచినదాని నంతను యంగు యిండియా పత్రికలోనే ప్రకటించితినిగాన నిపు డధికముగా చెప్పవలసరములేదు. నేనుపపాదించదలచిన యీ తీర్మానమును యితరతీర్మానములను గూర్చి చాల వాదప్రతివాదములు చెలగినవి. సాహచర్యమును గూడ భంగపరుపజాలునంతటి కటుభావము గూడ కలిగినది. నేను సాహచర్యమును పదమును బుద్ధిపూర్వకముగానే వాడితిని. ఎలననగా మైత్రి ఎన్నటికినిగూడ భంగపడునట్టిది గాదు. అది మనవిధికి సంబంధించినది. నేను యీమిత్రులందరితోడను ఏకీభవించజాలకపోయినను మామైత్రి కెట్టిభంగమును గలుగలేదని చరిత్రమాత్రమే తెలుపగలదు. అట్టిభావముతోనే మీరు నా తీర్మానములను గ్రహించవలెను. ఈ తీర్మానములు శాస్త్ర (కాంగ్రెసునియమావళి) విరుద్ధములని తెలుచువా రందరునుగూడ మనఃపూర్వకముగ నమ్మకముతోనే అటుల తెలిపిరనిగూడ నేను నమ్ముచున్నాను. మీరు ఓట్లను యిచ్చునపుడు

మనఃపూర్వకముగా (అంతర్భాగ్య సాక్షిగా) నే యీ యోవలెనుగాని నాయందుగల విస్వాసము చేత నియ్యగూడదు.

నే నెక్కడనున్నాను? మీరెక్కడనున్నారు? దేశమెచ్చుటనున్నది?

శ్రీమాన్ ఎస్. శ్రీనివాసయ్యగారు నాకు పరమమిత్రులు. వారికిని నాకును అరమరికలేని సయోధ్యకలదు. నేడుదయమున వారు నాచెంత కువచ్చిరి. “ఓట్లు పుచ్చుకొనినపుడు అనుకూలురును ప్రతికూలురును గూడ సంఖ్యలో సమానులుగానున్నచో తొలగిపోయెదనని మీ రెచటనో తెలుపలేదా?” అని అడిగిరి. నేనటుల తెలిపినమాట నిజమే నేనెచట నున్నానో- మీరెచటనున్నారో- దేశమెచటనున్నదో- తెలిసికొనుటకే నేని తీర్మానమును గూర్చి పట్టుదలను బానవలసినవచ్చినది. దీని వలన మనోమలికతములు కలుగుట తప్ప మరే లాభమును కలుగదనియు, నాపక్షమువారు నాయందు గల విశ్వాసముచేతనే నాకనుకూలముగా ఓట్లనిచ్చిరిగాని నిర్మాణవిధానమునందుగల నమ్మకము వలన నీయలేదనియు నేను గ్రహించగలిగినచో కాంగ్రెసుతో నాకు గల సంబంధమును నేను వదలుకొనెదను. దేశీయులు నానాయకత్వమును కోరుచున్నారు. కొన్నిపరతుల ప్రకారమే నేను నాయకత్వము నహించగలనని నేనెరుగుదునుగాన నాకుగల అవకాశములను మార్గములను సాధనములను నేను సరిగా తెలిసికొన వలసియున్నది. అందువలన దేశమున రెండుపక్షము లేర్పడుటకును ప్రియమిత్రు-నుండి విడిపోవుటకును గూడ వెనుదీయక నే నీ తీర్మానముల నుపపాదించితిని. ప్రస్తుత పరిస్థితులలో నాకు మార్గమేమియును గోచరించుటలేదు. కాన మీరింకొకరిని నాయకునిగా నేర్పరుచుకొనవలెను లేదా నాపరతుల కొప్పుకొనవలెను. ఇట్లు జరుగుట తృప్తివనరమని నేను సిరపరచుకొంటిని.

స్వల్పత్యేనుసరణము

ఎవ్వరును గూడ బుద్ధిపూర్వకముగా స్వల్పతీ నియమములను భంగపరుపరు. ఈ తీర్మానము నుపపాదించుటలో నేను నియమభంగ మొనరించితిని. స్వల్పతీ మీకు సహాయక మగునంతవరకును ఆధర యేమే. నియమానుసరణమువలన మన కధోగతి కలుగుటయైన ధీరత్వమునకు భంగము కలుగుటయైన తటస్థింపనున్నపుడు మనము సహించగూడదు. మన కంటె సమరులగువారు నాయకత్వము వహించుటకు వారి కవకాశమిచ్చుటకు మనము వెలికేగవలెనని కాంగ్రెసుకోదినచో నటులచేయుటకు వలయు ధైర్యమును మనము కలిగియుండవలెను. స్వల్పతీనియమముల నతిక్రమించకుండ మనము స్వరాజ్యమును గడించలేమను గట్టి నమ్మకము మనకు కలిగినచో నాస్వల్పతీ నియమముల నుల్లంఘించుటయును ఆస్వల్పతీని రద్దుపరచుటయును మనకు పవిత్రధర్మములే యగును. ప్రస్తుతస్థితిలో నిటుల మనము నియమోల్లంఘన మొనరించుటయే సహేతుకము.

జహజనాభిప్రాయము

గతరాత్రి మూడుగంటలైనది మొదలు నేను బాగుగా యోచించుచుంటిని. పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారు, నా తీర్మానము లుపపాదించబడదగినవి కావని ఆక్షేపించుచు నన్న (27 వ తేదీని) తెచ్చిన తీర్మానముపైని సభ్యు లిచ్చిన అభిప్రాయములను ఓట్లను పట్టిచూడగా సంగ్రాస్త్రమునుండివచ్చిన సభ్యులు తప్ప తక్కిన రాష్ట్రములనుండివచ్చిన సభ్యులలో హెచ్చుమంది నా తీర్మానమునకు అంగీకారమునే తెలిపిరి స్పష్టమైనది. అఖిలభారతసంఘము వారి అభిప్రాయమును సరిగా తెలిసికొనుటకు నిన్ను నియ్యబడిన ఓట్లు మంచి ఆధారమని చెప్పవచ్చును.

భక్త

రాష్ట్రములలో పనిని ప్రారంభించి కట్టుబాటు చేర్చువడలచేత భద్రులని చాలా ప్రాధాన్యము నొసంగక తప్పదు. మనము భద్రులబట్టలను ధరించుచుండుట మాత్రమే అందులకు కారణముగాదు. తక్కిన వేవియును సమకూర్చబాలని మహాత్ములమును భద్రులొక్కటియు సమకూర్చగలుగుటయే అందులకు కారణము. మనలో నైకమత్యమును నిరచుచుకొనినది భద్రులొక్కటియే. శాసనసభలకును న్యాయస్థానములకును వెళ్లుటవలన దేశమున కట్టుబాటు చేర్చువడలరు. నిన్ననే భారతదేశీయుడగు నెకమేజిస్ట్రేటు ఒకయవకునకు కారాగృహవాసశిక్షను విధించెను.

న్యాయస్థానముల ధిక్కరించుటకు వెయ్యిమంది యువకులు కావలెను

ప్రభుత్వమువారి పశుబలమును తిరస్కరించి ప్రతిఘటించుటకు నాకు వెయ్యిమంది యువకులు కావలెను. సూరతు రాజకౌహపుకేసులో ముద్దాయియగు ప్రాగ్గివాటి వాణిని పదివేలమందినై న భారతమాతపాదపీఠమునకు బలియొనంగుటకు నేను నిక్కముగా సంసిద్ధుడే నై యున్నాను. ఏలననగా న్యాయస్థానములను ధిక్కరించుట త్యవసరమని నేను నమ్ముచున్నాను. ప్రజలభావములను తృణప్రాయముగ నిరసించి నిరంకుశాధికారులు పరిపాలనమును సాగించుట అసాధ్యమని నేను నిస్సంశయముగా తెలుపగలను. వారటలు చేసినచో మనల నటుల నలిపివేయుటకు వారికి శక్తియును సాహసమును గూడ లేవనివారు గ్రహించగలుగునటుల మనము పనిచేయుట త్యవసరము.

శాసనసభలు

శాసనసభలకు వెళ్లినంత మాత్రముననే స్వరాజ్యము రాదని నెహ్రూపండితు డెరుగును. శాసనసభలవలననే స్వరాజ్యము వచ్చునని మోతీలాలు పండితులు శకభము చేయజాలడని నేనెరుగుదును. అతడు గూడ దేశీయుల సహాయమునే కోరుచున్నాడు. దేశీయులు శాసనసభలను సరిగ్గా నెరుగక తాము శాసనసభలలో బాగుగా పనిచేయుటకు మంచిబలము చేకూరునని మోతీలాలుగారు కోరుచున్నారు. శాసనసభలు మనలో కొందరి కధికముగా నుపకరింపవచ్చునేమో గాని ముప్పదిమూడుకోట్ల భారతీయుల అభివృద్ధికిని శాసనసభ లధికముగా నుపకరింపవని నేను తెలుపుచున్నాను."

గ్రామములలో చేయవలసిన పని

"మీరు దేశమునందు కోట్లకొలది దేశీయ సోదరుల అభివృద్ధికి పనిచేయగోరెదరా, లేదా?

మీరు గ్రామములకే జనసామాన్యమునందు కట్టుబాటును కలిగింపగోరెదరా, లేదా?" గ్రామములలో బహిరంగ సభలను జరుపనక్కరలేదు. ఉపన్యాసములు నియ్యనక్కరలేదు. వాగ్దాటిని చూపనక్కరలేదు. 5000 మంది కావలెను. వారు వేరు వేరుగ్రామములలో పనించుచు నచట ఏకులచేయుట నూలువడుకుట మొదలగు పనులను తాము స్వయముగా చేయుచు దేశముకొరకు నూలువడకు డని గ్రామవాసులను కోరుచుండవలెను. వారు చేయవలసిన దిదియే. అట్లుచేయుటకు సమృద్ధమును సామర్థ్యమును గలవారు కావలెను. లేనిచో పనిజరుగదు.

రాష్ట్రమును విశ్వసించుట

దేశ మీ పరిక్షలోనే నెగ్గవలెను. మన దేశీయులలో అత్యంత నిమ్నజాతులనుగూడ మనతో దృఢముగా కలుపగలకై రాష్ట్రమునకు మాత్రమే కలదురాష్ట్రమునందు నాకు పిచ్చి సమృద్ధమున్నదని మీప్పుడు దుర్మమ జెందబోకుడు. నేను విగ్రహాని

హృదయకుడును. ఆవిధమున చూచిన నేను మహమ్మదీయుడను. భగవంతునియందు నాచి త్తమును లయింపజేయుటకు నర్మదానది యందలి యొక శిల నాకు సహాయకమగునని నేను నమ్మగలిగినచో నేను దానిని గొనివచ్చి భక్తితో నారాధించెదను. ఆవిధముగా చూచిన నేను హైందవుడను. "జపమాలను పూజించుచున్నటు రాష్ట్రమును గూడ పూజించుట తనకిష్టము లేదని" యింకొకమిత్రుడు తెలిపెను. రాష్ట్రమునందు నాకెట్టి గాఢవిశ్వాసము కలదో మీకుగూడ నట్టి గాఢవిశ్వాసమే కలుగవలెను. మీకు రాష్ట్రముపైని విశ్వాసములేక గాంధీవై నిమాత్రమే విశ్వాసమున్నచో మీరు పట్టుకొనినది వెల్లుదీసిగొడుబ్బుగాని బలమగుచచ్చించితొమ్మకాదని తెలిసికొనుడు. 2000 గజముల నూలును మీరు నామొఖానగిరాటుపెట్టినంత మాత్రముననే నాకు సంతృప్తి కలుగదు. నాపీక కురి బెట్టుకొనుట కొక్కరువడికిన నూలే చాలునుగాని ఆరీతిగా మృత్యుకొందుట నాకిష్టములేదు. పరమపవిత్రుడగు మానవుడైన దేశీయులందరిలోను పవిత్రతముడైన దేశముకొరకే బ్రతుకవలెను. దేశమునకే ప్రాణములనర్పింపవలెను అనియే నేను కోరెదను. మీ రందరునుగూడ నట్టి నిశ్చలభావముతోనే యుండవలెనని నేను కోరెదను. అట్టి నిశ్చలభావము మీదేయై యుండవలెనుగాని నాదేయై యుండగూడదు.

కట్టుబాటు

నిరంకుశ ప్రభుత్వోద్యోగులను మన మెన్నుకొనలేదుగావుననే వారి నిరంకుశచర్యలను మనము నిరసించుచున్నాము. కట్టుబాటుకొరకు మనము చేసికొనిన నిబంధనలనుగూడ మన మటులే నిరసించడగనా? మనము బోధింపగోరెడుదానిని మనము స్వయముగా ననుసరించుచుండవలెనని నియమము మన కనుశృతముగ వచ్చుచున్నదియే. జంకకొంతులేని చిత్తస్వైర్యముగల భయవిరహితమగు జాతిని కలిగింపవలెనని న క తి న త మ ము ల గు ని య మములకు మనము బద్ధులముకాక తప్పదు. ఏదైన సైనికశిబిరమున కేగి చూడుడు. నేను సైనికశిబిరమున సేవచేసితిని. అచట కొన్నిసమయములలో భోజనమే దొరకదు. తిండిలేక మాడవలసివచ్చును. మిక్కిలి అసహ్యమగు మురిసిను తప్ప వేరునీరు దాహమునకు దొరుకదు. ఉద్యోగులచేత తావులు తినవలసివచ్చుచుండును. తావులు తినునపుడుగూడ నవ్వ మోముతోనే యుండవలెను. ఈతావులు తినుట సైనికులకంటె మన కధికకష్టముగాతోచును ఏలననగా వారు జీతముకొరకు వెళ్లినవారు మన మెచ్చికముగ(వలంటరీ)వచ్చినవారము. దేశీయులచే ఎన్నుకొనబడినవారము గాన మన మిట్టిక్రమశిక్షను తిరస్కరించుట కెంతమాత్రమును వీలులేదు. ఈ క్రమశిక్ష అక్రమమని మీరు మన సార నమ్మెడుచో మీరు సద్భావముతో తొలగిపోయి మీకు నచ్చినరీతిని దేశమునందు కట్టుబాటును కలిగించుటకు ప్రయత్నింపుడు. కాని మీరీ క్రమశిక్ష నామోదించునెడల ఆనియమముల ప్రకారము నడుచుకొనుట మీకు తప్పనిసరియగు మత విధియొప్పున్నది. మనలో నెంతటి మహానాయకులైనను శిక్షానియమములకు బద్ధులు కావలసినదే.

స్వరాజ్యము బలహీనమైనది

మనము స్వరాజ్యమును గ్రహించుటకు సంసిద్ధులముగానుండక కక్షలతోనేయుండినచో నేడే మన కాంగ్లేయులు స్వరాజ్యమిచ్చునెడల మనలో చాల కలతలుకలుగుట నిశ్చయము. ఆంగ్లేయులకు

బదులు అప్పునులుగాని జపానువారుగాని వచ్చినను గూడ మనము స్వరాజ్యమున కర్హులమగుదుమని నేను తలంపను. ఆంగ్లేయులవలన మనము స్వరాజ్యమును దానముగా గైకొనరాదు. బలవంతముగ నూడబెరకుకొనవలెను. మనలనుగూర్చి బ్రిటిషు పార్లమెంటువా రెటుల భావించినను ఏమనినను గూడ నేను గడ్డిపోచ క్రింద చూచెదను. పాశ్చాత్య దేశములవారి అభిప్రాయములనుగూర్చి గూడ నేను లెక్కచేయను. కాని మనదేశీయులలో పామరజనుల అభిప్రాయముల విషయముననే నేను చాల శ్రద్ధ బూనెదను.

విధానము

మీరు కొంచము నిదానముగా నాలోచించినచో యీ విధానమే అత్యధిక శీఘ్ర ఫలప్రదమని నేను నెక్కిచెప్పగలను. మన మింతకంటె శీఘ్రముగ ఫలమునిచ్చుదానిని నిర్ణయించుటయు అనుసరించుటయు గూడ ససంభవమే. విఖ్యాతమగు 1920-21 సంవత్సరములో మన వివిధానమును కొంతవరకు మాత్రమే అమలుజరిపితిమి. అపుడంత మాత్రముననే మంచిఫలితము కనబడలేదా? గాంధీ దేశమునందుండుటవలన నాఫలితములు కలుగలేదు. గాంధీ కెన్నియో పిచ్చినమ్మకములులున్నవి. వాని నన్నిటిని మీ కెరిగించిన మీరు హే హే యందురు.

క్రొత్తవర్షము నేర్పరచెదను

నేను దేశీయులభావమును సరిగా గ్రహించితిని. మీరు నన్ను ప్రోత్సహించిన నేను మొగము ఛెండుకొని వెడలిపోను. సంతసముతోనే మీయొద్ద నెలవుచున్నాను మరియొక సంఘము నేర్పరచెదనుగాని మీకభ్యంతరము కలిగింపను. అభ్యంతర సాధనములలో నాకు సమ్మతములేదు. (సభ్యులలో పెద్దనవ్వ.) ఆడంబరములేని విశుద్ధమైన అసహాయోద్యమమునందే నాకు సమ్మతముకలదు గాన నేను మీపట్ల గూడ అసహాయపడతినే అవలంబించెదను గాన మీరీతిర్యాసము నామోదించడలచినచో ఖర్చు విషయమున బాగుగా నాలోచింపుడు. అధమపక్షము2000 గజముల నూలును ప్రతినెలలోను మీరు పంపవలెను. అనగా నాకు ఎత్తిన రాట్టపుపిచ్చి మీకుగూడ ఎత్తవలెను. అది మీకు సమ్మతముగానిచో మీకట్టి సమ్మతములేనిచో మీరీతిర్యాసమును ప్రోత్సహింపుడు. మేము స్వయంవినిశ్చయమున పద్ధతి నవలంబించుచున్నామని మీకు తోచినచో యిపుడు వెడలిపోయి డిశంబరునెలలో కాంగ్రెసును నశింపచుకొనుటకు ప్రయత్నింపుడు. కాంగ్రెసు ఎన్నడును ఒకరిసొత్తుకాదు. దేశమున కెవ్వరధికమగు సేవచేసెదరో వారి అధీనములోనే కాంగ్రెసు యుండును.

నిరంకుశత్వము

నే నిటుల తెలుపుట నిరంకుశత్వమువలెనే తోచును. నన్ను నిరంకుశాధికారి (డిక్టేటరు) అనినంత మాత్రమున నా కనులు నెత్తికిరావుగాన నాకు భయములేదు, నేను దేశసేవకులలో నెక సామాన్యుడను. కొందరు సేవకులు కొన్నిషరతులను కోరుదురు. అట్లు కోరుట నిరంకుశత్వముగా తోచును. నాకెంతటి గాఢవిశ్వాసముకలదో అంతటిగాఢ విశ్వాసము కలవారే నాతీర్మానమున కనుకూలముగా ఓట్లనియ్యుడు. అట్టి సమ్మతములేకుండు ముఖప్రీతికి ఓట్లనిచ్చెడువారు నాకును దేశమునకును తమకును గూడ ద్రోహులగుదురు" అని మహాత్ముడు నుడివెను.

శ్రీయుత వల్లభానుభవముగా రనువదించిరి
మహాత్ముడుపాదించిన తీర్మానమును శ్రీయుత వల్ల
భానుభవముగా రనువదించిరి.

లాటాగోవర్ధనదాసుగారి తీర్మానము

“స్వరాజ్యమును నెలకొల్పటకు హిందూమహాత్ముడియ
మైతి ప్రధానము. హిందూమహాత్ముడియవైతము దేశానికి
భంగమును కలిగించుచున్నది. ఈరీతిగా ఒకరిపైకొకరికపనము
కమును అనుమానమును విరోధభావమును ప్రబలియున్నతరు
ణమునందే విధానమునుగూడ కొనసాగదు. ఇప్పుడు కార్య
సంఘమువారు నూచించిన యీ తీర్మానమువలన మనలో నింక
ను విభాగములు కలుగునటు లగపడుచున్నది. గాన దేశంబయ
లో కాంగ్రెసుమహాసభభరుసవరకును ఈ తీర్మానమునుగూర్చి
చర్చింప కుండునటులను, హిందూమహాత్ముడియమైతిని నెల
కొలుపుట కీలోగా సర్వప్రయత్నములను జరుపవలెననియు
స్థాయిసంఘమువారు తీర్మానించుచున్నారు ” అను తీర్మా
నమును గోవర్ధనదాసుగారుపాదించిరి. దానినిగూర్చి హిందీ
భాషలో కొంతసేపుచూటలాడిరి. ఈతీర్మానమును ఓత్తిరాం
(సింధుదేశము) గారు రనువదించిరి. వోట్లు పుచ్చుకొనగా గోవర్ధన
దాసుగారి తీర్మానము విగ్రహియినది.

కండితమోతీలాలు నెహ్రూగారు

పండిత నెహ్రూగారు మహాత్మునితీర్మానము వాడే
పించుచు తీర్మానమును పఠ్యసింపిరి. మహాత్ముని తీర్మానము
శాస్త్రవిరుద్ధము అక్రమము. నేను మహాత్మునికంటెను దీర్ఘ
కాలమున్వాయవాదవృత్తియందు పనిచేయుచున్నత కాబోలు
నేను మహాత్మునివలె ఉన్నతస్థానమునకు లేవబలక పోవు
చున్నాను. (భలోక్తి). అధ్యక్షులను మాలానా మహాత్ముడాలీ
గారు, నేడు ఈసభను ప్రారంభించుటకు పూర్వము నేనును
దేశబంధుదాసుగారును మహాత్మునితో నిచటనే వేదకపై ప్ర
త్యేకముగా నాలోచించుటకు దయతో ఆనుమతిించి మాఅలో
చనలు ముగియువరకును సభనునిలిపిరి. అందులకు నేను మాలా
నాగారికి వందనముల నిర్పించుచున్నాను. మేము మహాత్మునకు
కొన్ని నూచనల నిటుల చేసితిమి:

మేము మిమ్ములను (మహాత్ముని) మరల సం
పూర్ణాకారము గల నిరంకుశనియంతరు (అబ్బ
లూటుపట్టెటరు) గా సంస్కరించెదము. 2. నిర్మాణ
విధానమును కొనసాగించువిషయమును నిర్ణయించు
టకు సర్వాధికారమును మీకే యొసంగెదము. 3.
కాంగ్రెసు కార్యసంఘములలో స్వరాజ్యపక్షము
వారినబంధ మేయేరాష్ట్రములందు కలదో ఆరా
ష్ట్రము లన్నిటికిని దును మీరు మీనమ్మకమును
బడయగలిగిన ప్రతినిధులను నియమించుట కంగీక
రించెదము. 4. స్వరాజ్యపక్షమువారు ప్రతికూలు
రుగా నుండక పోవుటయేగాక మీఆజ్ఞలను యథా
క్షరముగా చూ, చూ, తప్పకుండ నెరవేర్చుటకు
పూనుకొనుటకు పూచీపడెదము”.

అని మేము మహాత్మున కరిగించినను మహాత్ము డంగీ
కరింపలేదు. నిన్నను 28 వ తేదీని మహాత్మునితీర్మాన ముప
పాక్షింపబడదగినదా కాదా అను విషయమున వోట్లు పుచ్చుకొని
నపుడువంగరాష్ట్రమువారుతప్ప తక్కిన అన్ని రాష్ట్రములవారి
లోను హెచ్చుకుండి మహాత్మున కనుకూలముగానే వోట్లను
ఇచ్చినందున మహాత్ముని విధానమును నెరవేర్చుటకు తక్కిన
రాష్ట్రములవారందరును సుముఖులై గానేయున్నట్లు తాను గ్ర
హింపగలిగినది మహాత్ము డింతకుముందు నుడివెను. ప్రతి
రాష్ట్రమువారును ఈ సంఘమునకు కొంతమంది ప్రతినిధుల
నెన్నుకొనియున్నారు. వారిసభకువచ్చి తమయిష్టానుసారము
వోట్ల నియమింపను. అట్టిచో మహాత్ముడు సభ్యులవోట్ల నిట్లు విడ
విమర్శించుట పాడిగారు. నూలువడికి పంపించనివారు సభ్యు
లుగానుండ నర్హులు గారని మహాత్ముడు నుడివెను. “రాష్ట్రము
పై నూలువడుకుమన్నంతమాత్రమున నట్టిపరిస్థితు లేకపడనను
నమ్మకము మీకు నిజముగా కలదా” అని నేను మహాత్ము నకుగు
ర్చిగాను. అట్టిపరిస్థితులు కలుగపోవుటవలననే నేనుగూడ
నికొకరికే పరితపించుచున్నాను దేశమునందు సంపూర్ణముగ
రాజ్యాధిపత్యమును కార్యనిరసనము నేర్పడుటవలననే నిరంకుశ
స్వరూపులను నిర్బంధించుటకు మేము శాసనసభలకు వెళ్లితిమి.
ప్రస్తుతముపై నూలువడికినంత మాత్రముననే శీఘ్రముగా మనకు

స్వరాజ్యము లభింపదు. “మహాత్ముడు కారాగృహమునందున్న
పుడు మీరు నిర్మాణవిధానము నెంతవరకు నెరవేర్చితిరి? ఆ
రోజులలో రాష్ట్రమువలన స్వరాజ్యమువచ్చునను నమ్మకము నిజ
ముగా మీకు కలదని మీ రెడపై చేయివేసి చెప్పగలరా? ఆ
నమ్మక మింతకాల మెక్కడకు పోయినది? అని నేను మహా
త్మునిపక్షమువారి నందరి నడుగుచున్నాను. కట్టుబాటు
కావలెనని మహాత్ముడు నుడివెను. ట్టుబాటుపపవనియే నేను
గూడ నమ్ముచున్నాను గాని కట్టుబాటును పేరుచెప్పి మనము
శాస్త్రవిరుద్ధముగాను మరియొక ప్రజాప్రతినిధిసంఘములను
గూర్చి అన్ని దేశములవారు సంగీకరించిన భావములకును నియ
మములకునుగూడ ప్రతికూలముగాను పనిచేయుగూడదు. మేము
(స్వరాజ్యపక్షమువారు) మా ఆత్మగౌరవమునకు భంగము కలుగ
కుండ సమాధానమును కుడుగ్చుటకు శక్తివంతుల లేకుండ పనిచేసి
తిమి. ఇప్పటికి మాప్రయత్నము నెరవేరలేదుగాని యింతటి
తోనే మేము నిరాశచెందము. త్వరలోనే మరల కైకృత్యభావ
మును కలిగించి మరల రెండుపక్షములవారిని కలుపగలమని
ఆనించుచున్నాము. ఈలోగా మా అభిప్రాయముల నిటులను
స్పష్టపరుచుచున్నాము.

మాకు నిర్మాణవిధానమునందు నమ్మకము
కలదు గాని దానికితోడుగా యితరప్రయత్న మేమి
యును లేకుండ న ది యొక్క టి యే మ న కు
శీఘ్రము కాలము లో స్వరాజ్యమును
సమకూర్చుదు. సమకూర్చజాలదు (నినుడునిరుడు)
మాకు నిర్మాణవిధానమునందు నమ్మకము కలదు
గాననే మొదటినుండియు మేము దానినిగూర్చి
మహాత్మునికి వీలైనంతవర కన్నివిధములను సహా
యము చేసితిమి. ఇప్పటికిని సహాయము చేయగోరు
చునేయున్నాము. మహాత్మునకు మాయందు నమ్మక
ము లేనిచో నిర్మాణవిధానమును నెరవేర్చుటలో
మహాత్ముడే సర్వాధికారమును వహించుటకు మే
మంగీకరించుటయేగాక ఆవిషయమున మహాత్ము
డెప్పుడేవుత్తరులను పంపినను వానినన్నిటిని సరిగా
నెరవేర్చుటలో స్వరాజ్యపక్షమువా రెట్టి నిరోధ
మును అభ్యంతరమును కలిగించకుండుటకు మేము
పూచీపడెదము. స్వరాజ్యపక్షమువారికి కార్య
సంఘములతో సంబంధముగల రాష్ట్రములలో
మహాత్ముడు నిర్మాణకార్యక్రమమును నెరవేర్చు
టకు తన ప్రతినిధులను పంపుటకు మే మంగీకరించి
తిమి. ఇప్పుడును అంగీకరించుచున్నాము. వారివని
కెట్టి అభ్యంతరమును కలుగకుండున నట్లెప్పుడు చేసి
దము. వీటికన్నిటికిని మేము పూచీపడెదము గాని
మామార్కులను వదలుటకుమాత్రము మేము బా
త్తుగా నెప్పుకొనము. దేశీయమహాజనసభలో వారి
కెంత హక్కుకలదో మాకును అంత హక్కు
కలదు.”

అల్పసంఖ్యాకుల నడచివేయ గోరినపు డెల్ల అధికసంఖ్యా
కుల (నామమాత్రమున అశ్వల్లమునకు సభికసంఖ్యమాత్రమే
కలిగినపుడు) చలచిత్తుమప్రకారము స్వల్పిని మార్చుచుండు
టకు మార్చేతనైనచో మేము అభ్యంతరమును కలిగించి సాగ
కుండచేసెదము. స్వరాజ్యపక్షమువారు కార్యసంఘములను
వదలిపోవలెనని ప్రస్తుతపరిస్థితులలో కోరుట నిర్దేశము. మా
ఆత్మగౌరవమును కాపాడుకొనుటకే మేము యీప్రయత్న
మును నిర్బంధించెదము. ఈతీర్మానము శాస్త్రవిరుద్ధముగ
పన్నాగమని మేము స్పష్టముగా తెలుపుచున్నాము. నేడు
మేము చెడలిపోవుట మరల సభికసంఖ్యాకులతోవచ్చి యట్టి
శాస్త్రవిరుద్ధములగు ప్రయత్నములకుననుమతి నియ్యకుండుటకే”
అని నెహ్రూగారు నుడివెరి.

స్వరాజ్యపక్షమువారు చెడలిపోవుట
పిమ్మట దేశబంధు చిత్తరంజనదాసు, పండిత
మోతీలాలు నెహ్రూ, శ్రీమన్ శ్రీనివాసయ్యం
గార్లును తక్కిన స్వరాజ్యపక్షమువారందరును ఒక్క
మారుగా సభలోనుండి లేచిపోయిరి. మహాత్ముని
తీర్మానముపట్ల తమ ఆక్షేపణను ప్రబలముగ తెలు
పుటకే వారల్లు లేచిపోయిరి.

ఇటుల సభనువిడచిపోవలెనను నిశ్చయము స్వరాజ్య
పక్షమువారి కాకస్మికముగా కలుగుటవలననే ఏమోసభ్యులలో
కొందరు ద్రేకముతో రాజ్యసభమును వెళ్లిరి. కొన్నినిము
వములవరకు నెవ్వరును మాటలాడలేదు.

మహాత్మునితీర్మానము వశీగారు
“మహాత్మునితీర్మానములో నూచనకు సంబంధించిన
భాగమునుమాత్రమే యుంచి ఆజ్ఞాప్రకారమును నిర్వహింప
కమునకు భాగమును తీసివేయవలెను. అప్పుడు సభ్యులు నైతిక
ముగమాత్రమే బాధ్యులగుటకు వీలుండును. ఈవిషయమునం
తను సభ్యుల ఆత్మగౌరవమునకే వలవలెను” అని మహాత్ము మహా
త్ముడు వశీ (బెహరు. ఎం. ఎస్. ఏ) గారు నుడివెరి.

పండిత శారీశంకరమిశ్రగారు
“సభ్యులప్రతినిధులును నూలు వడుకవలెననియు ఆనూ
లును భుజ్యులసంఘమునకు పంపవలెననియు నిర్బంధింపగూడదు.
అట్లు చేయనివారు సభ్యులుగానుండ నర్హులుగారని విధింపగూ
డదుగాని నియోజకులకు వారి సంగతి బాగుగా తెలియవలెను
టుకు వారి పేరులను ప్రకటించుటమాత్ర మవసరమని” మిశ్ర
గారు నుడివెరి.

పండిత సంతానంగారు
“రాష్ట్రమునందు గట్టిసమ్మతము గలవారు చాలమంది
గలరుగాని వారు నూలువడుకుటకు తిమకాలమునంతను వినియో
గింపజాలరు” అని సంతానంగారుగూడ తీర్మానమునకు వ్యతి
రేకముగానే మాటలాడిరి.

శ్రీయుత లంగుటూరి కకాళ గారు
“ప్రకాశ. గారు తీర్మానముగా మహాత్ముని తీర్మానమును
నిరసింపిరి. దేశీయుల అభిప్రాయమును మహాత్ముడు సరిగా
గ్రహింపలేదు. మహాత్ముడు శాంతముగా పనిచేసిన సంతయును
చక్కబడెను. మహాత్ముని నూచనలు శాస్త్రవిరుద్ధములు. సంత
సప్రదములు కావు. అసహ్యకరములగు గూడ నున్నవని” ప్రకా
శంగారు నుడివెరి.

డాక్టరు మహమదుగారు
“దేశములో యిదివరకే చాల కష్ట లేర్పడినవి. ఈతీర్మా
నమువలన వానికితోడుగా మరికొన్ని గూడ క్రొత్తగా నేర్పడ
గలవు. అంతేగాక రాష్ట్రముపై నూలువడుకుటకు నేర్చుకొన
జాలనివారు దేశమునం చెందరో గలరు. వారుమనఃస్ఫూర్తిగా
ప్రయత్నించినను వారికి రాలేదు. వారికి యెన్నటికిని రానే
రాదు. క్రమశిక్షావిధానమును నిర్ణయించుటలో గూడ నైతికు
లా నియమములను నేరవేర్చగలరా లేరా అని నైతికులశక్తిని
కనుగొని దానినిబట్టియే ఆవియవములను నిర్ణయించుట సము
చితము” అని మహమదుగారు నుడివెరి.

డాక్టరు చోమయ్యగారు
“మహాత్ముని తీర్మానము కాంగ్రెసును హతముచేయు
చున్నది. మహాత్ముడికి కాంగ్రెసును స్వంశము చేయుటకంటె
ప్రత్యేకముగా నొకసంస్థ నేర్పరుపగూడదా?” అని చోయి
తరాంగా రనిరి.

మాలానా అబ్దుల్ కలాం అజదుగారు
“ఈ తీర్మానమునందు శాస్త్రవిరుద్ధతలము యిమిడి
యున్న వని నాకు గట్టిసమ్మతము కలిగినది. ఈసంఘసభ్యు
లీతీర్మానమున కనుకూలముగా ఓట్లనిచ్చుననెల వారు ఆప్రకా
రము పనిచేయుటకు బాధ్యులగుదురు. మీరటుల చేయవలచి
యున్నారా?” అని అజదుగారు నుడివెరి.

సర్దారు మంగళేశింగుగారు ప్రతికూలముగాను పురుష
త్వమదాసుటాండునుగా రనుకూలముగాను మాటలాడిరి.

బి. ఎ. ష. బారుచాగారు
“ఈ తీర్మానమున కనుకూలముగా వోట్లనిచ్చినవారంద
రును అటుల తామాచరించునట్లు ఒకరొకరిచేతను ప్రమాణము
చేయింపవలెను” అని బారుచాగారు మహాత్ముని కోరిరి.

దేశభక్త వేంకటప్పయ్యగారు
దేశభక్తుడు తీర్మానమున కనుకూలముగా నుపన్యసించె
ను. “క్రమశిక్ష నేర్పరుచుటకు మహాత్ముడు యీతీర్మానమునం
మ నూచించినటుల సభ్యులందరును పనిచేయు టవసరమని” దేశ
భక్తుడు నుడివెను.

కానల్లిగారు
“ఈతీర్మాన మామోడింపబడినచో మహాత్మునకు సంతో
షితి నేకూరును. బాడ్లోలిలో చేసినరీతిని మరల చేయవలసిన నేను
మహాత్ముని కోరెదను” అని కానల్లిగారు నుడివెరి.

ఆర్. వెంకటరాంగారు తీర్మానమున కనుకూలముగా
మాటలాడిరి.

మహాత్ముని ప్రత్యుత్తరము
“స్వరాజ్యపక్షమువారు రమించించిన పద్ధతి చాలసంతాప
కరముగాని నేనందువలన నెంతమాత్రమును చిత్తుడను కాలేదు.
ఇట్టి నిష్క్రమములవలన నేను భీతిచెందను. నెనుక నొకసారి
కలకత్తాలోగూడ మన మహావాసులకు సహాయమును మనము
గోల్కొప్పనట్టిపరిస్థితు లేర్పడెను. మరల నిపుడుగూడ సరిగా

నటుల నేజరిగినదిగాని స్వరాజ్యపక్షమువారినిష్క్రమణము కేవలము తాత్కాలికము. ఇదివరకు మితవాదు లిటులే కాంగ్రెసును వదిలిపోయిరి. కాంగ్రెసువారి తీర్మానములు నాకు రుచింప కపోయినచో నేనుగూడ నిటులే చేసెదను. నేనుగూడ నిటులే విడిపోయి కాంగ్రెసును అనగా అప్పటినున్న సంఘమును భంగపరచుటగూడ ప్రయత్నింపెదను. నేను అంతఃక్రొధములు కలుగకుండ చేయగోరెదను గాన ప్రతినిధులను కలములను ధాటిగా పోనియ్యగూడదు, లేదా అట్టి వార్తాప్రతికలను తగులబెట్టవలెనని గూడ వారిని కోరెదను. స్వరాజ్యపక్షమువారు సభలో నుండి వెడలిపోయిననుగూడ నీ తీర్మానముపైని ఓట్లను లెక్కించుటలో వెడలిపోయినవారి ఓట్లనుగూడ ప్రతినిధులైన ఓట్లతో కలిపి లెక్కించుటయే మన ధర్మము. నాకు కాంగ్రెసును పూర్తిగా ముట్టివేయగోరి వెడలిపోలేదు. బహిష్కరణపక్షమువారికి లక్ష్యప్రాముఖ్యతను ప్రకటించుటకే వెడలిపోయిరి గాన వారి ఓట్లను ప్రతినిధుల ఓట్లతో కలిపి లెక్కించినచో గాని హెచ్చుమంది నా తీర్మానము నామోదించినదియు లేనిదియు నాకు సరిగా తెలియదు.

డిక్టేటరుపదవి

నాకు డిక్టేటరుపదవినిగూర్చి నాని నిచ్చినదేశీయులకును క్రమించిన హక్కునుగూడ నది సమానకరమే.

హిందూ మహమ్మదీయ విరోధము

ఈ సమస్యను బాగుగా పరిష్కరించుటకు సమర్థ మగు నది నావిధానమొక్కటియే. మిగిలిన తీర్మానము నామోదించినచో మీరు గొప్పవాక్యమును వహించుచున్నారను విషయమును జ్ఞాపకముచుకొనియే ఓట్లనియ్యుడు" అని మహాత్ముడు నుడివెను.

నవ తా వీ నది

శిక్షార్థకవాక్యమును తీసివేయవలెనను సవరణపైని మొదట ఓట్లుపుచ్చుకొనగా నది విడిపోయినది.

తీర్మాన మోదించబడెను

పిమ్మట మహాత్ముడు తీర్మానముపైని ఓట్లు పుచ్చుకొనగా 67 మంది అనుమతముగాను 37 మంది ప్రతిపాదముగాను ఓట్లనిచ్చిరి. తీర్మాన మర్పిత సంఖ్యాకులచే నామోదించబడెను.

ఇష్టాగోష్ఠిసభ

తీర్మాన మోదించబడగానే భారతస్థాయిసంఘసభ యిష్టాగోష్ఠిసభగా మారినది. అప్పుడు మహాత్ముడే అధ్యక్షత వహించెను.

మహాత్ముని మాట

"ఈ తీర్మానమున కనుకూలురు 67 గురు ప్రతిపాదకురు 37 మంది. వీరిలో నెడోహోయిన స్వరాజ్యపక్షమువారు చెప్పబడలేదు. వారినిగూడ చేర్చినచో అనుమతసంఖ్యకును ప్రతిపాదకుల సంఖ్యకును తేడా నామమాత్రమేయగును గాన శిక్షార్థకమున వాక్యమును తొలగించుటయే మంచిదని నేను నూచించెదను" అని మహాత్ముడు నూచించెను.

"అటుల చేయుట స్మృతిభావమున కనుగుణ్యముగా నుండదు" యొకరనిరి.

"నిమిషముక్రిందట నామోదించిన తీర్మానము నుత్తరక్షణముననే రద్దుపరచుట సంఘగౌరవమునకు సహాయకము కాజాలదు. ప్రతిపక్షుల కోరికప్రకారము మహాత్ముడవుడే ఆ వాక్యమును వెలుకొనుట కంగీకరించి యుండినచో నది సద్భావమునకే మెయ్యుండేది. ఇప్పుడు మహాత్ముని మాటనను సంఘమునా రామోదించుటవలన తమ మార్గ త్యమును వెల్లడించిన వారగుటయేగాక చెడ్డఆచరణను నేర్పరచినవారుగూడ నగుదురు" అని మహాత్ముడు నుడివెను.

"నేను చెప్పినది ప్రొత్తగర్హితము. అవ్యతసరు కాంగ్రెసు మహాసభలో నిట్టిపరిణితులే యేర్పడెను. చాలిటుచట్టుమును గూర్చిన అందోళనావసరమున అవ్యతసరులో పాపరజనులు చేసిన అల్లరలనుగూర్చి మొదట విషయనిర్ణయసభగా రొకవిధ మగు తీర్మానము నామోదించి పిమ్మట నేను వాదించగా ఉత్తరక్షణమునందే దానిని మార్చివేసి మరియొక తీర్మానము నామోదించిరి గాన మనముగూడ నిపుడెటులచేయుటలో నెట్టి జోషమున లేదు" అని మహాత్ముడు నుడివెను.

దాన్తరు పట్టాభి శీతారామయ్యగారుగూడ మహాత్ముని వాదమునే సమర్థించిరి.

మరల స్థాయిసంఘసభ

మొట్టమొదట యిష్టాగోష్ఠిసభ స్థాయిసంఘసభగా మారినది. మూలానా మహమ్మదాలీగారు మరల సభ్యత్వతవహించిరి. ఈ దినమ తీర్మానమును మహాత్ముడు పాపించెను. క్రియత వల్ల శ్రావ్య ప్రజలుగా రనువడించిరి.

తీర్మానము

"స్థాయిసంఘసభ జరుగుచుండగా ఆ తీర్మానమునందలి శిక్షార్థకవాక్యముపట్ల తమకు నిరసనభావమును నూచించుటకు కొందరు సభ్యులు సభను వదిలిపోయిరి. ఆ వాక్యముతోగూడ తీర్మాన మోదించబడెను. అనుకూలరసంఖ్య 67 ప్రతి

కూలర సంఖ్య 37. వెడలిపోయినవారి ఓట్లనుగూడ లెక్క పెట్టినచో నా తీర్మానము నెగ్గియేయుండక పోవచ్చును. కాన నా తీర్మానమునందలి ప్రారంభవాక్యమును శిక్షార్థకవాక్యమును తొలగించుట సముచితమని యీ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు" అను నా తీర్మానము ఆమోదించబడెను. అంతటితో నిన్ను 28 వ తేదీని సభముగిరినది.

మరల రాజీప్రయత్నములు

దాను నెహ్రూగార్లు సబర్బత్రి ఆశ్రమమున కేగిరి

దేశబంధు చిత్రంజనదాసు పండితమోతీలాలు నెహ్రూగార్లు ప్రత్యేకముగ చాలసేపు ఆలోచించి పిమ్మట మహాత్మునితో మాటలాడుటకు సుర్యతీ సత్యాగ్రహ ఆశ్రమమునకు వెళ్లిరి. 29 వ తేదీని మహాత్ముడు పాపించినవలన రెండు మూడు తీర్మానములనుగూర్చి చర్చించుటకే వారు వెళ్లిరి. "ఆ తీర్మానములలో ముఖ్యభాగములను వేనినిగూడ వదలజాలను. స్వరాజ్యపక్షమువారు శాసనసభలో తమ పదవులను వదలవలెనని యీ సభవా. రాజ్యాపించుచున్నారను పదమును తీసి వేసి యీ సభవారు కోరుచున్నారని వేసెదను. అంతకంటె నెట్టి మార్పును చేయజాలనని "మహాత్ముడు నిష్కర్షగా తెలిపెను." ఆ జ్ఞాపించుచున్నారను పదమును తీసివేసి కోరుచున్నారను పదమును ప్రయోగించి నంతమాత్రమున క్రియలో మార్పుయెందు కలుగదు. స్వరాజ్యపక్షమువారిలో ఆత్మగౌరవముకలవా రెవ్వరును శాసనసంఘములలో తమసభ్యత్వము వదలజాలరు" అని స్వరాజ్యపక్షము వారు తలంచినందున స్వల్పమున నామార్పు వారి కంగీకృతము కాలేదు.

29 వ తేదీని స్వరాజ్యపక్షమువారు స్థాయిసంఘసభకు వెళ్లెదరని తెలియుచున్నదిగాని అచట వారెవరు మెలగడలో తెలియదు. ఈలోగా మహాత్ముడు దాను నెహ్రూగార్లు కును సమాధానము కుదుర్చవత్తమున స్వరాజ్యపక్షమువారు స్థాయిసంఘసభకు వెళ్లినట్లట మహాత్మునితీర్మానములు కాస్త్ర విరుద్ధములవివారు పదేపదే ఆక్షేపణలను చేయుటకే నిశ్చయించిరిని తెలిసినది. తేదీని 28 వ తేదీని లేచిపోయినటులే 29 వ తేదీనిగూడ వారు లేచిపోయెదరేమో తెలియదు. దీనిని గూర్చియే సభ్యులందరను పలువిధముల నూహించుకొనుచు కల వరపడుచున్నారు.

సమాధానము కుదిరినది

వివరములు తెలియలేదు

29 వ తేదీ రాత్రి దేశబంధుదాసు పండితమోతీలాలు మహాత్మునిగారిగార్లు సుర్యతీ సత్యాగ్రహ ఆశ్రమములో నాలోచనలను సలిపినందులకు మంచిఫలితము కలిగినదనియు అందుల కిరువత్తములవారు నంగీకరించినదియు తెలిసినదిగాని దాని వివరము లెట్టివో కొంచెమైన తెలియుటలేదు. ఆ రహస్యమును మహాత్ముడే వెల్లడింపవలెను. 29 వ తేదీని స్వరాజ్యపక్షము వారందరను స్థాయిసంఘసభకు వచ్చెదరు.

29 వ తేదీ సమావేశము

సమాధానము కుదిరినదని మహాత్ముడే తెలిపెను

దేశబంధుదాసుగారిని భారతస్థాయిసంఘమున

సభ్యునిగా నెన్నుకొనిరి

29 వ తేదీ ఉదయమున 9 గంటలకు మరల మూలానా మహమ్మదాలీగారి అధ్యక్షతక్రింద భారతకాంగ్రెసు స్థాయి సంఘసభ జరిగినది.

"స్వరాజ్యపక్ష నాయకులకును నాకును సమాధానము కుదిరినది"

అని గాంధీమహాత్ముడే నుడివెను. మహాత్ముడు రెండవతీర్మానమును నుపపాదించెను. ఈ తీర్మానము చెనుక ప్రకటించబడిన రీతిగా లేదు. సమాధానమున కనుగుణ్యముగా స్వరాజ్యపక్షమువారి కోరికప్రకారము మహాత్ముడు కొన్ని సవరణలను చేసెను.

"అవిధేయులకు కాంగ్రెసు ఉద్యోగులను గూర్చి భారత స్థాయిసంఘము వారు రాష్ట్రీయసంఘములకు తెలిపవలెను. రాష్ట్రీయసంఘములవారే ఆయుద్యోగులను గూర్చి తగినవర్య జరుపవలెను. అనుసవరణ చేయబడినది దీనియందుగూడ శిక్షార్థకవాక్యము తీసివేయబడెను.

దేశబంధు చిత్రంజనదాసుగారిని భారతకాంగ్రెసు కార్యసంఘసభలో సభ్యునిగా ఎన్నుకొనిరి.

రెండొమూడు తీర్మానము

లామోదించబడెను

తీర్మానము చర్చ జరిగినది

నిన్ను 29వ తేదీ మధ్యాహ్నము వరకును మహాత్ముడు పాపించిన 2,3 తీర్మానములను గూర్చి చాల తీవ్రముచర్చజరిగినది. పిమ్మట నిన్ను మధ్యాహ్నము రెండుతీర్మానములు నామోదించబడెను. 28 వ తేదీని దేశబంధు, మహాత్ముడు పండితమోతీలాగార్లు జరిగిన ఆలోచనలు ఫలించినవి. సమాధానము కుదిరినది. అందువలన 2, 3, తీర్మానములలో జరుగవలసిన సవరణలను గూడ వచ్చుడే వారునిరపరచిరి. ఆ ప్రకారము సవరింపబడిన తీర్మానములే 29 వ తేదీని సభలో మహాత్ముడు పాపించెను. 29వ తేదీని స్వరాజ్యపక్షము వారందరను సభకువచ్చిరి. సమాధానమునకు సంక్రమింపిరి తెలిపిరి.

దానుగారి ఉపన్యాసము

29 వ తేదీ ఉదయమున 9 గంటలకు మూలానామహమ్మదాలీగారు సభను ప్రారంభించిరి. గతరాత్రి జరిగిన సమాధానమును గూర్చి అధ్యక్షుని ఆనుమతిని బడసి దేశబంధు దాసుగారు మొదట గట్టు లుపన్నసించిరి.

"నిన్ను 29 వ తేదీని సభలో జరిగినవర్య కాస్త్రవిరుద్ధముగా నుండుటచే మేము సభలోనుండి లేచిపోవలసి వచ్చినది. నిన్ను రాత్రి మరల మహాత్ముడుకును మాకును (దాను నెహ్రూగార్లు) సమాధానము కుదిరినందున నేడీసభకు వచ్చితిమి. నిన్ను నామోదించబడిన తీర్మానములను స్వరాజ్యపక్షము వారు ఆమోదించరని మీరు తలంపవలదు. ఆ తీర్మానములు సక్రమముగా ఆమోదించబడినటులే స్వరాజ్యపక్షమువారు రంగీకరింతురని నేను యాధికా చెప్పగలను" అని దేశబంధుదాసుగారునుడివెరి.

మహాత్ముని ప్రసంగము

పిమ్మట మహాత్ముడు లేచి కొంత ముచ్చటించెను. "స్వరాజ్యపక్షమువారు రాట్టముపైన నూలు వడకుచు దానిని వ్యాపింపజేయు విషయమున శ్రద్ధబూనవలెనని కోరెదను. వారు సద్భావముతోను అధికోత్సాహముతోను ఆ ప్రచారమును సలిపెదరని నమ్మెదను."

అని మహాత్ముడు నుడివెను.

రెండవతీర్మానము

మొదటి రూపము.

(2) "దేశమునందలి వివిధ కాంగ్రెసుసంఘములకు ఉత్తరవులను పంపుటకు నియమితులైన ఉద్యోగులు కాలానుసారముగా పంపుచున్న ఉత్తరవుల ప్రకారము రాష్ట్రీయసంఘముల కార్యదర్శులను యితరసభ్యులను పనిచేయుట లేదని చాల ఫిర్యాదులు వచ్చుచున్నవి. కాన అట్లు ఉత్తరవుల ప్రకారము పనిచేయనివా రాష్ట్రీయసంఘముల వదలిపట్టు భావింపబడుదురు. అట్టివాడు సర్వత్రా మరల ఎన్నికలు జరుగుటలో పలు ఎన్నుకొనబడుగూడదు. ఆస్థానములను మామూలుప్రకారము భర్తీ చేయవలెనని భారతకాంగ్రెసుసంఘమువారు తీర్మానించుచున్నారు."

మార్పు బడిన రూపము

29 వ తేదీని గాంధీమహాత్ముడి తీర్మానము నీవిధముగా నుపపాదించెను.

"ఉత్తరవుల సెనెంగుట కధికారముగల సభ్యులును సంఘములును అప్పటిప్పటి పంపుచున్న ఉత్తరవుల ప్రకారము కొన్ని వేళల సరిగా పనులు జరుగలేదని భారతస్థాయిసంఘమునకు తెలియవచ్చినందున అట్టివారిని అవసరమునుబట్టి తొలగించుటకును ఇతరవిధముల మందలించుటకును రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసంఘముల కార్యసంఘముల కధికార మిచ్చుకను రాష్ట్రీయసంఘములు ఉద్యోగులవలననే య అవచారము జరిగినపు డీచర్యలను జరుపుటకు భాకాంగ్రెసుసంఘ కార్యసంఘమున కధికారమిచ్చుకను ఈసంఘమువారు తీర్మానించుచున్నారు"

దీనియందు మరిన్ని క్రమశిక్షాపద్ధతులుగూడ కలవడెను గాని శిక్షార్థకవాక్యముమాత్రము ముఖ్యముగా కలవడెను. ఈ తీర్మానమునుగూర్చి మహాత్ముడు పన్ను నిటుల నుడివెను:

అంత అధ్యక్షుడు గాంధీగారి నుద్దేశించి " అయ్యో బుచ్చులను వర్గం కమిటీసభ్యులుగ ఎన్నుకొంటిమి. మీరు కాంగ్రెసు విధించిన సంచవిధబహిష్కారములను నిర్వహించిరి నమ్మకము " నని చెప్పెను. దీర్ఘ హర్షము ఒకటే వత్తును. ఈనవ్వులో గాంధీగారి మాట చేరెను.

ఏదన భారత ప్రభుత్వమువారి నల్లమందు వ్యాపారమును ఖండించు ఒక తీర్మానము ఆమోదింపబడెను.

గోపీనాథసాహు తీర్మానము

అంతట గాంధీగారు ఈక్రింది తీర్మానమును పాదించిరి:-

"శ్రీ శ్రీ డే. గ. రి. పరలోకగతుడైన గోపీనాథసాహుగారు హత్యచేసినందులకు సంఘమువారు చింతింపబడెగారి కుటుంబమును సహాధ్వనించుచున్నారు. ఈ హత్యకు దేశభ్రాత్యులను దేశానురాగమును (ఎంత అక్రమ ప్రయత్నములైనను) కారణములని ఈ సంఘమువారు బాగుగ గ్రహించియున్నను కాంగ్రెసును తమనుకొని, కాంగ్రెసువారామోదించిన దౌర్జన్యరహిత అసహాయాన్నియు తీర్మానమునను ఇట్టిరాజకీయ హత్యలన్నియును అసంగతములని ఈ సంఘమువారు గట్టిగ నిరసించుచున్నారు.

స్వరాజ్యమునకును సత్యాగ్రహ సన్నాహమునకును ఇట్టి హత్యలు ప్రబల నిరోధకములు సత్యాగ్రహమునకు పరమాపవిత్రముగ త్యాగము అత్యంత ప్రశంసనీయులలో కొనర్చుట య సరమునియు ఈ సంఘమువారు తలంచుచున్నారు."

గాంధీగారు ఈ తీర్మానమును పాదించి ఏమియును నుపన్యసించలేదు. నల్లభవాయి పక్షేలుగారు తీర్మానమును బలపరచిరి.

దాసుగారి సవరణ

అంతట దాసుగారు లేచి ఈక్రిందివిధముగ గాంధీగారు పాదించిన తీర్మానమునకు సవరణగ మరియొక తీర్మానమును పాదించెను.

"ఈసభవారు దౌర్జన్యమును ఎంతమాత్రము ఆమోదించక ఆహింసాసిద్ధాంతమునే అనుసరించుచు గోపీనాథ సాహుగారి హత్య త్యాగమును దేశక్షమమునకు కొంత ప్రతికూలముగ నున్నను ప్రశంసించుచు అభినందించుచున్నారు."

ఈసవరణ నుపపాదించుచు దాసుగారు తమ తీర్మానమునకును గాంధీగారు పాదించిన తీర్మానమునకును ఏమియును భేదములేదని చెప్పుచు చెండును గోపీనాథసాహుగారి దౌర్జన్యమును ఖండించెననియు అట్టిదౌర్జన్యమును దేశభ్రాతృభివృద్ధికి ఆటంకముగ నుండుననియు అంగీకరించుచున్నట్లు చెప్పిరి. భేదమేమియులేదన్న ఆయన ఈసవరణల తీసికొనిరావలెను. కారణము స్పష్టమైనది. ఇచ్చట ఈక్షత్తము ఆపత్తము అనుమాటలేదు. ఈసవరణను శ్రీకృష్ణులకు కారణము పెరాజుగంజా తీర్మానమును వేరువిధముగ నివేదించి బుద్ధిపూర్వకముగ అపార్థములకు గల్పించుటలన అని చెప్పెను. చెనులేమను కి అమలు నందుంచబడునని నీచముగ ప్రతిపత్తులు ఆయననున్న ఇతరులను కిరాజుగంజా తీర్మానమును గావించినందులకు భయపెట్టుకుండిన ఎవరి ఈసవరణను ఆయన ఉపపాదించుటకు దేశివాదే. ప్రతిపత్తుల ఆ రాష్ట్రమునకు తగు ప్రత్యుత్తరముగ ఈ సవరణను సభవారు ఆమోదింపవలయును. ఈవిషయము ఆంధ్రోత్సవములలో వంగరాష్ట్ర ప్రమానసమంతయు కలతచెందియున్నది. దెంగాలు చిత్రప్రవృత్తియొడల సానుభూతి ఏమాత్రమైనను ఉన్నయెడల అందరు ఈసవరణను అంగీకరింపవలయు నని దాసుగారు కోరిరి.

అంతట పరంజిగారు ఈ సవరణను బలపరచుచు హిందీలో సరస్వతిగ నుపన్యసించుచు గాంధీగారు ఈదేశభ్రాతృభువులలో నొకరనియు, వారివలె అందరును ఆహింసయు ధర్మారథము నాచరింపజాల రనియు, గాంధీగారు తనయొక్క పవిత్రాదర్శములను తనబోటి సామాన్యులగొంతులో కుక్కుచున్నారనియు, అపహాస్యముగ నుడివిరి.

అధ్యక్షుడు దాసుగారిని ఏమైన చెప్పెదరాయని అడుగగా బలపరచినవారితో నేకీభవించుటలేదని చెప్పి తనసవరణను అంగీకరింపవలసినదిగ సభవారిని ఇంకొకపర్యాయము కోరిరి.

మరియొక సవరణ

ఆర్. వెంకట్రామ్గారు మరియొక సవరణ నుపపాదించుచు గాంధీగారి తీర్మానములో శ్రీ శ్రీ డే. గ. రి. పరలోకగతుడైన గోపీనాథసాహుగారు గావించినందులకు విచారించుచు ఆయనకుటుంబమునకు సహాధ్వనించుచు తెలుపుచు ఈహత్య చేయుటకు అప్రయత్నమైనను దేశమునందలి ప్రేమయే కారణమును భావము ఆయనకుండవచ్చుననియు నున్నమాటలను తొలగింపవచ్చు ననియు కోరిరి. అందుకుబదులు తీర్మానము డే. గ. రి. హత్యకు విచారింపుచు అంతట తీర్మానమునందువలె ఖండితము చేయవలయునని ఉపపాదకులు కోరిరి. అందులకు కారణము ప్రత్యేకించి ఒక నేరస్థునిపై సానుభూతి తెలుపుట ఉచితముగాదని తెలిపెను. బలపరచువా చెప్పరు లేకపోవుటచే సవరణ పీరిపోయెను. ఇంకను మరికొందరు పన్యసించినవిషయము చర్చ నాపివేయవలయునని అంగీకరింపబడెను.

గాంధీగారు ప్రత్యుత్తరమేమియు ఇచ్చుటలేదని చెప్పుచు మనము చేయు సంగంభము ఇంతవరకును వచ్చినను దాని భావ మేమియో దేశము గ్రహింపజాలనట్లుయేడల నేనేమి చెప్పియు లాభములేదు. అనిచెప్పిరి. అంతట దాసుగారి పవరణను వోటుకు పెట్టగ 67 గురు అనుకూలముగను 78 రు ప్రతికూలముగను సమ్మతుల నిచ్చుటచే ఓడిపోయినట్లుగ పరిగణింపబడెను. పోల తీసికొనగా 70 నుండి అనుకూలముగను 78 నుండి ప్రతికూలముగను నుండిరి. పిమ్మట గాంధీగారి తీర్మానము వోటుకు పెట్టబడి అధికసంఖ్యాకులచే ఆమోదింపబడెను.

అకాలితీర్మానము

అంతట సభవారు అకాలితీర్మానము గూర్చి చర్చింప ప్రారంభించిరి. ప్రభుత్వము వారి తో అకాలిలు చేయుచున్న సంగంభమునకు సానుభూతి చూపుచు వర్గింకు కమిటీవారు గావించిన తీర్మానమును సంతానంగా రుపపాదించిరి. చర్చ ఇంకను జరుగుచున్నది.

అహమ్మదాబాదు జూన్ 30. - పండిత సంతానము. గారు అ. భా. కా. సంఘము శిక్కులు స్వతంత్రస్వత్వముల రక్షించుకొనుటపై త్యాగ ఆహింసాభావములతో జరుపుచున్న పోరాటమును ప్రశంసించుచున్నారని ఉపపాదించిరి. ఆ తీర్మానము నందు జయిటో విశేషములను గూర్చిగూడ గలదు. అయ్యది అవసరము ప్రారము అది చారణీయమనియు నగ్గింపబడెను. పండిత సంతానముగారు తీర్మానమును నుపపాదించుచు దీర్ఘపాఠ్యము గావించి బద్ధుడు రాయబారములు భిన్నమిగులును గూర్చియు నిర్బంధవిధానమును ఆచరణలో తెచ్చెదనని దెవరించినదానిని గూర్చియు చెప్పిరి. శిక్కులపైటి కెన్నియొకవస్తువుల బడిరి. ఇంక నెన్నిటికో సిద్ధముగానున్నారు అన్నిజాతులవారును వారికి ప్రోత్సాహము చేయవలెను. రోమణి గు. ప్ర. సంఘమువారు బహిరంగముగ ప్రకటనను గావించి ప్రభుత్వమువారే కాంతికి ప్రతిబంధకముగా నుండిరిని తెలిపిరి. ప్రభుత్వము వారి చిచ్చిన ప్రత్యుత్తరము కంటి గను అసంతృప్తిగ నున్నది. ప్రస్తుతపరిస్థితులు మారకుండుటకు ప్రభుత్వమువారే బాధ్యులైయున్నారు. అంతట ఆయన అ. భా. కా. సంఘమువారు దీర్ఘాత్మ్యులు అకాలిలకు అత్యంత ప్రోత్సాహము నొసంగవలెనని కోరిరి.

మాలాన షేక్ తాలీగారు

తీర్మానమును బలపరచుచు ఇంగ్లీషులూ నుపన్యసించిరి. తీర్మానమును బలపరచుచుని గోయట తనకు గౌరవముగ దలంచిరి. నిమ్మిటవీరాగ్రేవరులని ఆయన చెప్పెను. వారు ప్రభుత్వపక్షమున బోరాడిరి. బ్రిటిషు భారత సైన్యమునకు కుడిభుజముగ నుండిరి. ఆయన పాతపురాణమును జెప్పవలసలేదు. ఇప్పుడు వారు దేశీయ సైన్యములో అగ్రసరులై యున్నారు. గతమాడెండ్లలోను అకాలిలు యెంతటి త్యాగములు గావించిరో వారందరిని తెలియును. గురకాబాగువ్యవహార మింకను వరపుకురా లేదు. అచ్చట తలలు మెముకలు పగలుగొట్టుటమాత్రమే జరిగెను. ఇప్పుడు జయిటోలో మొదటి సారి తుపాకులు ప్రేల్చుట డెను. ఇప్పుటికి కిరీమా సముదాయము డి. టి. లు బుద్ధిపూర్వకముగ బోయి నిర్బంధముల పాలగుచున్నారు. ఆ పిటి గోలుపోవుచున్నారు. కాని ప్రభుత్వమువారు శిక్కుల నణచజాలక బోయిరి. ఈవిషయము 30 లక్షలమంది శిక్కులకు సంబంధించినదేగాదు, భారతదేశమంతయు సంబంధించినది. హిందువులు మహమ్మదీయులు ధీరచిత్తులగు శిక్కుసోదరలకండగ నుండవలెను. అకాలిలకు భారతదేశమంతయు నైతికబల మొసంగుచున్నదని ఆయన హామీనిచ్చెను. అంతట తీర్మానము అందరిచే నంగీకరించబడెను.

బహిష్కార తీర్మానము

అకాలి తీర్మానముపై చర్చముగిసినపిదప గాంధీగారు ఒక తీర్మానము నుపపాదించుచు న్యాయస్థానములను బహిష్కరింపవలెనని జెప్పుచు పంచవిధ బహిష్కారములకు సంబంధించిన మూడవ తీర్మానములో కోరినప్రకారము ఇయ్యది కోర్టులో హాజరయ్యే వాదిప్రతివాదులకేసుకు వర్తింపదని జెప్పిరి. గంగాధరరావు దేశపాండిగారు కేసును గూర్చి జెప్పుచు ఆయన కోర్టులకు బలవంతముగ నీడ్వబడెననియు లేకున్నయెడల పితురార్జితము పోగొట్టుకొన సిద్ధముగ నుండెననియు జెప్పెను. ఇట్లే ప్రభుత్వమువారును అప్పులవాళ్లు, న్యాయస్థాన బహిష్కార అవకాశముల గైకొని అసహాయవాదులననేకులను యిబ్బంది తెట్టిరి. గాంధీగారింకను ప్రసంగించుచు తక్షణ మాత్రము ప్రభుత్వన్యాయస్థానములను సంపూర్ణముగ బహిష్కరించుట యే సమర్థమని జెప్పిరి. సభవారు స్వతంత్రముగ యిష్టము వచ్చినట్లు చేసికొనవచ్చునని జెప్పెను. లాయర్లకును వ్యాజ్యము, రాక్షా వారికిని గలభేదములను వివరించి జెప్పి గాంధీగారు యిట్టిసౌక

ర్యమునుజేయుట దుర్బలత్వముచేతనే యనియు మరియొక ప్రోవలేక క్రిందటికోజు తీర్మానములు మార్చవలసివచ్చెననియు జెప్పిరి.

అభాను త్యాగిగారు తీర్మానమును బలపరచిరి.

జి. హరిశ్చంద్రుల రావుగారు తీర్మానము ననుసరింప

ప్రతికూలముగ ప్రసంగించుచు నిట్లు చెప్పిరి. ఈబహిష్కారములలో వాది ప్రతివాది లాయరు. అనిముప్పురు గలరు వాది కోర్టులో హాజరగుటకు హాక్విచ్చునెడల బహిష్కారమును తొలగించుటయే యగును. కొంతకాలము కష్టపడవలసినమాట నిజమేగాని త్యాగమే అసహాయభర్తమైయున్నది. వాదులను కోర్టులకు పోనీ యని యెడల లాయర్లు దరి ప్రములో మునిగిని స్వహాయులుగా వలసియుండరా. చాలమందిలాయర్లు యిట్టిదార్జిదమును పొందలేదాయని ఆయన మరలయడిగెను. ప్రతివాదుల విషయమున వారు ప్లేటుమెంటునుమాత్రము దాఖలుజేయు హక్కుగలదు. న్యాయస్థానములయందు సమ్మతి లేకపోవుటచే సాక్షుల విచారణ నిషేధింపబడెను. అట్టి విషయమున లాయర్లను మాత్రము మరల నేల వృత్తిలో చేరనీ యరాదు. ఆయనిట్లు పన్యసించి తీర్మానమును తిరస్కరింప వలసినదిగా సభవారిని గోరిరి.

ఈతీర్మానము ప్రకారము కోర్టులో హాజరగుట కాంగ్రెసు బహిష్కార భర్తమునకు భంగమా లేకయదియొక సౌకర్యముగా జేయబడెనాయని ఇక్కడియనుగారు తెలిసికొనగోరిరి. అందులకు గాంధీగారు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు అది నిజముగా బహిష్కార భర్తమునకు భంగకరమేయనియు, అదియొక సౌకర్యముగ మాత్రము జేయబడినదనియు తెలిపిరి.

ప్రకాశంగారు తామే ఈబహిష్కారమంతయు తొలగింపవలసినదిగా ప్రతిపాదించి దలంచినదియు గాంధీగారే ప్రతిపాదించుటచే తనపని తేలికయైనదనియు జెప్పిరి. లాయర్లపై నున్న నిషేధమును గూడ తొలగింపవలెనని గోరెను.

ఈ సమయమున డా॥ చోయి(త్రాము (సింధు) గారు లేచి గాంధీగారి తీర్మానమును కాంగ్రెసు తీర్మానములకు విరుద్ధముగా నుండటవలన అక్రమము గాదాయని ప్రశ్నించిరి. మహమ్మదాలీగారు అక్రమమే యనియు గాంధీగారి ఉపపాదనను త్రొసివేసిరి.

సభముగింపు

అంతట యింను మరికొన్ని తీర్మానములు గావించులాంఘనము జరిగిన పిదప రాత్రి 10.30 గ ఆ. భా. కా. సంఘ సమావేశము ముగియబడెను.

మహాత్మాని యందు సంచూర్ణ విశ్వాసము

సభ ముగిసినపిదప కాంగ్రెసులోని నాయకమహాశయులందరను సభలో గాంధీగారి తీర్మానములపై ప్రతికూలముగ మాట్లాడి ప్రతికూలముగ సమ్మతులనిచ్చినవారుగూడ గాంధీగారి నాయకత్వమును సంపూర్ణముగ విశ్వసించుచున్నట్లుల పూర్తిగా తెలుపుచు అన్ని రాష్ట్రములవారును, అన్ని వాగున.

వాతావరణస్థితి

924 సం జూన్ నెల 30-వ తేది సామవారము

కొల్లముఖ్య పరమములు	గత 24 గంటలలో అత్యధికము	గత 24 గంటలలో అత్యల్పము	గత 24 గంటలలో మధ్య	గత 24 గంటలలో అత్యధికము	గత 24 గంటలలో అత్యల్పము
పురం	89.8	80.4	0.08	0.58	44.96
తాము	88.7	79.8	...	1.17	87.09
...	89.9	77.4	...	1.18	89.03
...	92.7	81.4	...	2.10	41.19
...	94.6	82.4	...	0.58	26.01
...	95.7	78.1	0.08	1.41	20.51
...	96.7	78.2	0.04	0.90	81.28
...	99.9	75.4	0.87	0.78	87.98
...	99.8	78.6	17.7	8.45	50.74
...	99.1	78.5	...	0.52	52.94
...	98.5	75.8	...	1.12	89.80
...	87.7	79.6	0.14	4.96	22.29
...	102.8	78.2	...	0.08	88.18
...	95.5	79.1	...	0.40	54.98
...	100.2	77.8	...	2.12	88.58
...	92.8	81.1	...	0.05	87.00
...	...	...	...	0.44	28.84
...	81.2	72.8	0.80	25.72	64.51
...	83.2	78.8	0.74	44.81	114.51
...	87.8	78.4	0.18	89.88	117.16
...	85.5	71.8	10.5	41.27	125.68
...	89.1	66.9	0.12	4.80	25.87
...	72.1	62.8	0.06	18.98	125.46
...	66.5	52.4	0.71	5.08	62.18

సర్కారులు:—గోపాలపురంలో చినుకులు పడినవి. సుమారు ఒక మోస్తరుగ నున్నవి. గోపాలపురంలో ఆర్థిక స్పృహ. కాకినాడలో మదిరివట్టుములో పగటివేడిమి 4.9, 9 డిగ్రీలు తక్కువ. కాకినాడలో రాత్రివేడిమి 8.8 డిగ్రీలు క్కువ.

దక్కన్:—చినుకులు అంతకు గలవు. కడపలో సుమారు దట్టముగ నున్నవి. బళ్లారిలో మేఘములు ఒక మోస్తరుగ నున్నవి. బళ్లారిలో పగటివేడిమి 2.1 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

కర్నాటకము:—మద్రాసులో ఉరుములు ఉరిమెను. 7 జల్మించెను. మేఘములు విస్తారముగ నున్నవి. మద్రాసులో 9 తక్కువ. రాత్రివేడిమి మద్రాసులో 6.8 డిగ్రీలు క్కువ.

పడమటితీరమునందే వర్షము పడుచున్నది. తక్కినవోల్ల గ్రామీణాచినుకులు పడును.

ఎస్. ఆర్. సామవారము, కాకతీయశాస్త్రము.

పుత్రపురమువద్ద కొన్ని రైలుబండ్లుపట్టాలుతిప్పటచే కల మెయిలు నిన్నరాత్రి 5 గంటలకుపుగా వచ్చినది.

ప్రకటన

యేలూరుతాలూకా గోకినేపల్లి కాపురములు దిగవల్లి గ్రామరాజయ్యగారి కుమారుడు రామమూర్తి పేరను తాలూకా పుష్పాలవారిగూడెం మొఖాసాదారు యేలూరి వెంకటసుబ్బయ్యగారి భార్య బుచ్చయ్యగారు 1 కి నూటికి రు 0.12.0 చొప్పున వత్సర 1700 పది మువందలరూపాయలకు వ్రాయించియున్న ప్రామిశిశోలు సమరే వనూలుఅయిన రు 200 రెండువందల రూపాయలు మిగతా భాగమును దిగవల్లి యేలూరికి నేను రుపయ్యచెయ్యలేదు. యితరులకు ఆటలు వుపయోగించును. ఎడికాదు. పదరు నోలు యిందువలనగా రద్దుపర్చిసాను సమస్తమైనవారికి తెలియపర్చుచున్నది. 23-6-24 దిగవల్లి రామమూర్తి.

వైకంసత్వగ్రహము

నాయర్ల భూరమరంతము

భజనయూరేగింపు నెట్టి కొట్టుట వలంజీర్ల అద్భుతమగు శాంతి, నిగ్రహమును కొట్టులేక విసిగి ప్రతికూలురు వెనలిపోవుట

కొచ్చిన 30 జాను:—నిన్నటిదినము సత్యాగ్రహాలకు నెలవు. అందుచే రోజువారే సత్యాగ్రహ మొనర్చక, సామాన్యముగా వస్తువులు నడచుట కభ్యంతరము లేని పీఠులవెంట, భక్తికీర్తనలను గానమొనర్చుచు భజనజేసికొనుచు నూరేగింపుగా వెళ్లిరి. వలంజీర్ల ఇక్కడపైకర్త గు మార్చాడము, టి. జి. నారాయణప్ప, ఎం. జి. కుమారప్ప, పి. ఎం. కృష్ణమూర్తి న గార్లు వారికి నాయకత్వము వహించిరి. భజనయూరేగింపు, తూర్పుగోడ్డును సమీపించునట్లు సమయమున, నలువదివేలర ముల వయసుగల ఒక నాయకు, ఖడ్గమును ఝళిపించుచు, ఇరు వరుమందిని వెంటబెట్టుకొని హంత్రులను ఆగుడని తేకలు పెట్టుచువచ్చెను. వలంజీర్ల ఆ నిమా లను చెవినిబెట్టక శాంతముగా ముందుకు జనుచుండిరి. ఇంకొక ప్రతికూలు రందరును, వారిని చుట్టుముట్టి చెనకకు పెట్టివేయ ప్రారంభించిరి. నాయకు వెంటనే పాటలను పాడుటను నిలిపివేయవలసినదని అభ్యర్థించెను. కాని వలంజీర్ల ఏమియు జగగనట్లుగనే లక్ష్యపెట్టక పాటలను పాడుచుండిరి. అంతట వారు ఇక్కడపైకర్తను పట్టుకొని నెత్తిమీద పీఠమీద, మొగముమీద పిడికల్తో గట్టిగా పొడిచిరి. వలంజీర్ల నందరను చాచిగట్టి ప్రక్కనున్న చెరువులో ప్రాతిపేక్షైత మని వారిలోనొకడు దెవరించెను. మరొకడు వారి తొటియకు టోపిలను, జాతీయ పతాకములను, లాగు కొని చెరువులో సారవేసెను. మరియొకడు, ప్రక్కనున్న ది క క ర ల ను లా గి వ లం జీర్ల ను కు మారపిక్కిగారిని, నెత్తి మీద, పీ థు మీద మో దు ట కు ప్రారంభించెను. కృష్ణమూర్తిగారిని భుజమునెముకవద్ద కత్తితో పొడిచిరి. అచ్చట వెదగాయముపడి విశేషముగా రక్తము ప్రవహించుచుండెను. మార్చాడముపిక్కిగారిని ఎదు రొమ్ముపై నను తలపైనను ఇనుపగుడియతో బాదిరి. అరగంటసేపు ఈవిధముగా వలంజీర్లను గట్టిరి. కాని వలంజీర్ల మాత్రము వలంజీర్లకు ప్రతికూలు నాకీర్పదించవలెనని భగవంతుని ప్రార్థించుచు ముందుకుజనుచు నేయుండిరి. అంతటవలంజీర్లను గట్టుటలో విసుగెత్తి ప్రతికూలురు తమంతట తామే వదిలివెళ్లిపోయిరి. అంతట వలంజీర్ల తమ నాయకుని యుత్తరువుపైన వెంటనే ఆశ్రమమునకు తిరిగివచ్చిరి.

నిన్నటిదినమున ఆశ్రమములో ఆటపాటలను, నూలు వదులుటయు జరిగెను. నిన్నటి దినమున చెబ్బలు తగిలిన వారింక ను వైద్యసహాయము నందుచున్నారు.

శనివారము

శనివారమున మామూలుగనే శాల్వాపీఠులలోను వలంజీర్ల సత్యాగ్రహమొనర్చిరి. పడమటి మార్గమునకు జననవారిని ప్రతికూలు రడ్దగించిరి. ఉత్తరపు వైపురేడ్డుమీద పోలీసువా బామీను కేసుక్రింద విచారించబడిన శివశైలము గాంధీదాసు ముత్తుస్వామి అను ఇర్వురు సత్యాగ్రహులును, తాము ఇతరులను వాలంజీర్లగాకేర ప్రోత్సహించితిమనియు, ఇతరులకు హాని చేయు నుద్దేశముతో తాముజైంత మాత్రమును జేయలేదనియు, ఎజవాలు, పులయాల మొదలగు అవర్తమైనవ సత్యాగ్రహాలను మార్గములనుండి దీసుకొని వెళ్లి శాంతముగ మేజిస్ట్రేటు యుత్తరువు నుల్లంఘించి సత్యాగ్రహ మొనర్చుట తమ తుండేక మనియు, అట్టినిషేధ ముశ్చాయమైనదని తాము ఆత్మసాక్షిగా నెం మటచే నట్లు జేయుచుంటిమనియు ముద్దాయిలు వాజ్మూలముండు దెలిపిరి. మేజిస్ట్రేటు, ముద్దాయిల నారుమాసములవరకు సత్ప్రవర్తనకొరకు చెక్కి రు 500లకు పూచీకత్తు నియ్యవలెననియు లేకపోయినచో కారాగారమున నుంచవలెననియు తీరువు తేకెను. వారట్లు పూచీకత్తుల నొసగుటకు నిరాకరించినవారి వారు తిరువేండ్రము నెంట్లలు శివయిననకు గొనిపోవడిరి.

వలంజీర్ల పై న్యూసెర్సు కేసులు

నిన్నటిదినమున మరీ పండ్లెందుమండి వలంజీర్లపై న్యూసెర్సు కేసులు పెట్టబడగా రెండవతరగతి మేజిస్ట్రేటు వాని ని విచారించి, తల 1.5 రు 5 రు జరిమానాను జైల్లోపవలెననియు అట్లుగానిచో కోర్టువారు లే చు వ ర కు ఖ యి య న కు భ వింజవలెననియు శిక్ష విధించెను. న్యూసెర్సు కేసుల రూపమున శిక్షించబడుటకు ఇది మూడవజట్ట. ముద్దాయిలు సాయిత్రము వరకు శిక్ష ననుభవించిన తరువాత వదిలిపెట్టబడిరి.

ఎలయత్తుగారినితీ వివరముగ నున్నది

మొన్నటిదినమున కంటిలో నున్నము పోయినదిన రా మన్ ఎలయత్తు అను వలంజీర్లయొక్క స్థితి చాలవిషమముగ నున్నది. అతని యెడను కన్ను పోవునని భయపడుచున్నారు.

రామస్వామి నాయకరుగారు

సత్యాగ్రహమును గురించి ఎజవాలులములో ప్రముఖుల సమీపించి సంప్రదించుటకుగాను పర్యటన మొనర్చుచు. వి. రామస్వామి నాయకరుగారు వైకమునుండి బయటికివెళ్లెను. అ|| ప్రె||

వి. సి. యన్. కుటుంబ పింఛను పదతి

శిల్పి, జూను 27:— నేను యిండియా గవర్నమెంట్లో 1928 మార్చి 31 తేదీన ఉన్నటువంటి వి. సి. యన్. కుటుంబ పింఛను పదతిపై డిప్యూటీ ప్రభుత్వపు ఆఫీసర్ ఆర్. డి. హెన్రీగారియొక్క నివేదిక ప్రకటించబడినది. క్రొత్తగా సివిలు సర్వీసులోనికివచ్చిన వారి కీనిధులలోనుండి యాయకుండువారివరకు అప్పటినుండి వేరొక నిధిని నెలకొల్పుట అనవసరమని పీఠు చెప్పుచున్నారు. కాబట్టి యాయకు, నూతన సభ్యులు చందాఅను చెల్లించుటకు నూటికి 12½ చొప్పున యొక్కవ జేయవలెననిగాని, లేక అన్నితరగతులవారును ప్రస్తుతము చెల్లించుచున్న ప్రకారమే (నూటికి 12½ చొప్పున తగ్గించినదిగాక) చెల్లించుచుండునట్లు గాని చేయవలెననియు, 1928 మార్చి 31 తేదీ తరువాత చేర్చుకొనబడిన సభ్యులవారకు లాభములలో నూటికి 10 చొప్పున కాశ్యతముగా ఎక్కువ చేయవలెననియు నూచింపుచున్నాడు.

పనివాండ్ర ముజరాచట్టుయొక్క నియమనిబంధనలను కూడ యాగజెటు ప్రకటింపుచున్నది. (అ. ప్రె)

రంగూను ప్రిన్సిపలు పోర్టు ఆఫీసరుకు తంతివార్త రంగూను జూను 29:— రంగూను ప్రిన్సిపలు పోర్టు ఆఫీసరుకు యీ దినవతంతివార్త పంపబడినది.

“క్లాక్ మాక్సిమిల్ యొక్క బోలులొకరు చెదకినటువంటి “రీసర్చుమైన్” జులవిహారు” మ్యాడగాను “ఎలిఫెంటా” “నాజీను” పొగయొడల యజమానులకును, మిగుల శ్రద్ధవహించివనిజేసిన ఆర్. వి. యన్! యన్. ఓడలు “మింటో” కృష్ణ అధిపతులకును స్థానిక ప్రభుత్వము తరపున మీరువందము లర్పించిన యెడల సభాయుతుడగు గవర్నరు మిక్కిలి సంతోషించు. మె సుర్యు బుల్లక్కు బ్రహ్మ మొదలగు పిష్టింగు కంపెనీలు సహకారమును గనపరచినందుకు గవర్నరు చాల మెచ్చుకొనెననిగూడ ఆమె నేజరులకు తెలియజేయవలసినది. మంకిపాయింటువద్ద వైరులను నడిపేవారు తమనిధియందు మిక్కిలి శ్రద్ధాభురై చెంటు వెంటనే జవాబులు పంపినందుకుగూడ గవర్నరు మెచ్చుకొనెనని వారికి తెలియజేయవలసినది. చిజరకు మీయాజ్ఞక్రింక వెదకి తప్పిపోయినబోలులను కనుగొన్నచు గవర్నరు మిచ్చును అభినందించు చున్నాడు. (అ|| ప్రె)

రాక గోకలు:— సర్ ఎ. పాత్రోగారు శనివారము రాత్రి ఉదకమండలము బోయిరి. గౌరీశంకరాం పిల్లగారు నేలంబోయిరి.

వేలగోపాలంకెట్టి వి.సి. ఎస్ జిల్లా నెవన్సుజడ్జిగారు ఆదివారం ఉదయం చెన్నపురి వచ్చిరి.

భారతమహిళాసంఘకార్యదర్శి కజిమ్మగారి సతినిన్ను చెన్నపురి చేరిరి.

సర్ వి. ఎస్ శివస్వామిగారు భార్య ఉదకమండలమునకు, రాఘవయ్యగారు కడపజిల్లా జడ్జిగారు కడపకు నిన్న రాత్రి బోయిరి. సాల్వకలెక్టరు మాస్టరుమనుగారు, వ్యవసాయ కాఖ డైరెక్టర్లెంటు వుడుగారు సయ్యదు మర్తజసా హేబుగారు ఎం. ఎల్. ఎ. పి. డబ్ల్యు. డి. అంజెడు సెక్రటరీ రంగనాయకులు ఎల్. ఎ. గావించ రాఘవయ్యరు సర్వజనరలు సమన్యగురు నేనుచ యము చెన్నపురివచ్చిరి.

విశాఖపట్నం కాంగ్రెసు సంఘము

సభ్యులకు ఆహ్వానము

విశాఖపట్నం, జూను 30:— విశాఖపట్నం జిల్లా సంఘాధ్యక్షుడగు. టి. వి. శ్రీనివాసరావుగారు మాక్సిము తంతి వార్తసంపుచున్నారు:— జూలై 2 తేదీ ఉదయము సమావేశమగుసభకు సభ్యుల కాహ్వానము సంపుటకు, వాను సభ్యుల పట్టిక నొసగవలసినదని, కార్యదర్శి కె. ఎ. ఎ. డిగినను అతడు నిరాకరించుటచేత, సభ్యులందరికిని ఆహ్వానములసంపుటకు పీలు లేకపోయెను. ఎరుగునట్లు వారికి మాత్రము పంపబడినది. మిగిలిన వా రందరునుగూడ దీనినే ఆహ్వానపత్రికగ పరిగణించి విచ్చయవలెనని గోరుచున్నాను. (తంతివార్త)

ఆంధ్ర పత్రిక

1924-వ సం॥ జూన్ నెల 30-వ తేది

సోమవారము

అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘసభ:
సమాధాన తీర్మానములు

ఆత్మశుద్ధిము

అహమ్మదాబాదులో జరిగిన అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘసభ జయక్రందముగా ముగిసెను. కాంగ్రెసుసభను గాంధీ మహాత్ముడు భగ్నము చేయుననియు, దేశానర్థముచే దెచ్చి వెళ్ళిననియు కలహములు బుట్టించుననియు, దిలచి ఉలికిపడినవారి యూహలు విఫలములయ్యెను. మే మిదివరకు చెలిపినటుల వివాదాన్ని యుద్దేశ్యము అభ్యంతరమునను ముందు వివేక్షమువారి నయిన కాంగ్రెసుసభనుండి వెనుకొట్టుట అనియుద్దేశ్యము గాదు. ఎవరికయినను సభము గలిగించుట కితడు పూనుకొనడు. ఈర్ష్యకు గాని, దురాగ్రహమునకు గాని అతడు చొరబడడు. అసహాయాద్యమకార్యక్రమము సత్తి త్వరితముగా కొనసాగించు తెలునియే అతడు విరక్తిచించి, తన తీర్మానములను నిరూపించెను. వీనిని సావధానమున విచారించవలయునని, కాంగ్రెసు సంఘసభ్యుల నతడు గోరెను. అతడు ప్రతిపాదించిన మొదటి తీర్మానము, వడుకుటకు సంబంధించినది కాంగ్రెసుసంఘసభ్యులు రోజుకొక అరగంట సేవ యినను ఒడికి నెలకు 10 తులముల దారమునకు తక్కువ వేకుండ షిధిగ లియారుచేయవలయు నని, ఈ తీర్మానము గోరుచున్నది. ఇట్టి తీర్మానము స్వరాజ్యపక్షమువారిని బహిష్కారపక్షమువారిని సమానముగా బాధించును. ఉభయములను తమ ధర్మమును నెరవేర్చి తీరవలయును. అట్టి తీర్చి, స్వరాజ్యపక్షమువారిని బహిష్కరించుట కిది యుద్దేశించబడెననుట అర్థవిరహితము. దీనిని ప్రతిపాదించుట కిది సరిలే వీలులేదనియు, ఇయ్యది చట్టవిరోధమనియు, నైహుగాగారు చెలుపుట అసంగతముగా దోచును. కద్దరునిర్మాణము నతిత్వరితముగా కొనసాగించుటకు, కొన్ని షిధుల నెర్పరుచుకొనుట దోసి మగనా? చట్టముక్రింద రూల్సు నిగ్గులేవనుట నెర్పరుచుకొనుటలేదా? ఆచరణమార్గముల నాలోచించుట, స్థాయిసంఘములధర్మము గాదా? నైహుగాగారి ఆక్షేపణను నిరాకరించి, కాంగ్రెసు సంఘమువారు సరియగు నిర్ణయము గావించిరి. ఇక మహాత్ముని తీర్మానము అమూల్య మనుటకు సందియము లేదు. మహాత్ముని ప్రసంగమును చదువువానికి అతని దృఢనిష్ఠయమున అదృశ్యపరిణానమును, వెల్లడి గాగలవు. మహాత్ముని విశ్వాసములో నిమగ్నమయినను ఇతరులకున్నచో స్వరాజ్య సిద్ధికి ఆటక మేముండును? రాటము భారత జాతికి కామధేవుని చెలిపిన మహాత్మునివాక్యముల యందు దెట్టివిలువగలదో జెప్పవలయునా? మహాత్మునకు రాటపువీచ్చు కట్టినదని చెలుపువారు గలరు. అట్టివిచ్చు యున్నగాని, ఏకార్యమును నెరవేరదు. భగీరథుడు గంగను దెచ్చినటువలె, శ్రీరాముడు సీతను గొని తెచ్చినటువలె, మహాభూటాలు రామునమ్మినపక్షముపట్ల తడేకనిష్ఠగలవారైయుండునని వారి దృఢనిష్ఠ చంచలహృదయాల కాశ్చర్యము

గలిగించుట నహజము. కాని, రాటము నిరుపయోగమని గాంధీకి దోచినచో, దానిని విస్మరించుట కతనికన్నను ఎక్కుడు కుతూహలము జూపువా రుండబోరు. మహాత్ముడు చెలిపిన యీవాక్యములను గమనింపుడు. "రాటము నుకదేవతగ జేసి పూజించుట వాకిష్టము లేదు. నేను విగ్రహధ్వంస కుడను. అరీతన నేను మహమ్మదీయుడను. సర్వదా నదిలో దొరకినరాటుయొకటి భగవద్ధ్యానమునకు నాకు తోడ్పడినచో, నేను దానిని గైకొందును, పూజింతును. ఈవిధముగా నేను హిందువుడను." ప్రవాక్యము లెట్టినితని బోధించుచున్నచో యూహించవచ్చును. రాటము దేశమున కనర్థపాతు వని మహాత్ముడు గ్రహించుచో, దానిపై నెదురు దిరుగుటకు అతడు వెనుదీయడు. కాని ఇంత వరకును రాటముకన్నను దేశమున కంతకును నుపయోగకరమగు సాధనము గనుపించలేదు. ఇటు స్వరాజ్యమునకును, అటు ప్రజాసామాన్యభ్యుదయమునకును సమానముగా ఒనికవచ్చెడి తారక మింకొకటి గనుపించదు. అట్టితీర్చి, దీనిని విస్మరించుట న్యాయమగునా? స్వల్పమూల్యముగల సాధనమును వదలి, విశేషధనవ్యయము జేసి ఖండాంతరములకు బోయిన ప్రయోజనమేమి? ఎండమావుల వెంటబడిన నేమి లాభముండును? మహాత్ముని తీర్మానము ఆత్మగౌరవమునకు భంగకరమనుట అసభ్యము. ఇది యొకరిబలవంతము గాదు. కాంగ్రెసుసంఘమువారు తమపై కాము విధించిన నియమము. అసహాయవాదులు, ప్రత్యర్థుల నిర్బంధమును పాటించకుండుట తెలుల సంసిద్ధులుగ నుండవలయునో, కాము విధించుకొనిన నియమములను నిష్కర్షగ నెరవేర్చుట కటులనే సంసిద్ధులుగ నుండవలయును. స్వరాజ్యసిద్ధి కిదియే మూలము. పండిత మోతీలాల్ నైహుగాగారి సంగతిని గ్రహించక బోయిరి. స్వరాజ్యపక్షమువారు సభనుండి వెడలిపోవుటయు, దూరదృష్టిని సూచించలేదు. మహాత్ముని తీర్మానమునందు అంతటివిరుద్ధమగు సంగతి ఏదియు గనుపించదు. శాసనసభలలో జేయదలచిన ప్రతిష్ఠంభనలకు కాంగ్రెసుసంఘమునందు చొటు లేదు. స్వరాజ్యపక్షమువారి నిరర్థకపు కోపోద్రేకము మహాత్మునిమానసము నేమాత్రము కలనర వెట్టలేదు. అతనియంతోపాటు సమస్త చిత్తశాంతి కలకబాది మనమును తెలియజేయుచు, సహజ గాంభీర్యమును చాటెను. మహాత్ముని తీర్మానము, సభవారిచే సంగీకరింపబడినను, అతడు ఆక్రమలాభమును పొందవలెనని తలంపలేదు లేచిపోయిన స్వరాజ్యపక్షసభ్యులు తీర్మానమునకువ్యతిరేకముగ నుండురిమించి, వారితో గూడగలిపినచో తీర్మానము నకుతగినంతబల ముండదని తలచి, శిక్షణనియమమును తొలగించుటకతడంగీకరించెను. కార్యసాధనవిషయములో కేవలము ఓట్లవలననే వ్యవహారమును నిర్ణయించుట కితడు తొందరపడలేదు. స్వరాజ్యపక్ష సభ్యులు వెడలిపోవుటవలన గలిగిన అసహ్యపరిస్థితులను మహాత్ముడు విశాలభావప్రదర్శనముచే దొలగింపజేసెను. మనస్సాక్షిని బాధింపని విషయములలో, సభలనుండి లేచిపోయి కేవలపదర్శనముల గావించుట ప్రయోజనకరముగాదని, మహాత్ముడు స్వరాజ్యపక్ష సభ్యులకు గుణపాఠము గలపెను. కాంగ్రెసుసభ్యులు తమ విధిని నిర్వహించుచో గలిగెడిశిక్ష దొలగినను, వారి విధ్యుక్తధర్మమును కాంగ్రెసుసంఘము వ్యక్తీకరించుచున్నది. కాంగ్రెసు సభ్యు లొక్కొక్కరు మానసమునకు రెండువేల గజములదూరమునువిధి వడికినచో, దేశమునుదెట్టి చలనము గలుగునో జెప్పవలయునా? నాయకులందఱును రాటమును ద్రిక్పంచండ్, ప్రజలూర

కొనగలరా? ఆసేతుహిమాచలపర్యంతము కదురురద్ధుని ఆనందాతిశయము నొనగదా? మరల రాటము నిరంతరము తిరుగుగాక! కద్దరునిర్మాణము నతిత్వరితం కొనసాగించుగాక! కాంగ్రెసునాయకులే మార్గదర్శకులయినచో, భగవద్గీతలో శ్రీకృష్ణ భగవానులు తెలిపినటుల జరుగుట సహజము.

"యద్యదాచరతి క్షేమ స్తతదేవతతోజనః"

సయత్ప్రమాణం కురుతే లోక స్తదనువర్తతే"

"శ్రేష్ఠజేది యాచించునో, ఇతరజనులు దానినే యాచరించెదరు. అతడు దేనిని ప్రమాణముగ గైకొనునో దానినే లోకమంతయు ప్రమాణముగ గైకొని తడనుగుణ్యముగ వర్తింతును."

నిర్బంధమును విధింపకబోయినను, కాంగ్రెసు సంఘ తీర్మానము దేశమునకు సరియగుమార్గ జూపుచున్న దనుటకు సందియము లేదు.

సమాధాన తీర్మానములు

రెండవ మూడవ తీర్మానములు వివర గాంధీకిని దానుప్రభృతులకును సమానుదిరి ఆచరణయోగ్యమగు కార్యక్రమ వే సమాధానమునకు ఫలితముగా బాగుగారు కమిటీలో సభ్యులయిరి. గాంధీమహావర్తింగుకమిటీలో సభ్యుడుగ నియమించబడియులు గలసి నిర్మాణకార్యక్రమమును తడవీక్షతో కొనసాగించుటకు మహాదావ కాళ మేర్పడెనది. మహాత్మునికి దానుప్రభృతులు చేసిన వాగ్దానమునందు, కద్దరు నిర్మాణమునకు శక్తివంచన తోడ్పడదమనిరి. స్వరాజ్యపక్షమువారి వాగ్దానమును చెల్లించి, వారియెడ మహాత్మునికి గల శ్వాసమును బాపుకొనుట యుక్తము. రాట నిరుపయోగమను సిద్ధాంతమును ప్రతిపాదించుట తో విరుద్ధము గల కుండురుగాక! రెండవ తీర్మానమునందుగూడ శివ సంబంధించిన వ్యాములు దీనివేయబడెను. అ విధిని నెరవేర్చుని కార్యనిర్వాహకులపై తగినచర్య దీసికొనుభారము, ఆయా రాష్ట్రీయసంఘముల వదలి వేయబడెను. మూడవ తీర్మానము బహిష్కారధర్మమునకు సంబంధించియుండెను. పంచవిధ బహిష్కారములను కాకినాడ కాంగ్రెసుసభ మా విధమున నిర్వహింపనివారిని కార్యనిర్వాహకసంఘముల కెన్నుకొనగూడదనియు, అటుల ఎన్నుకొ బడినవారు తమస్థానములకు రాజీనామా నీయవలయుననియు, యీ తీర్మానము గోరుచున్నది. సమాధానమునకు బిమ్మట, తీర్మాన మీవిధమున ముఖపడెను. ఇట్టినిర్బంధము, ఉభయపక్షములవారి వర్తింతును. స్వరాజ్యపక్షమువారిని కాంగ్రెసు సంఘములనుండి దొలగించెద రనుభయ మింక మూలమున అతరించును. కాకినాడ తీర్మాన ప్రకారము, శాసనసభలకుబోయిన స్వరాజ్యమువారి కిబ్బందులు దొలగినవి కాని, శాసనలలో కాలముగడిసిన ప్రయోజనములేదని సజ్యపక్షమునకు గోచరించినవెంటనే, వారు సభలనుండి లేచివచ్చి శాసనసభాబహిష్కార తోడ్పడుట యుక్తము.

చెడుదినములు

మోకతాగారు చెలిపినటుల మహాత్ముడు గృహముననున్నదినములు చెడుదినములుగా పోచెను. వానినిమించి, మహాత్మునిపతాకముక్రింద చేయవలసిన రుణ మానస్సమయినది. మానము, అవినీయము, చంచలస్వభావము స్వరదూషణము మున్నగు సంగతులతో వరణము నిండిపోయెను. ఇకనుండియు మహానాయకత్వముక్రింద, దేశముకార్యోత్సాహము, త్వరితం గమ్యస్థానము జేరుట యుక్తము. ఈ

అయ్యుచ్చేద వైద్యశాల:— కోయంబత్తూరుజిల్లా
వారు ఉచిత ఆయుచ్చేద వైద్యశాలను 1922 నంబి బెన్ని
యిలో స్థాపించిరి. ఒక వైద్యుడు, కంపౌండ్స్, నాభురుల
శాలనుకు రూ 672/- వ్యయమగుచున్నది. మొల్లముపైన
7 మంది కోసులు చికిత్సగాంచుచుకీరి. ప్రతిఒకరికీ మం
ది డబ్బుకీరు ఖర్చుఅయినట్లు లెక్కలు చేరినవి.

శ్రీయుత పల్లవల్లి నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు తెలంగాణ కొత్తపేటలో బాలబాలికల యువమోగార్థ మొకధర్మ పాఠశాలను నెలకొల్పిరి. జాతీయ పద్ధతులపై విద్యగరపబడుచున్నది. హిందీమాతా నేర్పబడుచున్నది.

మొయిలు స్త్రీమరు

హొంబాయి, జూను 28:— పి. అండ్ ఓ. మొయిలు స్త్రీమరు "తేజస్విని" 27వ తేదీ శుక్రవారమునాడు లండను చేరెను. (అ. ప్రె.)

మొగ్గారన్

రంగూను, జూను 27:— నేడుటానాయినుండి మొగ్గారన్ ఉదయం 11.50 నిమిషములకు బ్యాంకాకు యలుదేరెనని టానాయినుండివచ్చిన సందేశమువలన తెలియుచున్నది.

ధిల్లీ, జూను 27:— బడ్జెటువియమలను ముందుగా తెలియజేయుటకు సర్ బాన్సెట్ ట్యాంకుయొక్క పరస్పర అసిస్టెంటుకు లంచమిచ్చిన పాత్రాను నివాసియును కేశవ దేవుగారికి రూ. 500/ జరిమానాయును దాని నీయకున్న రెండునెలల కఠినశిక్షయును విధింపబడెను. (అ. ప్రె.)

పెండ్లిలోపము

ధిల్లీ, జూను 27:— నిన్నరాత్రి పెండ్లికి పోయియున్న 200 మంది కోమల్లలో నేటియుదయమున యిద్దరికి కడుపులో తిరుగుబాటు వాంతులు జెట్టుటయు సంభవించెను. వైద్యపరీక్షచేయగా నిమగ్నములో వాంతులు గగ్గిరించు ఒకవిధమైన చమురు పొరబాటున కలుపబడెనని తెలిసెను. ప్రాణభయములేదు. (అ. ప్రె.)

రంగూను హైకోర్టు

రంగూను, జూను 29:— రంగూను హైకోర్టులో జస్టిసు మెక్లెల్లు గారిచేయు ఆనవబట్టి జస్టిసుకారుగాను ఒక న్యాయాధిపతిగా నియమింపబడుట సార్వభౌముడు ఆమోదించెను. (అ. ప్రె.)

సెంట్రల్ ఖలాశతుసంఘము

జకరీయామలియారు (బొంబయి) గారు సెంట్రల్ ఖలాశతుసంఘ కార్యనిర్వహక సంఘమున కెన్నుకొనబడిరి. అబ్దురహిమ్ మహ్మద్ హాజిమహ్మద్ అచ్చాగారును ఆగావహాన్మదు సభచారుగారును అడివల కార్యదర్శులు నెన్నుకొనబడిరి. (అ. ప్రె.)

భూచలనము

చిట్టగాంజు జూను 29:— ఒక చిట్టగాంజువార్త యిట్లు చెప్పుచున్నది: అస్సాము, బెంగాలులైల్వలో కొండలయందున్న దంచారాబందరు కార్మికులనుమధ్య 272 మైలు దగ్గర భూమియొక్కవగా చలించుటవలన మార్గము మాసిపోయెడెను. ఒకరోజువరకు ఆవరేక్షువుల నీవలన కేరవేయుట అవసరము. (అ. ప్రె.)

రాయల్ విలిటరీ కాలేజీ, సాండుహార్స్

సిడ్నీ, జూను 28:— సాండుహార్స్ రాయల్ విలిటరీ కాలేజీలో చేర్చుకొనుటకు జరిగిన పరీక్షలో కృతార్థులైన వారని నూతనముగా ప్రకటింపబడిన భారత యభ్యర్థులపట్టికనిజమైనదికాదు. అధికార ప్రకటన కాదు. ఈవిషయమై ఒకయధికారప్రకటన కొద్దిరోజులలో చేయబడును. (అ. ప్రె.)

ఒక ఆంగ్లాయుధాన్ దాన్వ్యము

రంగూను, 28 జూను:— నేటి సాయంకాలము శేనరలు ఆస్పత్రిఆవరణలో ప్రయత్నము హద్దుల యెదుట ఒక ఆంగ్లాయుధాయుధ కెప్టెను బాలర్ సారీ, పి. యం. యస్ ప్రయత్నము ప్రాప్తిమనరుని కొట్టిట్టు తెలియుచున్నది. దాక్టరుగారి కంటికి గొప్పగాయము తగిలెను. ఆంగ్లాయుధాయుధ ఏకారణవలన కొట్టెనో తెలియదు. (అ. ప్రె.)

లాయిడు బ్యాంకునేము

టి. డి. లానసుగారి విచారణ

హొంబాయి, జూను 28:— లాయిడుబ్యాంకుయొక్క బొంబాయిశాఖకుఅక్టోబరు 20న డెంటుగిరి. డి. లానసుగారుబ్యాంకుకు జరిగిన 2 1/2 లక్షల రూపాయల నష్టము సంబంధమున యింగ్లాడునుండి రప్పించబడి నేటియుదయమున హొంబాయి సి. వి. డి. యినస్పెక్టరు లాయిడుబ్యాంకునే ప్రధానరాజధాని మేజిస్ట్రేటు యెదుటికి తీసివారిరావడెను. వైసేరములో ఎక్స్టాడిమన్ వారంటువలన ముద్దాయి యింగ్లాడునుండి రప్పించబడెనని యినస్పెక్టరు చెప్పెను. ఈనేము సెషన్సుకు పంపనలసిన నేరమనియు వచ్చేజూలై సెషన్సుకు పంపమందువా యనియు మేజిస్ట్రేటు ముద్దాయినిడిగెను. ముద్దాయి జూలై సెషన్సునే కోరియున్నందున మేజిస్ట్రేటు ఒక ప్రత్యేకదిన మేర్పాటుచేయబడునని ముద్దాయితో చెప్పి మెన్సర్సు లిటిల్ ఆండు కో సాలిసిటరు జేకరుగారిని సోమవారము సరిపోవునాయని అడిగెను. జేకరుగా రభ్యంతరము చెప్పకపోవుటవలన సోమవారమే విచారణకు నియమింపబడినది. (అ. ప్రె.)

దక్షిణ వజీరుస్థానము

కొండజాతులు పటాలముపై బడి తుపాకుల

నెత్తు కొని పోవుట

పిషావరు, జూను 28:— హాసానీదస్తనున్న పటాలముపై 24 వ తేదీన 20 మంది కొండజాతులనుసాకాటి పడిరి గ్వరుమును ఘోలను చంపి యిద్దరు మనుష్యులను గాయపరచి రి తుపాకులెత్తుకొని పోయినట్లు దక్షిణ వజీరుస్థానమునుండి తంతివార్త వచ్చినది. (అ. ప్రె.)

దొంగపత్రికా ప్రచారకుడు

హైద్రాబాద్ (సింధు) జూను 28:— హైద్రాబాదు పాలీసువారు జి. రిక్మెన్సును లాహోరులో ఆరెస్టుచేసిరి. ఇతడు "సన్ డేమాన్సింగుపాట్లు" అనుఒకపత్రికనుసామెంతుననిచెప్పి చందాలను ప్రకటనఖర్చులను కొంతమందినుండి వసూలుచేసి పరారయ్యెను. ముద్దాయి యిప్పుడు జైలులో నున్నాడు. (అ. ప్రె.)

ఆనీబీసెంటుగారు

కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయములో యువన్యాసకురాలుగా నియమింపబడెను

కలకత్తా, జూను 28:— నేడు జరిగిన కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయ సెనేటుసభలో ఆనీబీసెంటుగారు, యూనివర్సిటీ రము శాస్త్ర, వేదాంత, విద్యాదర్శములపై నువన్యాసించుటకు యువన్యాసకురాలుగా నియమింపబడెను. డి|| శే|| సర్ అవుతోఫ్ ముఖర్జీగారు గడచిన సంవత్సరము జనవరిలో చనిపోయిన తమకుమార్తె క మ ల యొక్క జ్ఞాపకార్థము రూ. 40,000 నిచ్చియుండిరి. ఆమెపేరున నీస్థాపనోత్సవ పరచెను. ఈమె యువన్యాసకురాలు గానున్నందుకు ఒక బంగారుపతకమును రూ. 1000/-ల గౌరవ్యతీసిగపడెను. (అ. ప్రె.)

బిరుదముల నిచ్చుట

తిరువనంతపురం, జూను 28:— శనివారం సాయంకాలమున డి. డెన్సిలో జరిగిన దర్బారులో రాజకీయ ఏజెంటు సి. డబ్ల్యూ. ఇ. కాటాను సి. వి. ఇ. గారు రి మైర్లు హైకోర్టు జడ్జి ముత్తుస్వామయగంగిశెట్టెగారికిని మైయం.సి.యే. కార్యదర్శి రెవరెండు యర్. పి. డిక్సన్ గారికిని రావు బహదూరు ఓ. బి. ఇ. బిరుదములను వరుసగానిచ్చుచు సనదులను చిహ్నములను ఒసంగిరి. (అ. ప్రె.)

కల్యాణరామ అయ్యగారి

ధర్మములు

హైకోర్టులోనే భూయపరుపబడెను

డి|| శే|| సి. నూరి అయ్యగారి మరణ శాసనముక్రింద: కల్యాణరామ అయ్యగారి ధర్మములకు ఒక ప్రత్యేకతేర్పు రచనకు తైతం బావూరు హైకోర్టు వకిలు కె. స్వామినాథ అయ్యరు యం. పి. బి. యత్ గారిది. వరలో కుభకోణం సబార్జిసేటు జడ్జికోర్టులో దావాతెచ్చి యుంకిరి. తత్ త్యుంబంధమున ప్రీవీకౌన్సిలులో వద్రాసు హైకోర్టు తీర్పు భూయపరుడైనరి పోలసుగారు అయ్యగారికి తంతివేసియున్నారు. మద్రాసు హైకోర్టులో కుభకోణము లలో అప్పుడుసభ జడ్జిగా నుండిన దివాన్ బహదూర్ సి. వి. విశ్వనాథశాస్త్రిగారి తీర్పు భూయపరుడైనది.

ఏర్పరుపబడిన పద్ధతిక్రింద కుభకోణము కళాశాలలో ప్రచువు బీవవిద్యార్థులక నేపథ్య మంచినహాయము చేయబడును. కె. స్వామినాథ అయ్యగారు మినులనయ్యప్రయాసముల కోర్చి దావాచేసి విద్యాదానములక్రింద దాదాపు రెండులక్షల రూపాయలను సంపాదించియున్నారు. (అ. ప్రె.)

ట్యాంటికోరిన్ లో కలరా

ట్యాంటికోరిన్, జూను 28:— పట్టణములో కలరాంత గ్రుమన్నచిన్నము లేమియు లేవు. నిన్నటివరమున కలరాతగిల్లినది 18 లో 10 మంది చనిపోయిరి. పట్టణముతయను నున్నది. తామ్రపర్వతదనుండి త్రావటకు మంచినీరును, కోరంపల్లం చెరువులకు వచ్చునట్లు ప్రత్యేకయేర్పాట్లనుచేయవలసిన దని తిన్నవల్లి కలెక్టరును కోరియున్నారు. సిలోను ప్లేగు అధికారులు కెంబటితరగతి ప్రయాణికులలో కొంతమందిని మాత్రమే కొలంబోకు పోనిచ్చుచున్నారు. (అ. ప్రె.)

విశాఖపట్టణ మండల

కాంగ్రెసు సంఘసభ

అభ్యుత్తుని తో లంఘనలనకు తీర్మానము

ఈసభకు అభ్యుత్తుడుగా నున్నవారు నియమవిరుద్ధముగాను నిరంకుశముగాను కృతకముచున్నారని గాన వారు కాంగ్రెసుసభములలో బాన్సెట్ గల ఉద్యోగమును వహించుట కర్హులుగారు అ. తీర్మానమును సంఘసభలో నుపపాదింపఁబడి అందుల కనేక ముఖ్య కారణములనుగూడ వివరించుచు శ్రీయుత కవికొండల వెడట సత్యనారాయణమూర్తిగారు నేడు మాకు విశాఖపట్టణమునుండి తంతివార్తనంపిరి. ఆ కారణములనన్నిటిని సంఘసభలో చర్చించుట సముచితముగాని యిచ్చుచు ప్రకటనలో ప్రకటించుట ప్రస్తుతమని వలదివేసితిమి. (ఆం. ప. సభ)

పాల్గొవితభాష

జూన్ 28: ఆంధ్రప్రదేశ్ లో ప్రకటింపబడిన శ్రీ శ్రీరామశాస్త్రిగారి శత్యుత్తమును జూచితిని. పూర్వలాక్షణీకుల మత మెంతమాత్రము యోగ్యమునదికాదు. నవీనమే శేవలము సమంజసమయిన దని యభిప్రాయముగలవాడనుకాను. ఎందు మంచియుండిన, ఏదీకంచదిగెగ్గట్టిన దానిని గ్రహించుటయే మేలయ్యెడినదే వలయు నాది. కాని శ్రీ శ్రాస్త్రిగారు శారదయందు ఒకటివిన వ్యాసమునంతయు జదివి వారందు బర్కవసానము బూర్హసంప్రదాయ పక్షమున గట్టిగా జేసిన మనవిని విని "పూర్వలాక్షణికులే మనకెప్పుడు మార్గదర్శకులుగ నుండజాలరనియు అట్లయినచో మనము గోతిలోపడి యుండవలసినదే యనియు అన్నియు డెడిసిన శాస్త్రిగారు మనలను పూర్వశ్శింఖిలముందు బంధింపనేకమాట యుక్తముగ లేదనియు వ్రాసితిని. అట్లటకు మన్నింకుడుగాక. శ్రీశాస్త్రిగారిచ్చిన ప్రస్తుతిప్రత్యుత్తములోని చివర రెండు పేజీలలోను వారి కీటివల తోచినుగ నుపహరింపబడిన యంతములే నాకుగల్గి మొదటనే నా వ్యాసము వ్రాయుటకు గారణమయ్యెను. ఈసంగతి శ్రీ శాస్త్రిగారు శారదలో వ్రాసిన వ్యాసములోనే యుండినట్లయిన హుళి: నేను వారి వ్యాసమును విమర్శింప నక్కర లేకపోయెడిది.

శ్రీయుత పి. పి. రత్నముగారి మొదటివ్యాసమునందలి ముఖ్యభావమున కెట్టిలోపము కలిగింపకుండుటకు అవసరములగు వాక్యములన్నియును ప్రకటింపబడెను. మాకుగలవిషయము స్వాతంత్ర్యము నీ సంధ్యమున నుము దుర్వినియోగము చేయలేదని విన్నవించుచున్నాము. (ఆం. ప. సభ)

సులోచనములు

నేత్రములు శాస్త్రోత్తర్య పరీక్షించియివ్వగల సమర్థులు ఎవరు?

మెన్సర్స్—వి. యస్. శాస్త్రి, ఆండ్రెస్ వారు

వైకటిఫికే ఆప్టిమియన్స్,

తెనాలి, గుంటూరుజిల్లా.

అనంతపురము యోమము
గవర్నరుగారు చూడబోయిరి

విన్నపములు

కూలీల ఎగుమతి

సెలూనులో భోజనానంతరము గవర్నరుగారు అనంతపురంలో కలెక్టరుబంటాగారియందు వివరప్రశ్నలను విచారించిరి. ప్రభుత్వమున దిలి బిల్ కేరెన్సీలైకారి నాయకత్వముక్రింద 12 గురు పెద్దమునుష్యులు వివరప్రశ్నలతో వేచియుండిరి. ఆ జిల్లాలో తరచుగా వర్షతేమినిగూర్చి జెప్పుదు, వృధాకాయలను పనివాండులై రాష్ట్రములలో, విదేశములలో బోవుచుండు వే వ్యవసాయము వర్తకము క్షీణించిపోవుచున్న దనియు, పశువులమువారు తమ ఇంకేమను పద్ధతుల ప్రకారము పనుల కైయించినచో నీమరనస్థ యుండదనియు వారు గవర్నరుగారికి నవి జేసికొనిరి. ప్రజల కనుకూలమున వ్యవసాయపరిశ్రమ యిది సంపదలతో సహముగా జీవింపగలరని నుడివెరి. దత్తపుంజులములలో పెట్టుబడిపెట్టి ఇంకేమను పనులు జరిపించినచో చెన్నరాష్ట్రముంతటిలో జరుగునంత లాభకరముగా జరుగవని గోంధరు నిపుణులు చెప్పెదరు. అనంతపురం జిల్లాలో కరవు నులకు ప్రత్యేకింపబడినదినుండి వాయిదాలపైని తుంగభద్ర, కృష్ణా, దొర్నా, సాజుల పనిజేయించ వచ్చునని వారు వాదించిరి. పెద్దమునుండి కరవుపనుల కనుకూలముగానుండు సాజులను యెంచుట ఒక కమిటీనేర్పరుమటయో, లేక కరవు బావుటకు వేరొక సాధనజూచుటయే చేయవలె ననిరి. సహాయకార్యములు త్వరగా ఆచరణకు జేరవలయు, హులిసరిగా నీయలేదనియు ఫిర్యాదుజేసిరి. కేంద్రపనలకు నచ్చు పనివాండుల బాధపెట్టరాదని విన్నవించిరి. అనంతపురం ప్రభుత్వమునకు జిల్లాజిల్లానుండి కూలీలను అన్యాయ బంపుట విచారకరము. కూలీల యెగుమతిని మాన్పించుటగానున్న ఏజంట్ యిచ్చుట అన్యాయ జీతీలసంఘము నూపర్చెంటు చేతిలో కీలుబొమ్మ. ఎడమెంటులను అన్యాయమున కూలీల సంపుటయే వీరి యిరువుర యుద్దేశము. ఎమిగ్రేషను నూపర్చెంటు జిల్లామేజిస్ట్రేటుగారు కూలీలు విదేశముల కంపబడు లోపున పరిక్షించిచూడరు. జిల్లాలో తగినంతనుండి పనివారు లేకుండుటచే సాగుకావలసిన బూములవిస్తీర్ణముతగ్గిపోవును. జిల్లాలోని పనివాండులను అన్యాయ గొనిపోవకుండుటచే యిచ్చుట వ్యవసాయపరిశ్రమ లన్నియు క్షీణించి మండలాధిపతికి ప్రతిబంధక ములగుచున్నవి.

పిదప జిల్లాబోర్డువారి వివరప్రశ్నల దాఖలుజేయబడినది. దీనిని గూడ కేరెన్సీలైకారి నాయకులగా నుండి, స్థానిక బోర్డుల కు ధనము చాలకుండుట చే ప్రభుత్వము వారు గ్రాంటుల నొసంగకుండించు పరిపాలన కష్టమగుననియు పనివాండులను పంపివేసినచో జోర్రుపనులకు యిచ్చుటకు గుననియు గుంటకల్లు ఉరవగొండ యానియనులకు నీటిసరఫరాజేయవలెననియు యావినతిపత్రమునందు విన్నవించిరి.

చివరకు అనంతపురం మునిషులు కాన్సిలు సభ్యులు వివరప్రశ్నల దాఖలుజేసిరి. గవర్నరుగారు శాంతముగా అన్నియు వినిరి.

సందర్శనములు

పిదప గవర్నరుగారు రీడింగునవారికి సంవత్సరము లొసంగిరి. డి. బి. పి. కేరెన్సీలై. భా. బి. కె. ఇమాంముద్దీను, బి. రామేశ్వరరావు, ఆర్. వెంకటేశ్వరరావు, పాల్. నారాయణరావు, కె. వెంకటేశ్వరరావు, ఎ. కొండప్ప, రా. సా. సి. ఆదిమూర్తిరావు, పాల్. శివరావు.

గాళ్ళను ప్రభుత్వ శ్రీలవిలాస కేసీమందిరము జూడయెను.

మునిషులు పాఠశాల

29 తేదీ మధ్యాహ్నము గవర్నరు వంశతులు అనుచరుగోష్ఠి మునిషుల మోక్షముల జూడబోయిరి. ఈపాఠశాల 1808 సం. సర్తామును నునోగారు దత్తమండలములకు ధను కరెన్సీగారు నుండినపుడు కడేరిగా నుండెను. పురపాలక సంఘాధ్యక్షుడు టి నారాయణరావుగారు పాఠశాల పాఠశాల మాస్టరు గాన్లు వీరనిచ్చుట సన్మానించు గవర్నరుగారు బాధ్యులను మున్ముందు సేకోధ్యాయులను పాఠశాల తరగతులను విద్యార్థి కాతమునందే కేంద్రహింసపానని హెచ్చరించుటకు పునస్కరించిరి.

గవర్నరు మెంటు క్రైయిరింగి స్కూలు

పిదప గవర్నరుగారు మోక్షముల గవర్నరు మెంటు క్రైయిరింగి స్కూలును జూడబోయిరి. మోక్షముల వి.వి. నారాయణరావుగారు సన్మానించిరి. ప్రభుత్వనికెతిండుమ తెలుగుపద్యములు జుడివిరి. గవర్నరుగారు వారందరినీజూచు అవకాశమువిక్రియము తనసంబంధమును దెంపుచువిద్యార్థులపైకి యెక్కువ ప్రశ్నలను బహు ప్రశ్నలనాకమే యనియు, తామువరకు గవర్నరుగారు నుండులమున విద్యార్థిభావాభివృద్ధికి పాటు బడదననియు, ఇందులో నుండునపుడు వి

ద్యవిషయముల క్రోధపించుచుండెననియు చెలిపిరి. ఆపాఠశాల ఉపాధ్యాయులకై నియమింపబడినది గావున వారు పాఠశాలయందేగాక, తమ కొప్పగింపబడిన శిష్యుల మంచివారిగా తయారుజేయుటకై ఉత్తమనియముల గలిగియుండవలెనని నుడివి వారికెల్ల విజయములను గోరుచు ముగించిరి.

గోమను పృథ్వి

గోమను ప్రభుత్వ గవర్నరు మెంటు బాలికాపాఠశాల జూడబోయెను. బాలికలు సంగీతము కొలుటము ప్రదర్శించిరి.

అన్నదానము

ఓబలేశ్వరుగారు గవర్నరు రాకసందర్భమున పేదలకన్నదానము జరిపిరి. గవర్నరుగారు ప్రత్యక్షముగా వచ్చిజూచిరి. అన్నదానమునుండి, గవర్నరుగారు గవర్నరు మెంటు ఆసుపత్రి జూడబోయిరి. డా॥ గణపతిరావుగారు వారిని అన్ని వార్డులలోనికి దీసికొనిపోయి జూపిరి.

చక్కవాడియరు చెరువు

పిదప నీచెరువును జూచిరి. ఇది 19వ శతాబ్దము నుధ్యభాగమున బుక్కరాజుగారు త్రవ్వించిరి. ఇందలినీరు యింకేమనుకు పనికివచ్చుచున్నది.

గుంటకలు బోయిరి

గవర్నరు ప్రభుదంపతులు జిల్లాజడ్జిగా రింట విచారగించి రాత్రి 10-20 గ గుంటకలును పయనమయిరి. మరునాడుయము గూటిబోయి తిరిగి 1 గ గుంటకలు వత్తురు. పాత కోటచెరువు జూచి పెద్దములైలుపై బల్లారిబోయెదరు.

యోమము

జిల్లాలో చాలమందికి బాజకరముగానుండిన కలెక్టరుముఖ్యసమస్య అయియున్నది. కలెక్టరు పీడింపబడుచుండు స్థలమునకు యాజిల్లా మధ్యగానున్నది. తరచుగా వచ్చుచుండుటచే ప్రజలుతిండిలేక చాలయవస్థ బడుచున్నార. ఈవిషయమును ప్రభుత్వమువారు బాగుగ తెలుగుదురు. కమిటీలద్వారా విచారించి కరువువాపించిన స్థలములో నీటియాధారముగా చెరువులను గుంటలను త్రవ్వించుటయే చేయదగినవనిగా గుర్తించిరి. బ్రిటీషువారు రాకమునుపు కట్టబడిన కొన్ని చెరువులిప్పుడు కూలిపోయినవి. వర్షములే యిందులకుతోడ్పడినది. కొన్ని భాగములందు రేయెండ్లనుండి పంటలులేవు. ఇచ్చటిప్రజలు కొందరు కడుపునిండ భోజనముననేమియో మరచిరి. చింతిక్కులు జేవదారిచెట్టు కాయలు మోచలనునవి ఆహారముగా తినుచున్నారు. గ్రామములలో పశువులకుపచ్చిక లేదు. ఆకలిబాధనొందుచున్న పశువులు యీతకొమ్మలై తినవలసి వచ్చుచున్నది. జిల్లాలో కొన్నిచోట్ల యింత అవధిగా నున్నది.

వెల్లింగునుసినీమా

ఎలుగుబంటిబోనులో చిక్కుకొనుట

మిక్కిలి ఉన్నతములగు చెట్టుగల అడవులలో తిరుగువారికిగల ప్రమాదములలో నిజయొకటి.

ఎలుగుబంటు పట్టుకొనుటకు గోతులను త్రవ్వించుట ముఖ్య వాటియై మాటులను పెట్టి పై నగడిని నెట్టజుటకు కప్పియుంచెదరు. ఒకప్పుడు వానిచేసిన మనుష్యులే ఏమరిసాటున తాము త్రవ్వినబోనులలో తామే పడిపోవుచుండురు. లేదా యితరులు త్రవ్వినబోనులలో పడుచుండురు.

అట్టి భయంకరములను బోనులలో నొక్కసారి దురదృష్టమున మాలిన మనుష్యుడు మరల ప్రాణములతో పైకి వచ్చుటకు నీళ్లలోని మాటుయే.

ఆబోనులు అతి భయంకరములుగా చేయబడును. జంతువుగాని మనుష్యుడుగాని వానిలో పడినంతనే ఆయంత్రములు వాని ఎముకలను చూర్ణముచేసి వాని శరీరమును క్షణములో నొకముద్దగా చేసినేయును. ఉత్తరప్రదేశప్రాంతదేశములందు పుండువంటి శిశుకాలములో అతిభయంకరమున కారడవిలో అట్టి దారుణమును బోనులో చిక్కుకొనిన మానవుని ఘోరదుర్మతి అపర్యయము. అందులో భరింపరాని చలిగాలి ఎముకలలో చూచుచుండును. భయంకరములను ఆకృతులు ఉండుండి కనపడుచుండును. చుట్టిమట్టి తిరుగుచుండును. చింతింపులవలె జంతువుల మిక్కిల్లు గుండెపనులకట్టు కనుచుండుండును.

బొమ్మ చూపులకొరకు అట్టి అడవులకే వచ్చెడువారట్టి బోనులను గూర్చియు అప్రతిభుడు వానిలో కనబడునానవశిష్యులనుగూర్చియు తరచుగా తెలుపుచుండురు.

ఈ కాల 28 వ తేదీ నుండి “ఒరేగాను క్రైయిలు” అను అత్యున్నతమున ప్రవర్తనము వెల్లింగునుసినీమాలో ప్రవర్తించబడుచున్నది. ఈ ప్రవర్తనమునందలి నాయకుడిట్టి బోనులోనే చిక్కుకొనును. ఆతడెవనించిన ఘోరమున దారుణబాధలన్నియు బాగుగా ప్రదర్శింపబడెను. ఇది ముఖ్యముగా చూడదగినది.

కార్యరేషను ఎన్నికలు

చింతాద్రిపేట రేటుపేయర్లసభ

రాగం కార్యరేషను ఎన్నికలనుగూర్చి ఆలోచించుచున్న నిన్నసాయంత్రము చింతాద్రిపేటయందు ఆడివిజనులలోని రేటుపేయర్లు సమావేశమైరి. శ్రీమాన్. ఎ. ఆర్. దొరస్వామి అధ్యక్షులుగా అధ్యక్షతవహించిరి. సభకు హాజరైనవారిలో ఎం. ఎస్. నుబ్రహ్మణ్య అయ్యరు, జయశేఖ, బానబ్ అబ్దుల్ హమీదుఖానుగారు ఉండిరి. కార్యక్రమమంతయు తమిళమునందే జరిగెను.

సభను ప్రారంభించుచు కాంగ్రెసు నిర్వాహకార్యక్రమము ననుసరించి మదరాసుకాంగ్రెసు సంఘప్రతినిధులు కొందరు కార్యరేషను సభ్యత్వములకు అభ్యర్థులుగ నుండదలచిరనియు, చింతాద్రిపేట డివిజనుకు మినావాక్షిసుందరంపైకే కాంగ్రెసు అభ్యర్థియనియు ఆకస్మిక యెన్నుకొనవలెననియు అభ్యర్థుడు చెప్పెను.

అంతట సభ్యులూర్తిగారు మాటలాడిరి. ఆయన ప్రస్తుతము కార్యరేషను పరిపాలనమును తీవ్రముగ విమర్శించెను. ప్రజలందరను మాంబళం స్క్రీమును కలదనిననుగూడ కార్యరేషను కాన్సిలువారు దానిని ఆమోదించిరి. రేటుపేయర్లు ఆక్షేపణ సభలను పెట్టుకొని తీర్మానములను మాంబళం స్క్రీమునకు ప్రతికూలముగా గావించినను ఉపయోగము లేక పోయెను. తమల పనులులో కార్యరేషను అధికారులు అవలంబించుచర్య మిక్కిలి యాక్షేపణీయముగ నున్నది. రేటుపేయర్లకక్షి సామర్థ్యముల నైన గమనింపక పన్నులను హెచ్చించుచునేయున్నారు. కాని ఈపనులుచేసెడి పన్నులను రేటుపేయర్ల పనులను హెచ్చించుటయందు వినియోగించిన కొంత సహితకరముగనుండును. అట్లుగాక కార్యరేషనువారు తమయూరోపియను ఉద్యోగుల జీతములను హెచ్చించు చున్నారు. కార్యరేషనులోనుండు 80 మంది ఎన్నుకొనబడిన సభ్యులు ఎప్పుడుగాని తమబాధ్యత నెరిగి పోటుచేసినట్లు తోచదు. వారు అప్పటికప్పుడు తమ యిచ్చనుచ్చిన్నట్లు వ్యవహారములను పరిష్కరించుచుండిరి. ఇట్లు వారు ప్రవర్తించుట వలన రేటుపేయర్ల కష్టపనస్థముగలుగుచున్నది. కార్యరేషనునకు ప్రవ్యయ కావలసినపుడెల్ల ప్రభుత్వమువారు రయతుల శిక్షలను హెచ్చించుచుంటు, నగరములోని రేటుపేయర్ల పన్నులను హెచ్చించుచున్నారు. రేటుపేయర్ల పన్నులను తగ్గింపవలెనని ఓ. తణికాచలం కెట్టిగారొక తీర్మానమును ప్రవేశపెట్టినపుడు, ఆతీర్మానము సరియైనది కాదని అభ్యర్థుడు ముపాదించిననీయలేదు. అంతట తణికాచలం కెట్టిగారు అభ్యర్థునిపై కోర్టులో దావాతేగా, ఆతీర్మానమును ప్రవేశపెట్టి నీయవలెనని కోర్టు అజ్ఞాపించెను. తీర్మానము పునరాలోచనకు వచ్చినపుడు, అభ్యర్థుని ప్రతిష్ఠను కాపాడుటకై సభ్యులు ఆతీర్మానమును ఓడించిరి. సభ్యులకు రేటుపేయర్ల డేముముకన్న అభ్యర్థుని ప్రతిష్ఠయే అధికముగ గన్పించెను. మరియొక యక్రమమైన విషయము, మేడ్టిగారిని కన్వెన్షంగు ఎంజనీయరునుగ నియమించుట - నగరములోని డ్రెయినేజీస్క్రీమును నిర్మత్వముచేసి మేడ్టిగారికి సుఖమైన యువ్యోగము నొకదానిని కార్యరేషను సభ్యులు క్రొత్తగా కల్పించిరి. ఈమధ్య జరిగిన విషయము అందరకును తెలిసియేయున్నది. మదరాసు పాకీవాండ్రు కష్టములను పాకీసంఘాధ్యక్షుడు చెలిపినపుడు కమిషనరు అసంబద్ధమైన సమాధాన మొసెను. కార్యరేషనుకాన్సిలులకు తమ యువ్యోగుల యధిష్టప్రకారము తీర్మానించుచుండిరేగాని రేటుపేయర్ల డేముమును గమనింపకుండిరి. కనుక ఈసందర్భముల ననుసరించి మినావాక్షి సుందరంపైకేగారికి పోటుచేయవలెనని సభ్యులూర్తిగారు కోరిరి.

ఎం. ఎస్. నుబ్రహ్మణ్య అయ్యరు, ఎం. ఎస్. నింగు, (చింతాద్రిపేట రేటుపేయర్ల సంఘకార్యకర్త) గార్లు మాటలాడిరి.

అభ్యర్థుని అంత్యోపన్యాసముతో సభముగ నెను.

అమెరికను వైమానులు

కలకత్తా, జూన్ 28:— అమెరికను వైమానులు నేడు తమనాకావిమానములను నవాబ్గంజునుండి త్రిప్పెను మాటును తీసికొనివచ్చిరి. కలకత్తా అమెరికను కాంసలు నేటిసాయంత్రమున అమెరికను వైమానులకును డిప్రైయరు ప్లాటిల్లామిషనున్న యువ్యోగములను స్వాగతమిచ్చెను. కెన్సింగుగారు పంపిన యువ్యోగమునకు 300 మంది పురప్రముఖులు అంగీకరించి రెండుగుంటలకాలమును సుఖముగా గడపిరి. అమెరికను లిజియన్ ఆఫ్ ఆనరు వారు నేటిరాత్రితయించునకు అమెరికను వైమానుల లిఖిలునుగా వచ్చెదరు. (ఆ. ప్రె)

విదేశవార్తలు

ఈజిప్టు-నూడాన్

బ్రిటిషువారి ప్రకటనము

కెయిరో ప్రజలు దిగ్భ్రమబెందుట

జగులులు-పాషాగారి బాధ్యత

రాయబారములు గావలెననుట

లండన్, జూన్ 28:—ఉదయం 12-30. నూడానును గూర్చి బ్రిటిషువారు చేసిన ప్రకటనము కెయిరో ప్రజల నింకను బాధించుచున్నది. ప్రతివారినీ నిరుత్సాహమే తాండమాడుచున్నది. ఇదివరలో చాలకాలమునుండి కార్మికపక్షమువారు ఈజిప్టు ప్రజల ఆశయములపట్ల ఎంతయో సానుభూతిజూపిరి. ఇప్పుడు కార్మికపక్షమువారు అధికారమును స్వీకరించుటచే తమ ఆశయములు ఈదేశమున జగులులుపాషాగారు ప్రజలను నమ్మించిరి. కాని దానికిభిన్నముగ ప్రభువులసభలో ఇట్లు ప్రకటించుటచే ఈజిప్టు ప్రజలు ఎంతయు కుండుచున్నారు. కార్మికపక్షమువారు ప్రతిపక్షములగు నున్న వానికంటె అధికారమును స్వీకరించినచెట్లనే నూతనపరిస్థితులచే తమయభిప్రాయమును మార్చుకొనవలసి వచ్చెనని ఈజిప్టు ప్రజలు మేల్కొంచి తెలిసికొనిరి.

ఈజిప్టు ప్రజల ఆశయములకు గల్గిన ఆశాభంగమునకు ప్రతిపక్షుల ప్రతికలన్నియు జగులులుపాషాగారిని నిందించుచున్నవి. ప్రస్తుత పరిస్థితులకు జగులులుపాషాగారే బాధ్యులని జగులులు పాషాగారికి ప్రతికలముగ ప్రతిక వాకొనుచున్నది. తాను కలుగజేసిన ఈజిప్టు పరిస్థితులకు ఉపాయమునరసి ఈవిషయమవస్థను తొలగింపవలెను. శిక్షముగ స్పష్టముగ కార్యక్రమమును తయారుజేసి బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారి కందజేయవలెను. బ్రిటిషువారు నిరాకరించినచే ఆ ప్రతికలములకు వారే ఉత్తరవాదులు గావలెననుచు. ఈసమస్యను సమస్యను పరిష్కరించుటలో జగులులుపాషాగారు మరికొంచెము ఎక్కువశ్రమమును, రాజకీయధారేయతను జూపవలెనని నిర్మాగమోటుముగ వాకొనుచున్నది.

బ్రిటిషువారు లొంగకుండినను వారిలో రాయబారము అను జరుపవలెనని గొందరును, గూడదని గొందరును సమానముగ యభిప్రాయమును వెలుపుచున్నారు. జగులులుపాషాగారు రాయబారములను ప్రయత్నించుటయే మంచిదని తలచుచున్నారు.

బ్రిటిషు ప్రతికాభిప్రాయము

లండన్, జూన్ 27:—బ్రిటిషు ప్రతికలన్నియు నూడానును గూర్చి పార్శ్వప్రభువు ప్రకటనమును ఏకగ్రీవముగ అంగీకరించుచున్నది. మరికొన్ని ప్రతికలు జగులులుపాషాగారు తమపంతమును వదలకుండుటచే లండనుకు బోకుండిన బాగుండువని కొన్ని ప్రతికలు వాకొనుచున్నవి. మరికొన్ని ప్రతికలు జగులులుపాషాగారును బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారును సంప్రతించుకొని సరిగ్గ పరిష్కారము జేసికొనవచ్చుననుచున్నవి.

ఈజిప్టు ప్రతికల యభిప్రాయము

కెయిరో, జూన్ 27:—ఇచట దేశభాషా ప్రతికలు పార్శ్వప్రభువు ప్రకటనమును గూర్చి పూర్తిగ ఖండించుచున్నవి. నూడాను సోదరలపట్ల సానుభూతిని జూపుట కేర్పాటుజేసిరి. ఇటీవల ఈజిప్టుపట్ల సానుభూతిని జూపిండుటకు శిక్షితులైన నూడాను ప్రజలకు సూయసు చేయుటకు కెయిరో జాతీయ సంఘమువారి సంగఘము నేర్పరిచి సామ్యము వనూలుచేయుటకు పూనుకొనిరి.

జగులుల పాషాగారి యభిప్రాయము

జగులులుపాషాగారు రూటరులో ఇట్లు తెలియజేసిరి:—ఈజిప్టునున్న ఇంగ్లండున్న హితులు పార్శ్వప్రభుని ప్రకటనమువలన సిగ్గుబడిరి. ఆంగ్లేయ పక్షపాతుల కోపము హెచ్చయినది. ఒడంబడిక కుదురుట కష్టమయెను.

లండన్ సమావేశము

డాన్. నివేదికచర్చ

జూలై 16 తేదిని ప్రధానామాత్యుడు సమావేశము జరుగును. అప్పుడు డాన్ నివేదికమునకు సంబంధించినవిషయములనే చర్చించెదరనియు అంతర్వ్యతిమండలి ఋణసమస్య నెత్తుకొనరనియు ప్రభుత్వమువారి భయమొసగిరి.

జంతుహంసా నివారణము

ఇండియాలో యభివృద్ధిగాంచుట

లండన్, జూన్ 25:—రాత్రి 8.5. అంతరాతీయభూత దయసభలో జంతుహంసా నివారణమును గూర్చి ఇండియాలో జేయుచున్న పనులను గూర్చి మాడుపత్రికలందు చర్చించిరి. జాతుకోగచికిత్సలో ఇండియాలోనున్న కష్టపరిస్థితులను గూర్చి ల్యానాక్సు గారు తెలియజేసిరి. బీదలవగ్గర గోవులు పవిత్రముగ జూడబడుచున్నవనియు, చక్కగ మేపుచున్నారనియు బండ్రుకట్టు ఎద్దులు కల్యాణశక్తియుగముగనున్నవని తెలియజేసిరి. మోయదగిన బరువుకంటె ఎక్కువబరువును వేయుచున్నారనిరి. బ్రిటిషు రాజ్యస్థాపనను నకు ముందు హిందూ దేశమును పాలించినవారి పురుషును ఎవరును జంతుహంసా నివారణకు సంఘములనుగాని మరితర ఏర్పాటులనుగాని జేసి ఎరుంగరని కరాచీలోనున్న డాక్టరు ఎస్. డి. హాజీగారు తెలియజేసిరి.

ఇండియాలో కేంద్రసంఘమును రాజప్రతినిధి నేర్పరుచునటుల ఇంగ్లండులోనున్న సంఘమువారు ప్రోత్సహించవలెనని ఒకవక్త తెలియజేసెను. క్రమంతులైన సంస్థానాధీశ్వరు లీవయ్యను అశ్వములు, క్యానములు మున్నగు జంతుజాలముపై దాక్షిణ్యముతో నుండునటుల చేయవలెననిరి.

ఇండియాను ఆఫ్ఘనిస్తాన్ పంచనలు

ఇండియా ఆఫ్ఘనిస్తాన్ పంచనలను తగ్గించుటను గూర్చి ఇంతవర కెట్టిచర్చను దీసికొనలేదనియు జూలై 1 వ తేది నుండి నిశ్చయించబడుననియు ప్రస్తుతము ఫింఛనులను తగ్గించి తరువాత సరిపుచ్చెదరనియు ఆఫ్ఘియన్ ప్రభువు తెలియజేసెను.

జార్జి సార్వభౌముడు పుదుక్కోట రాజదంపతులతో మాట్లాడెను.

జర్మనీ నైన్యములను తగ్గించుట

జాతీయవాదుల ఆక్షేపణ

మిత్రమండలి లేఖ నంగీకరింపవలె ననుట

లండన్, జూన్ 27:—రాత్రి 8.40. జర్మనుజాతీయవాదులు ఛాన్సలరును జూడ ఆతడు మిత్రమండలి లేఖను అంగీకరించి తీరవలెనని తెలియజేసిరి. జర్మనుల ప్రత్యుత్తరమును అప్పుడే తయారుజేసిరి. పార్లమెంటులో అందజేయువరకు దానిని ప్రకటించరట. పైనికపరిశీలనను ఒకేమారుచేయవలెనని గోరిం. ఆపరిశీలనమే అంత్యపరీక్షగ నుండవలెననిరి.

రూరునుండి వెడలగొట్టు

బడిన జరనలు

హెరియట్టుగారి ప్రకటనముననుసరించి అప్పుడే 10000 మంది ప్రెంచివారి క్రమించుకొన్న ప్రదేశములో ప్రవేశించిరి. చాలమందిని ఇంకనువదలెదరు. రూరు సంరంభనయమున బండిలుగ జేయబడినవారుగూడ పడజేయబడెదరు.

లాగ్యురో ప్రభువు భారతదేశములో హాహాకారాడగ్గర అప్పుడేసి దివాలా ఎత్తెను.

ఇండియా నేషనులు బ్యాంకు అధ్యక్షుడు రాబర్టు క్యాంబెలు గారు చనిపోయిరి. 240101 పౌనుల ఆస్తిని గడించిరి.

పెండికాక పూర్వము పుట్టినపిల్లలు అనగా పెండికాక పూర్వము ఒకరినొకరు ప్రేమించుకొన్న తరువాత స్త్రీగర్భవతియగుచో తుదకామె నెవరిని బెండియాడినను ఆమెకు పుట్టినపిల్లలను ఆమెను పెండియాడిన భర్తయే భరించవలెనను శాసనమును మూడవసారి కామన్సుభ పారంగీకరించిరి.

మ్యాటియోటి నేరము

కోము, జూన్ 28:—మ్యాటియోటి హత్యనుగూర్చి ప్రభుత్వప్రతిపక్షులు ప్రస్తుత ప్రభుత్వమునందు నమ్మకములేదని నిశ్చయించిరి. ఆలస్యములేకుండ పార్లమెంటు సయినికవర్గమును రద్దుజేయగల ప్రభుత్వము గావలెననిరి. అక్రమచర్యలను నిస్సందియముగ అడంచవలెననిరి.

భారతదేశ వ్యవహారములు

రొనాల్డు మేగారి యభిప్రాయములు

సర్ డబ్ల్యూ. డ్యూకుగారి స్థానే సర్ చదిబానిలుగారిని గాని ఛాంబ్లె గారిని గాని నియమింపవలెనని లాగారు డెయిలీ హెరాల్డు పత్రికలో వ్రాయుచున్నారు.

రొనాల్డు మేగారు

భారతీయులు ఆంగ్లేయపక్షతుల నవలంబించి ఆసంస్కృతలనున్నారని నెంటు నీహేలుసింగుగారు వ్రాయుచున్నార. 'నైట్ టైమ్' నెంచరీ పత్రికలో ఇండియాలో జాతీయవాదుల గోరునదేది యను శీర్షికతో వ్రాసిరి. భారతీయులు ప్రాచీన సాంప్రదాయముల నుద్ధరింపబూనుకొనిరి. తమవిషయమునే యభివృద్ధిజేసికొన గోరుచున్నారు. ఒడలనుండి గ్రహింతుకు బదులు ప్రపంచములో ఇతరులకు తమ వికాసమును కలజేయ బూనుకొన్నారు. తాను బెంగాలులో పంచవర్షము పాలించితినియు ఆ విదేండ్లుగూడ వింగీయులు నిరంతర ఇదేభావములను జూపిరినియు అందుచే వానిని గుర్తింపక న అవివేక మనివించుకొనుననిరి. నిజస్థితి కెరుగ గోరువారు. స్వతః పరిశీలనను తరచి జూచు టత్వవశమనిరి.

1:28 సంవత్సరము మార్చిలో మైనూరు విశ్వవిద్యాలయమువారు డాక్టరు వ్రజేంద్రనాథగారి అన్యతాత్వక్రింద ప్రకటించిన నివేదికయును నూచించుచు అందులో జెప్పబడిన యుల నవలంబింపవలెననిరి. ఇందులో భారత ఆశయ: అవలంబించిరి. పాశ్చాత్యవ్యవహారములను అనుసరింప మైనూరు విధానమును ఇతర స్వదేశసంస్థానములందును ప్రవేశజెట్టునను ననిరి. దీనిని జూచిన భారతీయులను మునే ఏర్పరుచుటకు నీలగననిరి.

ఖిలపా

పదవికి తరుప్పులు ఇమామిహియాగారిని నియమింపవననుచున్నారు. ఇతడు ఎన్నుకొనబడినచో కాన్పూటు నోపిలో నివసించవలెను. మరికొందరు తురుప్పులు 'నీ నోసిగ్రాండు చీపును' ఎన్నుకొనవలె ననుచున్నారు.

జగులుల పాషాగారు

రాజీనామ సచ్చుట

సూచనావ్యవహారములు

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకత తివార్)

కెయిరో, జూన్ 30: ఈజిప్టు ప్రభుత్వమువారు తమ హక్కులను నూడానులో ఎన్నుకొని నవలంబించు. 1922 సంవత్సరము 19 వ తేదిని కేయబడిన ప్రకటన ప్రకారమెన్నుకొని టిషు ప్రభుత్వముతో రాయబారమును సల్పెను. కార్మికపక్షమువారు స్వాతంత్ర్యోత్సవమును బలపరచెదరనుకొంటిని. నూడాను దురదృష్టవశాత్తూ వారుగూడ సామ్రాజ్య కాంతగల ప్రభుత్వమువారివలంబించువర్తులనే అవలంబించిరి. నేను సంస్కృష్టరమగ వ్యవహారమును పరిష్కారముచేయజాలనిచో రాజీనామానిచ్చి వ్యవహారమునందు రాజుగారికి అప్పగించెదనని శత్రుపార్లమెంటులో పార్శ్వప్రభువు ప్రభువుల భలో ఇచ్చినయపన్యాసమునకు ప్రతిత్తరముగ చెప్పెను. సభవారు ఏకగ్రీవముగ జగులుల పాషాగారియందే సంపూర్ణ విశ్వాసముగలవని తీర్మానించిరి. ఈజిప్టు నూడాను స్వాతంత్ర్యములభించువరకు ప్రధానామాత్యులుగ నుండులెననిరి. కాని తనరాజీనామాను రాజుగారి కందజేసెననిపట్టదలజూపెను. ఇందునిమిషితము రాజును గలిసికొనుటకు కలగ్గండ్రయాకు బోయిరి. కాని రాజుగారు జగులులగారి రాజీనామాను నిరాకరించిరి.

కార్మికపక్షమువారు

మంత్రివర్గము ప్రవేశించుటకు నిశ్చయించుకొనిరి జోహానసుబగ్గవార్ల కేలుపుచున్నవి.

ఘోరమగు సుడిగాలి-వాన

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకత తివార్)

కేరిలండ్, జూన్ 30: ఓహిలో ప్రమాదకరమగు సుడిగాలివానకొన్ని చోట్లవెనెనియు 58 మంది చనిపోయినందు 118 మంది తులగాత్తులైనియు, 7000 మంది నిలువనీడలేక నియు కొట్టుకుపోయినందు లోలైనులో 12000000 డల నష్టముగల్గెననియు సర్వముఖమునందున్న ఇదరంగం లుగూడ నష్టబడినవియు క్యాంబెల్స్-లో ప్రాణహానిగల్గె యు అమెరికావార్తలు లుపుచున్నవి.

మద్రాసు చిందు సదరన్ మరాటా రైల్వే కంపెనీ లిమిటెడ్.

(ఇంగ్లాండులో ఇంకార్పొరేట్ చేయబడినది)

నో టీ సు

తిరువల్లూరులో గొప్ప ఆనితమావాస్య ఉత్సవము

1-7-24 నుండి 8-7-1924 వరకు

ముఖ్యదినములు—1-7-1924 అండ్ 2-7-1924

పై ఉత్సవము నకు పోయి పాల్గొనిన ప్రయాణీకుల సౌకర్యార్థమై మద్రాసు తిరువల్లూరు ప్రైవేటు రైల్వే మార్గము 30-6-24, 1-7-24, 2-7-1924 తేదీలందు ప్రత్యేక పుబ్లిక్ పాస్ పోస్టులు చేయబడినవి. మద్రాసు నుండి పోవు బండ్లు ఈ దినము తెలుపబడిన కాలపరిమితి ప్రకారము డిస్కండ్రిడ్జి, పెరంబూరు ప్రైవేటు రైల్వే మార్గము ఆగును.

మద్రాసు నుండి తిరువల్లూరికి

మంగళవారము 1-7-24

సోమవారము 30-6-1924		మొదటి స్టేషన్లు		రెండవ స్టేషన్లు	
మద్రాసు నుండి బయలుదేరుట	గం	మద్రాసు నుండి బయలుదేరుట	గం	మద్రాసు నుండి బయలుదేరుట	గం
సాయంత్రము	4.15	సాయంత్రము	6.0	రాత్రి	9.45
డిస్కండ్రిడ్జి చేరుట సాయంత్రము	4.22	డిస్కండ్రిడ్జి చేరుట సాయంత్రము	6.7	డిస్కండ్రిడ్జి చేరుట రాత్రి	9.52
డిస్కండ్రిడ్జి నుండి బయలుదేరుట సాయంత్రము	4.25	డిస్కండ్రిడ్జి నుండి బయలుదేరుట సాయంత్రము	6.10	డిస్కండ్రిడ్జి నుండి బయలుదేరుట రాత్రి	9.55
పెరంబూరు చేరుట సాయంత్రము	4.32	పెరంబూరు చేరుట సాయంత్రము	6.15	పెరంబూరు చేరుట రాత్రి	10.0
పెరంబూరు నుండి బయలుదేరుట సాయంత్రము	4.34	పెరంబూరు నుండి బయలుదేరుట సాయంత్రము	6.18	పెరంబూరు నుండి బయలుదేరుట రాత్రి	10.3
తిరువల్లూరు చేరుట సాయంత్రము	5.15	తిరువల్లూరు చేరుట రాత్రి	7.0	తిరువల్లూరు చేరుట రాత్రి	10.50

తిరువల్లూరు నుండి మద్రాసుకు

మంగళవారము 1-7-1924

బుధవారము 2-7-1924

మంగళవారము 1-7-1924		బుధవారము 2-7-1924	
తిరువల్లూరు నుండి బయలుదేరుట సాయంత్రము	గం 5.0	తిరువల్లూరు నుండి బయలుదేరుట ఉదయము	గం 6.0
తిరువల్లూరు చేరుట సాయంత్రము	5.35	తిరువల్లూరు చేరుట ఉదయము	6.34
పెరంబూరు నుండి బయలుదేరుట సాయంత్రము	5.37	పెరంబూరు నుండి బయలుదేరుట ఉదయము	6.37
పెరంబూరు చేరుట సాయంత్రము	5.42	పెరంబూరు చేరుట ఉదయము	6.42
పెరంబూరు నుండి బయలుదేరుట సాయంత్రము	5.45	పెరంబూరు నుండి బయలుదేరుట ఉదయము	6.44
డిస్కండ్రిడ్జి చేరుట సాయంత్రము	5.51	డిస్కండ్రిడ్జి చేరుట ఉదయము	6.50
డిస్కండ్రిడ్జి నుండి బయలుదేరుట సాయంత్రము	5.54	డిస్కండ్రిడ్జి నుండి బయలుదేరుట ఉదయము	6.53
మద్రాసు చేరుట సాయంత్రము	6.0	మద్రాసు చేరుట ఉదయము	7.0

మామూలుగా పోవు బండ్లయందు ప్రయాణీకుల గంపు ఆధారముగానుండును. గాన తిరువల్లూరికి పోవువారు మరల తిరువల్లూరు నుండి మద్రాసుకు సదరు బండ్లలో సౌక ప్రత్యేక పుబ్లిక్ ప్రయాణము చేయ వ్రాసి తీసుట.

మామూలుగా పోవు బండ్లు:—సులభముగా అందరికీ తెలియగలండులకై మామూలుగా ప్రతి

బండ్ల కాలపరిమితి ఈ దినము తెలుపబడినది.

మద్రాసు నుండి తిరువల్లూరికి తిరువల్లూరు నుండి మద్రాసుకు

మద్రాసు నుండి		తిరువల్లూరు		తిరువల్లూరు నుండి		మద్రాసుకు	
బయలుదేరుట	ఉదయం 6.25	చేరుట	ఉదయం 7.50	బయలుదేరుట	ఉదయం 5.30	చేరుట	ఉదయం 7.10
"	7.0	"	8.10	"	6.40	"	8.20
"	7.15	"	8.28	"	8.10	"	9.35
" మధ్యాహ్నం	11.10	" మధ్యాహ్నం	12.36	"	8.40	"	9.45
"	12.55	"	2.20	"	8.55	"	10.15
" సాయంత్రం	4.45	" సాయంత్రం	6.20	"	10.26	" మధ్యాహ్నం	12.0
"	5.45	"	6.53	" మధ్యాహ్నం	12.41	"	2.15
"	5.55	" రాత్రి	7.11	"	2.28	"	4.20
"	6.45	"	8.15	" సాయంత్రం	5.51	" రాత్రి	7.30
" రాత్రి	7.45	"	9.10	"	6.50	" రాత్రి	8.13
"	9.25	"	10.38	" రాత్రి	7.52	" రాత్రి	9.10

మద్రాసు నుండి తిరువల్లూరుకు (రిటర్న్ టికెట్లు):—ప్రయాణీకుల సౌకర్యార్థమై మాడవతరగతి రిటర్న్ టికెట్లు మద్రాసు నుండి 8 దినములందున యివ్వబడును.

SUN & Co.,
Chaukamba, Benares City.

మాగ్గర అన్నిరకములపట్టు బట్టలు, ధుండ్రాక్షి మొదలయిన సామానులు కొనవారికి సరి అయిన ధరలకు వి. సి. మామూలుగా పంపించును. పాగాలు 12 మార్క్కుకి రు 12 నుంచి 20 ధుండ్రాక్షి 108 వుండు ధరం 1-కి అ 6 నుంచి రు 10 వాకు పాత్రులను 7, 8 మార్క్కుకి రు 7 నుంచి 11 పట్టుపంచలు 10, 12, 14 నుంచి 35, పెంపునీరురకం చీరలు జోరీ చీరలు 12, 16 మార్క్కుకి 1-కి రు 46 నుంచి 150, బోనెట్టు చీరలు మార్క్కు 12, 14 మార్క్కుకి రు 25 150, యంకా కావలసిన సామానులను మా కేటలాగు చూడు.

అందరినీ సామానులు 32 కల షెల్లు పెట్టు 1-కి రు. 1-8-0 మార్క్కు రు. 2-12-0, పెద్ద షెల్లు 1-కి రు. 5-0-0 యంకా యు నాగాయణచారి అంతుంపెని చాకంబ, బెనారస్ సిటీ. (యు.సి.)

THE BOOKS READY FOR SALE.

1. BHAGVAD-GITA Translation of with Rs. an Notes and annotations by the late Tukaram Tatya ... 0 12
2. LECTURES STUDY ON BHAGVAD GITA being a help to students of its Philosophy by T. Subba Rao B. A. B. L. 0 10
3. A COLLECTION OF ESOTERIC WRITINGS of T. Subba Rao, B. A. B. L. ... 2 0
4. THE YOGASARA-SANGRAH OR THE PHILOSOPHY OF YOGA SHASTRA with English Translation by Gangatanha Jha M. A. ... 1 4
5. THE UTTARA-GITA being the initiation of Arjoon by Shri Krishna into Yoga and Dnyana ... 0 4
6. THE PHILOSOPHY OF THE BRAHMANICAL SANDHYA VANDANA ... 0 12
7. THE HIGHER LIFE, or Rules of Raja-Yoga, by Bhagvan Budha ... 0 2
8. LETTERS TO AN INDIAN RAJA by a Indian Recluse ... 1 0

RAJARAM TUKKARAM.
29 Hummaum Street, Fort Bombay.

మార్కాపురం తొలూకా పరిస్థితులు

గత సంవత్సరం యీ తొలూకాయందు అర్థభాగము పైగా (అర్థభాగం, యర్రగొండపాలెం సీర్కాబు) వర్షములు తక్కువ. కొన్ని గ్రామాదులలో బావులు పడనేలేదు. అందువల్ల కృష్టి-పయిగ్గుమాడా బొందుపాయెను. కొద్ది విస్తీర్ణము బావుల ఆధారముకలది. ముంగారుసబ్బ ఆర్థభాగంపంబు తెలిసినదిగాని, రెండవకారురాగతు బావులలో నీరు చాలక కొందరు బొందుపాయి కంకళ్లు యేర్పడినదిగాని మరి కొందరు లేతపయిరనే పెరికివేయవలసివచ్చెను. కడపటి మాడు సంవత్సరములుగా తృప్తికరమైనవంబు లేక యీ సంవత్సరం యీశ్వరీ సంభవించుట దుర్భరమనక కారణమయినది. ఈ ప్రదేశము నల్లమలారాగ్రాంతమే అయినను పశువులకు మేత నీరు లభించక కొందరు జనులు పశువులతో తూర్పుదెబ్బ గ్రామాదులపైపు బయలుదేరిరి. అచ్చటివారు యర్రపు అభిలాషచే కొంతకాలము ఆదరించిరిగాని మొత్తముపైన పశువులన్నియు మరల అగ్రామాదులు చేరుకొన్నవి. ఈ ప్రాంతముల త్రాగుటకే ప్రజలకు నీరు లభించుటలేదుగనుక యీ పశువులవిషయము చెప్ప నవసరమేలేదు. ఎల్లెట్లో యంతవరకు జిరాయితిపశువులన్నికొనగల్గినారుగాని యింకొకవారం పదిపూటలు జరిగినవిద వాటిగతి యేమి కామన్నది! ఇట్టి స్థితిలో బావులకింద యీ సంవత్సరం ముంగారు సబ్బపైరు వేయడమా మానునడమా అని ఆలోచనగానున్నది. కొందరు ద్రవ్యవంతులు తమప్రయత్నములమున బావులను లోతుచేయ గలిగిరికాని నీరుమాత్ర మతిశయమైనట్టులేదు. ఈస్థితిమద్యోగముల వినిపించుకొనినట్టు లేదు. గతసంవత్సరపు శిస్తులు తప్పని సరి అయినది. జూన్ ఆఖరులోపుగా చేబాకిచేయుటకు భగీరథ ప్రయత్నములు చేయుచున్నారు. అవిషయము ప్రస్తుత మనన సరమే. ఇప్పటికి మృగశిరకారైవల్లి, ఆనందకారై కొంత వరుగు గడచినను నర్షముపడలేదు. ఇప్పటికి ఆవిష్కములైనను కనుపించలేదు. షామవర్ణితులను పరికించుటకై యీమండలమున శ్రీగవర్నరుప్రభువుగారు పర్యటనమొనర్చెద రని తెలియుచున్నది. ఆసంచారముందు యీ ప్రాంతములమాడా దయచేయుట సంభవించెనేని వారి ఆగమనవిశేషమున వర్షం పడుట యో లేదా షామవర్ణితులగు ప్రజలకు, పశువులకు, తగినసదుపాయముల నమద్దుటయే సంభవింపగలవని ప్రజలొకండు చున్నారు.

వెల్లింగ్టన్ సినిమా

28-6-24 శనివారమునుండి 4-7-24 శుక్రవారమువరకు

సాయంత్రము 6.15 ప్రదర్శనము 2 ఆటలు రాత్రి 9.30 శని, ఆదివారములందు మధ్యాహ్నము 3.15 కూడ గలదు

డబుల్ సీరియల్ అట్రాక్షన్ ది బరిగాన్

ట్రయల్ ఎడ్జిపోల్ అశ్వుత సాహసకార్యములు వాని పింగుడాగరు మొదలగునవి గలవి.

తెదరు పుషర్సుగూడ చూపబడును.

శిర్యవర్ణనీ మౌక్తలన్ను, తెలమున్ను:— కుక్కపప్పు గలవారికిన్ని, దుర్బలకున్ను, నల్లంపకులకున్ను, నరపలు త్వము లేక సంసారముఖమున నష్టపోయిన వారికిన్ని, స్త్రీ పురులకు సంబంధి పంటిది మౌక్తలను లాభికి పుష్కలమైనను. తెలమును పైకి భూయవలెను. 25 సంవత్సరములనుంచి ప్రసిద్ధి కెక్కినది మునులీవారు యావము లగుదురు. 30 మౌక్తలను వెల రు 4.0.0 1 బొమ్మ తెలము వెల రు 4.0.0

పోస్టేజీ కేసు

శిర్యవర్ణనీ ఫార్మెసీ, తిరువల్లిక్కేణి, మద్రాసు.

కోల్ మాన్యు ఆవపిండి
(ఈ ఒకవిధ కాయధాన్యము)

డి. ఎస్. ఎఫ్.
ఆవపిండి

డర్ హం ఆవపిండి..

ఈగర్భ దృశ్యావేసను బుడ్డివైనను ఈ గురు తును గమనింపుడు.

ఉదక పెట్టబడిన:— కూరగాయలు, చేపలు, మాంసము.

పేర్చిన:— చేపలు, మాంసము, బంగా రాదుంప ముక్కలు, తుండ్లు.

కాల్చి పక్వముచేయు:— మాంసము, చేపలు మొదలగునవి దీనితో చేర్చిన మిక్కిలి రుచికరముగానుండును. దీనికి సమానమైన సంభారమేలేదు.

వైద్యులందరును:— చాలమేలైనదనించి కోల్ మాన్యును స్వల్పమున వేసాడుమన్నార.

డి. ఎస్. ఎఫ్. ఆవపిండి (ఈగర్భ దృశ్యావేసను)

డర్ హం మస్తిష్క:— (ఈగర్భ దృశ్యావేసను బుడ్డివైనను)

ఈగర్భ దృశ్యావేసను, బుడ్డియొక్కయు, ఆకారమును, వాటివైన యందునున్నలక్షణముగనునింపుడు అన్నియకాదునుండును దొరకును.

చక్కనికోరకానికి రుచింపును.

మిక్కిలి రుచికరమైనది.

పాశ్చాత్య వేంకటాచలపండితులుగారి లోకామయవార కస్తూరిమాత్రలకై ఒకరిబడిన వేన వేలు యోగ్యతాపత్రకలలో కొన్నిటిని ఈ దిగువ తెలిపియున్నాము.

(1) మ. దాక్షక క్రాంతక, షెహ్ ఆయ్యర్వేడ్ యూనివర్సిటీ (గ్రామ్యయోగ్యు. ఎస్. కె. ఇన్ స్టిట్యూటు ఆఫ్ నైన్స్ యన్ టెడెస్టేట్స్ ఆఫ్ ఆమెరికా వి. ఎల్. ఆఫ్ ది కాంటిని ఇన్ స్టిట్యూటులు బండెన్, కన్ నల్లింగ్ కవిన్సు, ఎస్టాబ్లిష్ మెంట్ 20. 2 జూలై 1924:— మీ లోకామయవార కస్తూరి మాత్రలను ఉపయోగించిన దానిలో క్యాసోవ్యానముల క్యూరేషను, అల్బర్నా, ములబద్ధకము ప్రకారం జెప్పి కరుణకావ్య క్యూరేషను, సిల్వాయాద్వయ మొదలగునవి గుణమైనవి.

(2) మ. డి. ఎస్. ఆయ్యర్వేడ్, నీనియన్ కర్వె, కాంటిని కమిషన్, మైసూరు కర్వె మెంటు, మైసూరు. మీచే కయారచేయబడుతున్న లోకామయవార కస్తూరి మాత్రలను వేన ఉపయోగించియున్నాడు. మిక్కిలి ఉపయోగమున్నది.

(3) మ. కే. కే. విక్టోరియా కమిటీ విప్లవ చక్ర దిప్తికసరి, 9-41 వీధి బాక్స్ బూరు, రంగూను, బర్మా మీ లోకామయవార కస్తూరి మాత్రలు, కాబు, కాబుద్ధక కస్తూరి మాత్రలను రంగూను, సంభారము.

(4) మ. లాల్ సింగ్, మీఖే, కన్ ఆస్టిట్యూట్ కర్వె దిరోహి, రాజపుటా. కర్వె విప్లవం.

మీ లోకామయవార కస్తూరి మాత్రలను వేన ఉపయోగించుచున్నాను. చాలగుణముగానున్నది. తక్షణమే 12 సీసాలను వంపుడు బుడ్డి 15 థర 0.4-0, 6 బుడ్డి 1.4-0 పోస్టుకర్వె చేయ.

పాశ్చాత్య వేంకటాచలపండితులు, వైద్యకాలాధికారి, ప్రధాన వైద్యులు, శ్రీ సీతారాఘవ వైద్యశాల, మైసూరు.

చుండుకు నూనె వెల సీసా 1-కి రు 0-6-0 వి. పి. సహా 0-11-0

ఈ నూనెను రాచిన చుండు పొట్టురాలుంటు, జల, గోకుడు పుండ్లు మొదలగునవి మూనును. దీనివలన వెల్లెలకులకు హానిగలుగక చక్కగ జెరుగగలదు. ఆమృతాంజనం దీపో, మదరాసు - బాంబాయి.

రక్తకోవి

Deschiens' syrup

విరళము, ఉపయోగించుము

ఇది, ఆరోగ్యమును, బలమును, విద్యుత్తును, 30,000 వైద్యులచేత ప్రశంసించబడినది. దీనిని, ఈ

జల మాత్రము, గమనించుము. ఎన్నియకాదును.

వేంకటగిరి

ప్రాతవిద్యార్థుల సంఘము

మహారాజరాజశ్రీ శ్రీరాజా మధుకృష్ణ యాచ వారిచే స్థాపించబడిన హైస్కూలు ప్రాతవిద్యార్థి సంఘ కోర్సువము.

ఈసంఘముయొక్క ముఖ్యోద్దేశములు:—(1) విద్యార్థుల నుల్లులో చదివి తమతమ పరీక్షలందుత్తములు కాక కళాశాలలలో చదువు నెవముననేమి, తమ వాక్య నెవ నేమి ఒక్కొక్క రొక్కొక్కతొక్కన పోయి చేరు అట్టివా రంబును కలసి తమ పూర్వస్నేహమును గాని మరితర విషయములను గూర్చి గాని స్నేహ్య గా మాడగలందుకుగాను యీ సంఘము అవకాశము నిచ్చుచున్నది. లేద విద్యార్థిగానుండి చదువుబయందాసక్తి గలవాని కొక తేతము సహాయము చేయును (2) మాతృపాతశాలను స్థానంత అభివృద్ధికి దెప్పు ప్రయత్నములు చేయుట మొదలై.

ఈవత్సరము జూన్ నెల 24 తేదీన ప్రైసంఘముయొద్ద ద్వైతశాస్త్రీకోర్సువము జరగినది. ప్రైసంఘపు కార్యని హక సభ 24-వ తేదీ సాయంకాలము 4 ఘంటలు మొదలు రాజశ్రీ వేదగిరి వెంటనరసయ్యగారి ఆధిపత్యముక్రింద జరగినది. ఈక్రొత్తవత్సరమునకు కార్యక్రమము జరగ గాను మహారాజశ్రీ జూపల్లి వెంకట్రామాచార్యు, చంగ గోపాల్ గార్లను కార్యదర్శులుగాను మహారాజశ్రీ చంగ జగన్నాథం, అల్లాడి జగన్నాథకృష్ణమూర్తి, మల్లిశెట్టి వెంక యులు, పాపురాళ్ల రామదాసు, భట్టారం రామకృష్ణయ్య గార్లను కార్యనిర్వాహక సభ్యులుగాను ప్రైసభలో నెన్ను పిమ్ముట కొద్దివిషయములకై చర్చ జరిగినది. అగ్రాసాధిపతిగ గారికి వందనములతో సభ ముగింపబడినది.

వెంటనే సాయంకాలము 6 ఘంటలకు మహాసభ జరగి డి. ఈ సభ మహారాజశ్రీ రాఘవ కృష్ణస్వామయ్య డి. గారి ఆధిపత్యక్రింద జరిగి, పోస్టుమాస్టరు, సబ్ యిక్ స్పెక్ట మరతర గొప్పవార్ల చే నరికరింపబడినది. అగ్రాసాధిపతిగ కోరికమీద కార్యదర్శిగారి యనుమతిప్రకారము బ్రహ్మ అవధాన శంకరశర్మగారు సంఘముయొక్క సాంస రిపోస్టును చదివరి. తరువాత ఈశ్వరగారే కొన్ని వైష్ణ వమ్ములను జదివరి. అటువెనుక సభలో కొద్దివిషయ మే మాట్లాడిరి. పిమ్ముట అగ్రాసాధిపతిగారు కొద్ది విష యోధించిరి. తరువాత అగ్రాసాధిపతిగారు ప్రవచనాల తులు గావించబడి, సభ జయప్రదము గావించబడినది.

రాత్రి 9 ఘంటలకు విందులు జరగినవి. సభ్యులుమాత్రమేగాక, నేనులు సర్వే, సబ్ యిక్ రాలు వైద్యులునుమ్యలు రప్పించియుండిరి. ఎట్టిలోప డ ద్వైతశాస్త్రీకోర్సువము జయప్రదము గావించి. వెంకటగిరి ట్రపున్ } స్వకీయవి.

28.6.24

కృపవారిచూరము

బుడ్డి 1-కి 0-8-0 (దర్శిల మందులది) 1-కి 0-8-0

ఈ మందును గామాలికలచే చేయబడినది. దీని, ఉబ్బుచున్న, కాసులను, వైద్యులను మొదలగునవి ఉపయోగించుచు దీని వెంటనుంచుకొనుట మహా అవసరముగానుండును. మహారాజు బాంబాయి.

వేంకట బంగారు

బంగారు మానము

లాటరీ లేకున్న అద్భుతమునకు మార్గములే.

మానము లేదు

వీధి రాకపోవుటలేదు.

వగట వెలుగువలె స్పష్టమైన

ఒక రూపాయకు ఖర్చుచేసి 32 ఆకలినిగూడ, లును కొనుగూ. బలముగను, అల్బర్నా, నూనెల కారీ బంధమొక ప్యానున్న యొ పటానువలె పోవును. ఇ 3 వయోగించవలెను. “దానియొక్క 100% బంగారు 50% సమానమి. దీనివలెనున్నది.

శ్రీ 0-8-0 బంగారును ప్రయోగించుము.

అత్యంత నిగ్రహ బౌద్ధధారల,

26 బ్రాడ్వే మదరాసు.

జూబులు

ఉంగుటూరులో అగ్నిప్రమాదము

ఈ నెల 23 వ తేదీ మంగళవారమున ఉంగుటూరులో...

తల్లాగడ త్రియంబకం.

అంధరాష్ట్ర ప్రాంతాలలో

అంధ్రప్రదేశ్ - తామ్రాపేట, (కృష్ణాజిల్లా)

డి 1-1-1922 లగాడు 31-5-1924 వరకు

Table with 2 columns: Item Name and Price. Includes items like 'తామ్రాపేట', 'అమలాపురం', etc.

మొత్తము 68 1/2

ఖర్చు

Table with 2 columns: Item Name and Amount. Includes 'తపాలాఖాళి', 'అమ్మవని', etc.

మొత్తము 159 10 9

బుటుము 96 10 9

ఖర్చులలో ప్రయాణములకింద నైన రు 72-8-9...

అంధ్రరాష్ట్రమున గల 13 జిల్లాలలోను సుమారు 1:0...

జనాభివృద్ధి నెత్తిమీపుట నావిధిగా వున నమ్మచేసితిని.

సంఘములన లాభమును నిశ్చయముగ పొందగోరిన...

జీతముల వృద్ధినిమిత్త మింపుములగోల యనెడి వారు...

తెన్నేటి వెంకట కామేశ్వరరావు, కార్యదర్శి.

నాణ్యమైన బనీనులు

ఈ దిగువ నుదహరించిన మిల్లులలో తయారగుచున్న బనీ...

వర్తకులకు (హోలు కేలు) మొత్తపు బేరమునకు, కం...

మా సేవరు: అంధ్రప్రదేశ్ మిల్లు, తెజనాడ, దక్షిణాంధ్రము.

దేశభాషావిద్యావిచారణ సంఘము

ఏకగ్రీవముగు నివేదిక

రంగూను జూను 28: దేశభాషా విద్యావిచారణ సం...

దేశభాషావిద్యను ఇంకను వ్యాపింప జేయుటకుగా...

మౌలనా హజరతు

మోహనీగారికి స్వాగతము

కాన్పూరు పురపాలక సంఘ తీర్మానము

కాన్పూరు, జూను 28: ఈ దినమున సమావేశమైన,

సత్యాగ్రహీలను ఎట్టిపరతుల

గోరకయే వదలుట

జూన్నూరు తాలూకా ప్రజల దృఢసంకల్పము

సంతృప్తికరమగు పరిష్కారము గలుగు సూచనలు...

(అ.ప్రె.)

అమృతాంజనము

జ్వరహరి

సీసా 1-3 నెల 0-12-0. వి. పి. సహా 1-2-0

జ్వరహరిని ఇయ్యవలయునని నేపథ్యమున పట్టు విడుపు జ్వరహరి. చలి పురాణవర్ణనమును దేవతలకు ఇచ్చునట్లు జ్వరహరి మోక్షము

విరేచన మాత్రలు

20 మాత్రల డబ్బీ 1-3 రు. 0-8-0

రాత్రి యొకమాత్రము సేవించిన తల్లవారి చెందువలెచేసిన ములుకాగలవు. వికారము వైత్యములేదు నేపాశముచేర్చబడలేదు.

శిరోవేసన మాత్రలు

20 మాత్రల డబ్బీ 1-3 రు. 0-8-0

ఈ మాత్రము నుపయోగించుటవలన శిరోవేసనము పుట్టి. కంటితకనొప్పు వెంటనే పోవును.

అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి లేక నెం. 7 తంబుశెట్టినిధిమదరాసు.

స్రీ సా హ న ము లు

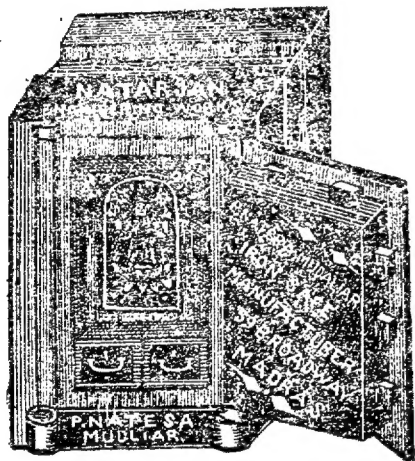
మాడదగినది!

జ యా ప జ య ము లు

చదువతగినది!!

(36. పుష్పము—సిట్టెక్కివు నవల) నెల రు 1-8-0

ఆంధ్ర ప్రచారిణీ గ్రంథనిలయము, కాకినాడ.

న ర న ము

న మ్మ క మె న ది

యిప్పుటి మోక్షరూపకారము బాగుగా తయారుచేయబడిన ఇనుపపెట్టెలు ఈ దిగువ తెలుపబడిన వారివద్ద అమ్మకమునకు సిద్ధముగాయున్నది. బాంకులు, కంపెనీలు, కార్యాలయములు, కోఆపరేటివ్ సంఘములు మొదలగునాటికి సరఫరా చేయబడినవి.

వి. న. శే. శ. మొదలియార్, ఇనుపపెట్టెలు చేయువారు,

(ప్రాప్తి) 59, బ్రాడ్వే, మద్రాసు. నటరాజన్ ఎంజినీరింగు వర్కుసు. ఐరన్ అండు బ్రాస్ ఫౌండర్లు ఆయిల్ ఎంజినులు, మోటారులు, మెషినుభాగములు, మొదలగునవి రిపేరు చేయుటయందు సుపరతగలవారు. రైసుమిల్లులకు కావలసిన సిలండర్లు, సాప్టింగు, నట్టులు, సరసముగా యివ్వబడును. ముబ్బరాయప్పిల్లిపేటి, పెద్దనాయక్ పేట, మద్రాసు. మెషినులకు సంబంధించిన భాగములన్నియు అద్దరు యిచ్చి తయారుచేసి యివ్వబడును. ఉత్తరములు వ్రాసిన బరులు వ్రాయబడును.

“ఎవరూ” వలకలు

బడిపిల్లలు చాచిపయోగకరము. క్రొందవడికి పోగుచే పగులని పూచీ విచ్చేదగును. చివరమునకు తొడిగుల బాసమునకు వ్రాయును. 2 Messrs. T. H. Khanna 22, Lina Chetty Street, Madras.

బిజ్ బిబి

బిజ్ బిబి:— సీ పోషన పిర్వమును గట్టి పరచుటకు లోక ప్రసిద్ధి కెందది. స్వప్నమును గాని మూత్రముతోగాని పిర్వమును పరచుచున్న యెవరికి తక్షణం పోషివేయును. ముసలితనమును, పుంసత్వమును తొలగించి యివ్వక మొదలగును. ఎంత బలహీను కష్టమునా చెందుగంటిలో పోయిన ములకు బలమునిచ్చి సంసారమును అనుభవించుచున్నాడని పురిచితులుగ కేయును. పుష్కలముగా ఉన్నప్పుడు 20 మా॥ సీ॥ 1 కీ॥ 20-0 పి. పి. చార్జి పేజీ 1000

ఇంద్రజాల మహేంద్ర జాలము

ఈ ఆపూర్వగ్రంథములో చక్కని గారడీ, మోక్షము, హస్తలాభము, ఇంగ్లీషు మొదలగు ముద్రాపాత్రులు భూతవైద్యము, యంత్రములు, బుద్ధివికాసానికి నివారకములు విచిత్ర విశేషవిద్యలు గల ఇంద్రజాల మహేంద్ర మాయముచేయుట, మామిడి పండ్లు, పుట్టియెరుడు, తిన్నముగా సమాధియగుట కరీరమాలిని కావలెననుకూలముగా భూమిపైన గజముయెక్కును గాని భూమిపై నిద్రించుట మొదలగు విచిత్రములు వివరించుచున్నది. ఈ గ్రంథములు చదివిన ఆత్మార్థముగా విజ్ఞానమును గాంచు యిచ్చయున్నాము. దీని ధర 10-0 రు. (10-0-0) పి. ఆర్. జవార్దనం శాయంకులగారు, గుంటూరుజిల్లా

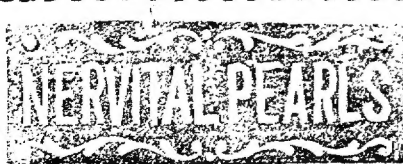
తత్తర రాఫ్

(ఉశ-లవ నాటకము) మహావిభవభూతి తత్తర గురువరమునకు సమర్పించిన బలిజేపల్లి లక్ష్మీకాంతకవిగాఫ్ రచించబడిన అద్భుతమైన కరుణారసము పల్లవిరియ్యున్నది. గ్రంథాలయముల గుంజలకు యివ్వబడును. వక్రమున ముద్రించబడిన యిది 1-4-0. చదివి తీరవలెను. పాల 1-4-0. చిరునామా:— బలిజేపల్లి లక్ష్మీకాంతకవి, గుంటూరు

నమ్మకమునకు ప్రసిద్ధి చెందినది

చేతిప్రతిపేడలు, లేక నాగవత్తులు

వీటిని పాతికావరక అంగుళము మొదలు ముప్పాతిక అంగుళము వెడల్పువరకును, 6—14 సవరముల వరకును యే మోస్తరులో కావలసినను, చేయవచ్చును. చేదారం సహా మజారి రు. 25—35 వరకు గలదు. మోస్తరు, పనితరము వీటిని అనుసరించి సవరములు, మజారి నిర్ణయించ బడును. సవరము బంగారుకు పూచీ యివ్వబడును. 172 ఫుటల మా అందమైన గ్యటలాగు ధర రు. 1-0-0. ఉమ్మడి రామయ్య శెట్టి, గురుస్వామి శెట్టి కంపెనీ, నగలవర్తకులు, 25 చైనాబజారుకోడ్డు మద్రాసు.

30 సంవత్సరమునుండి జయభేరి!

నెర్సేటల్ ముత్త్యములు

పిర్వవస్తువును, పుంసత్వమును పోగొట్టి భూమిపైకి పోయిన బలమును కలుగజేయును. స్త్రీలకున్న పుంసత్వము లకున్న సంసారమును విచ్చేరు. ఎటువంటి పిర్వవస్తువును పోగొట్టినా మోక్షము. వక్రము, విద్యార్థులు, వర్తకులు మొదలైన వారికి మిక్కిలి ఉపయోగము. 30 మాత్రల నెల రు 1-12-0. వి. పి. చార్జి పేజీ 1000. రఘునాథరావు, తిరువలిక్కేణి, మద్రాసు.